

Supplerende naturtype- kartlegging i Sunndal kommune 2013

Notat

Miljøfaglig Utredning, notat 2015–2

Dato: 06. januar 2015

Notat 2015-02

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS www.mfu.no	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder Prosjektmedarbeider(e): Ulrike Hanssen
Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Kjell Lyse
Referanse: Gaarder, G. & Hanssen, U. 2015. Supplerende naturtypekartlegging i Sunndal kommune 2013. Miljøfaglig Utredning notat 2015-2. 19 s. + vedlegg.	
Referat: Miljøfaglig Utredning har i 2013 gjennomført supplerende naturtypekartlegging i Sunndal kommune, for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Bakgrunn har vært et ønske om å få et bedre kunnskapsgrunnlag for arealforvaltningen i denne store, varierte og generelt biologisk verdifulle kommunen. 37 lokaliteter ble kartlagt og er presentert i denne rapporten. Dette inkluderer 9 tidligere kjente, reinventerte lokaliteter og 28 nye. Lokalitetene fordeler seg på ulike delområder i kommunen, både ute i fjordområdene og innover i dalførene. Det er flest skogområder, ikke minst gamle furuskoger og rike edellauvskoger, mens det for andre hovednaturtyper er få lokaliteter. 6 av de nye lokalitetene har fått verdien svært viktig – A. Innenfor lokalitetene ble det samtidig gjort 46 funn av i alt 19 ulike rødlistearter. Dekningsgrad, både geografisk og fordelt på hovednaturtyper, er diskutert i eget kapittel i rapporten. Faktaark med beskrivelse og kart for de 37 lokalitetene ligger som vedlegg.	

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har i 2013 utført supplerende naturtypekartlegging i Sunndal kommune, Møre og Romsdal fylke. Arbeidet er gjort på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal som ledd i generell kunnskapsoppbygging om naturtyper i fylket.

Hovedansvarlig for prosjektet har vært Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning, mens Ulrike Hanssen fra samme firma har deltatt både under feltarbeid og ved rapportering. Kontaktperson hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal har vært Kjell Lyse.

John Bjarne Jordal skal ha takk for tips om aktuelle lokaliteter.

Tingvoll / Murnau , 06.01.2015

Miljøfaglig Utredning AS

Geir Gaarder Ulrike Hanssen

Innhold

FORORD	3
1 SAMMENDRAG	5
2 METODIKK	11
3 REINVENTERTE NATURTYPELOKALITETER.....	12
4 NYE NATURTYPELOKALITETER.....	13
5 RØDLISTEDE OG ANDRE SPESIELLE ARTER	15
6 DEKNINGSGRAD FOR NATURTYPER I KOMMUNEN.....	18
7 KILDER	19
VEDLEGG – NATURTYPEBESKRIVELSER.....	19

Figur 1 Grov furukvist på gammel, levende furu på Ivarsnasen innenfor Gjøra i Sunndal kommune med god forekomst av gråsotbeger *Cyphelium inquinans* og et pent eksemplar av ulvelav *Letharia vulpina* (VU). Kartlegging av gammel furuskog ble noe vektlagt under registreringene i 2013 og flere lokaliteter av høy naturverdi og forekomst av rødlistearter ble påvist. Foto: Geir Gaarder

1 Sammendrag

Miljøfaglig Utredning har i 2013 gjennomført supplerende naturtypekartlegging i Sunndal kommune, Møre og Romsdal. Arbeidet er gjort som ledd i generell kunnskapsoppbygging om naturtyper i kommunen, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

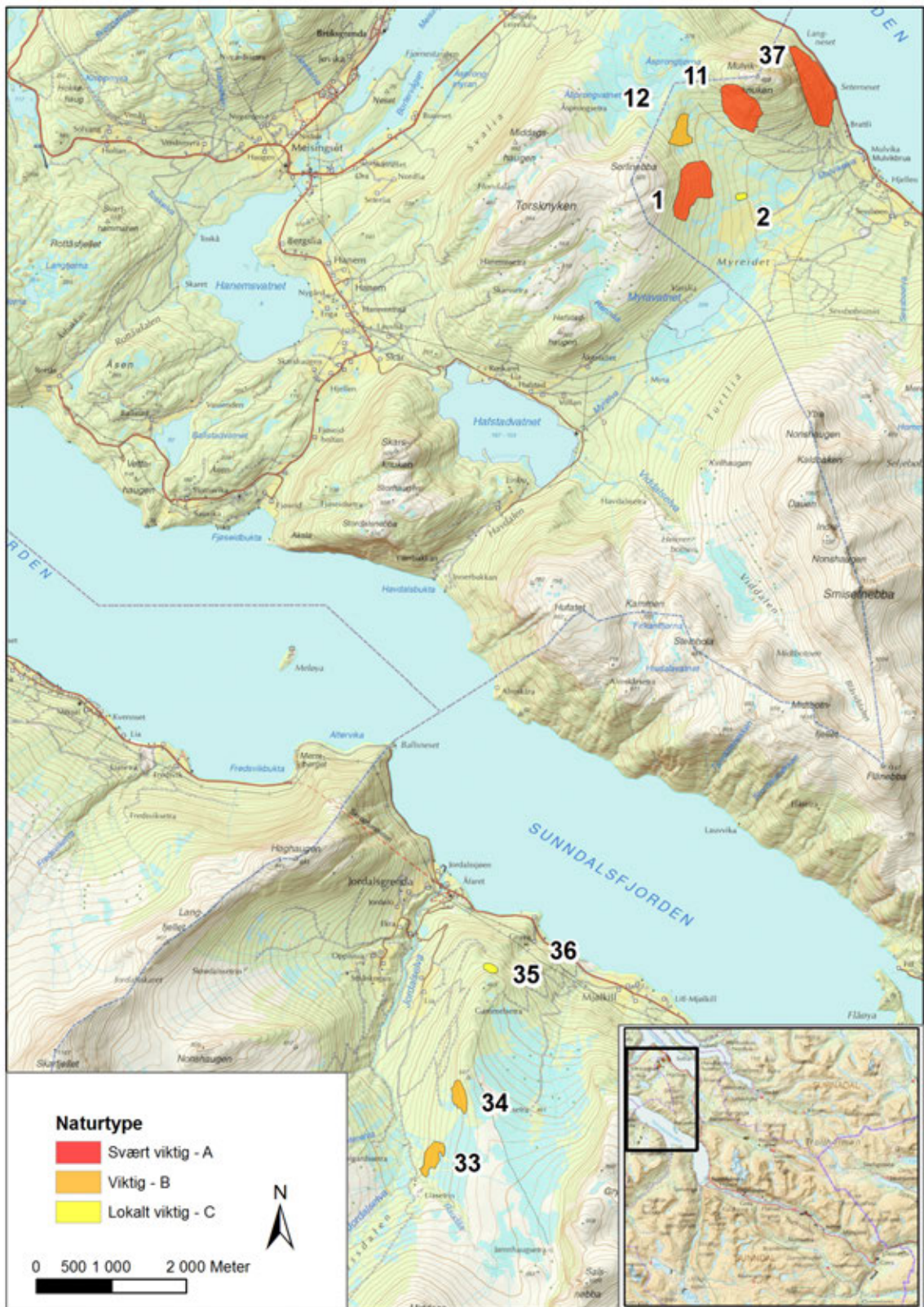
Av de 37 lokalitetene var det 9 tidligere kjente lokaliteter som ble reinventert, mens 28 er nye. Lokalitetene ligger ujevnt fordelt i kommunen, innenfor ulike delområder. 5 lokaliteter ligger i Mulvika i Ålvundfjorden, 4 i Jordalsgrenda, 5 i Viromdalen, 11 i midtre deler av Sunndalen og 12 rundt Gjøra i øvre deler av Sunndalen.

Innenfor lokalitetene ble det samtidig gjort 46 funn av 19 ulike rødlistearter. Mest interessant var skarlagen skjermesopp (EN) som ble påvist som ny for kommunen ved Fale og som bare er kjent fra noen få andre lokaliteter i Norge. Både den og flere av de andre rødlistede artene er knyttet til gamle og eller døde almetrær. I tillegg ble det registrert flere arter knyttet til gammel og/eller død furu.

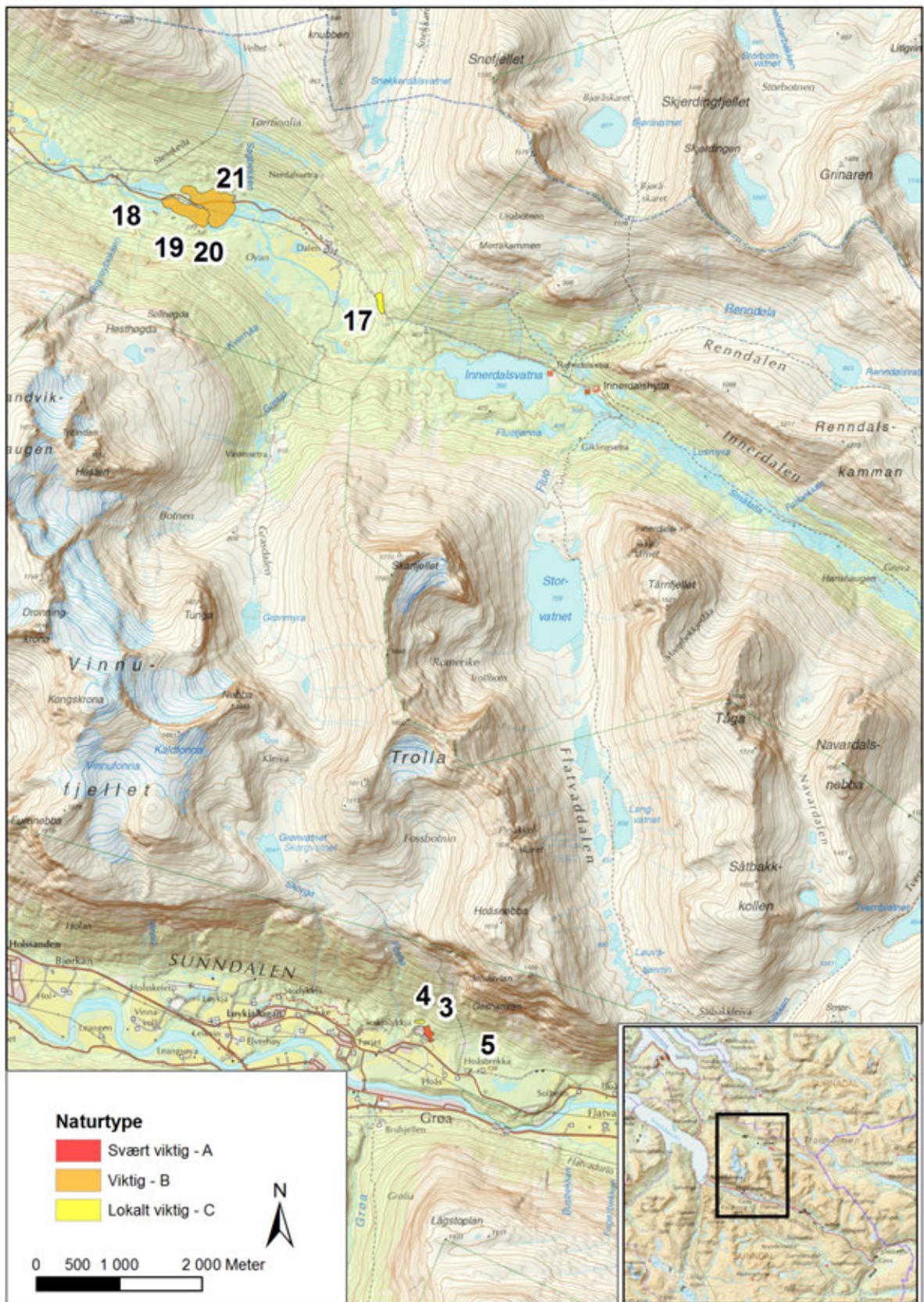
Til sist i rapporten er det gjort en enkel gjennomgang av dekningsgraden for naturtypekartleggingene. Referanserammen har da vært Jordal (2004) sin gjennomgang etter første gangs naturtypekartlegging i kommunen. Det er ikke funnet grunnlag for å lage noe dekningskart, men de ulike hovednaturtypene er kort gjennomgått. For det meste har kartleggingene i 2013 vært av for begrenset omfang til å endre på dekningsgraden i merkbar grad, men med mindre unntak. Sammen med tidligere bekkekløftkartlegginger er kunnskapsgrunnlaget for enkelte skogtyper (som gammel furuskog) nå noe bedre enn for 10 år siden. Geografisk sett har samtidig enkelte deler av kommunen, som ytre deler av Ålvundfjorden, partier i Viromdalen og øvre deler av Sunndalen fått hevet kunnskapsnivået om verdifulle naturtyper noe. Fortsatt gjelder likevel hovedtrekkene i Jordal (2004) sin vurdering: Det er ikke så mye mer enn et gløtt inn i naturmangfoldet vi fremdeles kjenner til i denne store, varierte og biologisk meget verdifulle kommunen.

Tabell 1 Fordeling av de reviderte og nye naturtypelokalitetene i Sunndal kommune på naturtyper og fastsatt verdi.

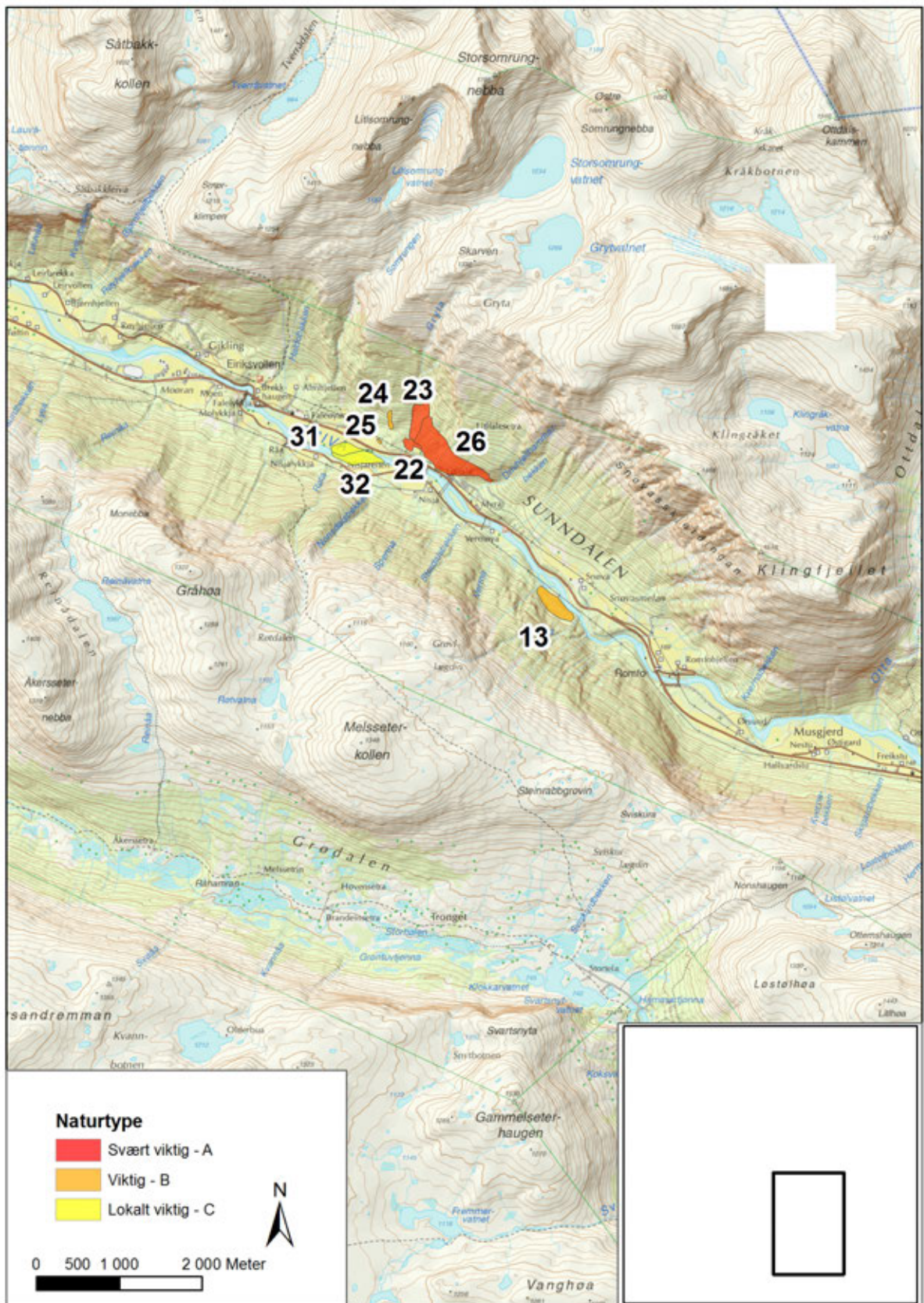
Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Total
Erstatningsbiotoper					
	Dam		1		1
	Erstatningsbiotop			1	1
Myr og kilde					
	Rikmyr		1	1	2
	Intakt innlandsmyr		1		1
	Kilde og kildebekk			1	1
Kulturlandskap					
	Slåttemark		1		1
	Store gamle trær			1	1
Ferskvann					
	Kroksjøer, flomdammer mv		1	1	2
	Stor elveør		1	1	2
Skog					
	Rik edellauvskog	6	2	2	10
	Gråor-heggeskog			1	1
	Gammel boreal lauvskog		1	1	2
	Gammel barskog			1	1
	Gammel furuskog	4	4	3	11
Totalt		10	13	14	37

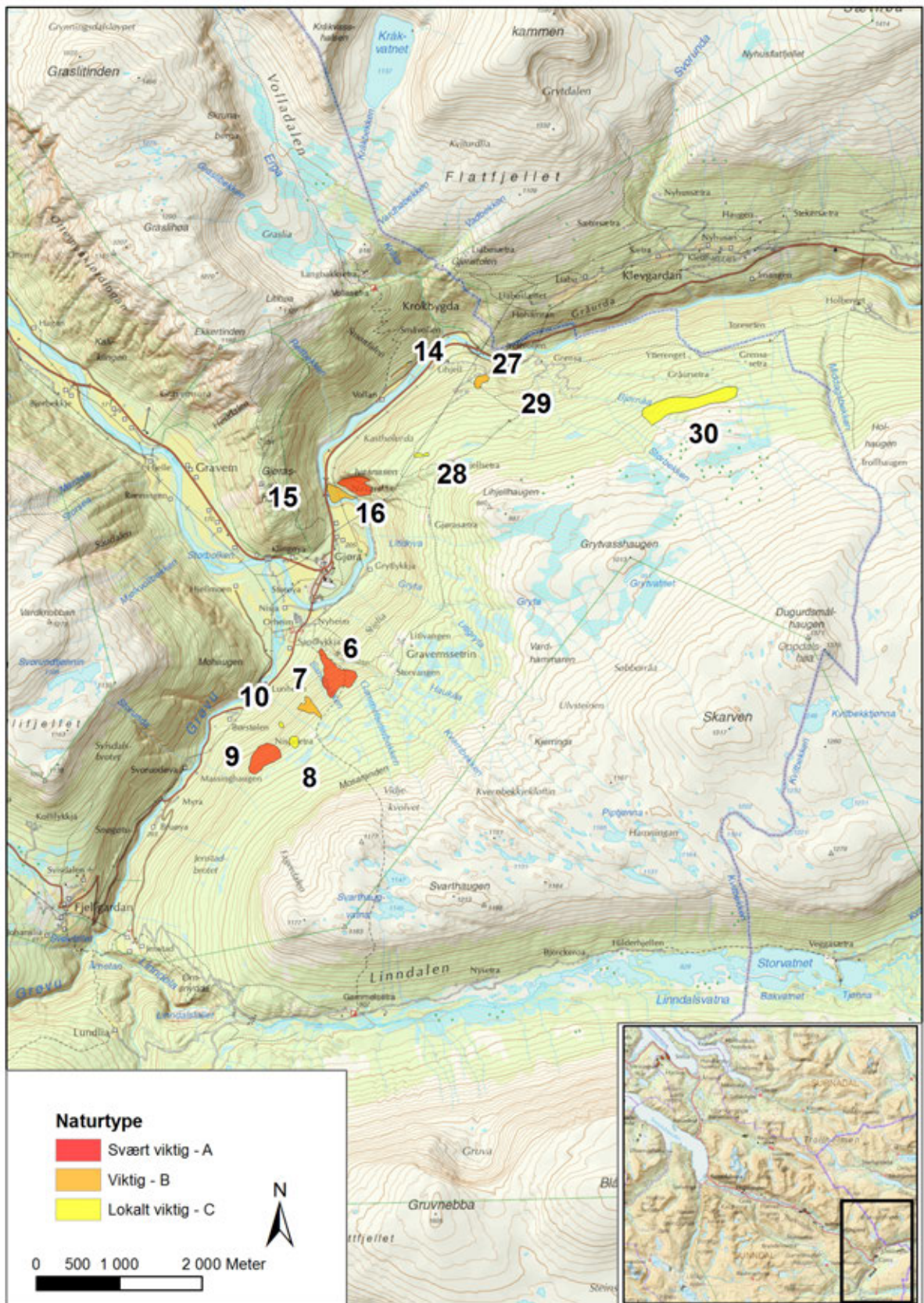
Figur 2 Oversiktskart over nordvestre deler av Sunndal kommune med nye og reviderte naturtype-lokaliteter rundt Mulvika og Jordalsgrenda er lagt inn.

Figur 3 Oversiktskart over midtre deler av Sunndal kommune med nye og reviderte naturtypelokaliteter i Viromdalen og rundt Grøa i Sunndalen er lagt inn.

Figur 4 Oversiktskart over midtre deler av Sunndal kommune med nye og reviderte naturtypelokaliteter rundt Fale i Sunndalen er lagt inn.

Figur 5 Oversiktskart over østre deler av Sunndal kommune med nye og reviderte naturtypelokaliteter rundt rundt Gjóra øverst i Sunndalen er lagt inn.

2 Metodikk

Direktoratet for naturforvaltning (2007) sin håndbok for kartlegging av verdifulle naturtyper har vært styrende for valg av naturtyper og verdsetting. Samtidig er også krav til beskrivelser utarbeidet av direktoratet i samme periode benyttet. Når det gjelder verdsetting er derimot bare delvis faktaark og retningslinjer for verdsetting fra denne perioden blitt brukt. I stedet er naturtypeinndeling og faktaark (inkludert retningslinjer for verdsetting) slik disse forelå i revisjonsprosessen for håndboka i 2012 og 2013 brukt.

Naturtypene har blitt lagt inn i databasen Natur2000, versjon 4.2. Med grunnlag i denne er det foretatt en automatisk eksport av excel-filer derfra for nye og reviderte lokaliteter fra 2013, tilpasset direkte innlegging i Naturbase. Denne er deretter oversendt oppdragsgiver. I tillegg kommer digitale kart utarbeidet i shape-format.

Når det gjelder utvalg av undersøkelsesområder så kan disse deles inn i fem geografiske grupper:

1. Mulvika i Ålvundfjorden, på grensa mot Tingvoll kommune. 5 lokaliteter kartlagt (dels nye, dels revisjon av gamle), alle skogsmiljøer.
2. Jordalsgrenda i Sunndalsfjorden, nær grensa mot Nesset. 4 lokaliteter kartlagt, alle nye og alle skogsmiljøer.
3. Viromdalen sør for Ålvundeidet. 5 lokaliteter kartlagt, både skog, ferskvann og våtmark, dels nye dels revisjon av gamle.
4. Sunndalen, midtre deler. 11 lokaliteter kartlagt, mest skog, men også våtmark og åpen naturmark, samt både nye og revisjon av gamle lokaliteter.
5. Sunndalen, øvre deler ved Gjøra. 12 lokaliteter kartlagt, mest skog, men også innslag av våtmark og kulturlandskap. Flest nye, men en reinventering.

I praksis har dermed den supplerende kartleggingen artet seg som en nærmere utsjekking av spredte partier av kommunen, både i dal- og fjordlandskap. Argumentene for utvalgte områder varierer;

- En del har framkommet etter tips og anbefalinger fra John Bjarne Jordal (behov for oppgraderinger og/eller potensial for å finne nye, verdifulle miljøer). Dette gjelder særlig i Jordalsgrenda og oppover i Sunndalen
- Enkelte har blitt plukket ut fra egen kunnskap om behov for supplement, dels kombinert med vurdering av potensial for nye lokaliteter. Dette gjelder særlig ved Mulvika, men dels også Viromdalen.
- Enkelte har blitt plukket ut basert på egne vurderinger av potensial for miljøer. Dette gjelder særlig i midtre og dels øvre deler av Sunndalen.
- Og til sist har et par lokaliteter blitt oppsøkt som følge av tips og ønsker fra Fylkesmannen. Dette gjelder særlig kulturlandskap og omfatter et par lokaliteter i øvre deler av Sunndalen samt Viromdalen.

Det foreligger flere kartlegginger i Sunndal kommune etter Jordal (2004) sin første gangs naturtypekartlegging. Ikke minst gjelder det bekkekløftundersøkelser (se Blindheim m.fl. 2009 for oppsummering), men også registreringer av styvingstrær (Jordal & Bratli 2011), enkelte andre kulturlandskapsundersøkelser og småkraftstudier (som Gaarder 2010, Oldervik 2009, Oldervik & Gaarder 2004, Osen 2009a, 2009b). Mye av dette er alt kommet inn i Naturbase og vi har ikke forsøkt å få til noen fullstendig oversikt eller tilrettelegging av disse dataene.

3 Reinventerte naturtypelokaliteter

I alt 9 gamle naturtypelokaliteter har blitt reinventert dette året, se tabell 2 under.

Tabell 2 Reinventerte naturtypelokaliteter i Sunndal kommune 2013.

NaturbaseID	Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
BN00020424	17	Viromdalen: Nerdalen: Slettlia	Rik edellauvskog	C
BN00020417	20	Steinkeila sør 3	Kroksjøer, flomdammer, meandrerende elveparti	B
BN00020417	21	Viromdalen: Nerdal: Kroken	Intakt lavlandsmyr i innlandet	B
BN00020480	22	Fale øst 1	Rik edellauvskog	A
BN00020480	23	Fale øst 2 - Svartsnyttet	Rik edellauvskog	A
BN00020480	24	Fale øst 3 - Langhammarlia	Rik edellauvskog	B
BN00020480	26	Litfale	Rik edellauvskog	A
BN00025016	28	Lihjellsetra nordvest	Rikmyr	C
BN00020383	37	Mulvikknuken	Rik edellauvskog	A

Disse reinventerte lokalitetene har ikke blitt plukket ut etter noen systematisk plan. Dels er det snakk om lokaliteter som vi allerede var kjent med hadde noe supplerende informasjon og der vi samtidig så det som hensiktsmessig med ytterligere undersøkelser (dels ved Fale, men særlig gjelder dette Mulvikknuken). De fleste er derimot lokaliteter som vi mer tilfeldig har kommet borti under vårt feltarbeid og der samlet inn informasjon som tilsier at hele beskrivelsen og dels avgrensning burde revideres.

Reinventeringene har ikke ført til noen store revisjoner av de enkelte lokalitetene. De må likevel betegnes som nyttige, dels fordi det har gitt høyere presisjon på avgrensninger, men særlig for å få en beskrivelse som er oppdatert og i samsvar med nyere retningslinjer.

4 Nye naturtypelokaliteter

I alt 28 nye naturtypelokaliteter ble funnet under de supplerende naturtypekartleggingene i Sunndal i 2013, se tabell 3 under.

Tabell 3 Nye naturtypelokaliteter i Sunndal kommune 2013, fordelt på naturtype og verdi.

Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
1	Myreidet: Sørria	Gammel furuskog	A
2	Myreidet nord	Gammel barskog	C
3	Sandhjellen øst	Rik edellauvskog	A
4	Sandhjellen vest	Rik edellauvskog	C
5	Høgsta vest	Dam	B
6	Gjøra, Stiglia	Gammel furuskog	A
7	Gjøra, Nisjalia	Gammel furuskog	B
8	Gjøra, Søssetra sørvest	Gammel furuskog	C
9	Gjøra, Svassgrova øst	Gammel furuskog	A
10	Gjøra, Nisjasetra nordvest	Gammel furuskog	C
11	Mulvikknuken sør	Gammel furuskog	A
12	Sørlinebba nord	Gammel furuskog	B
13	Grøvla: Fosshjellen	Rik edellauvskog	B
14	Vollan: Hjellen	Slåttemark	B
15	Gjøra: Nesøra	Stor elveør	B
16	Navarslåa	Rik edellauvskog	A
18	Steinkeila sør 1	Kilde og kildebekk	C
19	Steinkeila sør 2	Kroksjøer, flomdammer mv	C
25	Fale øst 4 - Kvennabekken	Rikmyr	B
27	Lihjell sørøst	Gammel boreal lauvskog	B

Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
29	Morka vest	Erstatningsbiotoper	B
30	Gråursætra sør	Gammel furuskog	C
31	Kvitøra ved Fale	Gråor-heggeskog	C
32	Nisjareiten - elveør	Stor elveør	C
33	Jordalsgrend: Liasætra nord	Gammel furuskog	B
34	Jordalsgrend: Brennevinslættet	Gammel furuskog	B
35	Jordalsgrend: Grovahaugen N	Gammel boreal lauvskog	C
36	Jordalsgrend: Grova	Store gamle trær	C

Av de 28 lokalitetene er hele 12 gamle furuskoger og dette er nok den naturtypen som fikk det største kunnskapsløftet gjennom våre undersøkelser. Også av rik edellauvskog ble en del undersøkt (i alt 9 stykker), men bare et par var nye lokaliteter. I tillegg kommer et par gamle boreale lauvskoger og en gråor-heggeskog, slik at samlet sett kom de klart største supplementene innenfor skog som hovedtype. Ut over dette var det bare snakk om enkelte ferskvannsmiljøer, våtmarker (myr) og bare to kulturlandskapslokaliteter (ei slåttemark og en erstatningsbiotop).

Fordelingen har flere årsaker;

- dels vår kompetanse (for eksempel at ferskvann er lite vektlagt)
- dels overordnede prioriteringer (som at fjell og rasmark ble lite vektlagt)
- dels tidligere kunnskapsnivå (der mye kulturmarker var kartlagt på forhånd og havstrendene var generelt godt undersøkt)
- dels potensialvurderinger (som at mulighetene for å finne myrer av høy verdi ble vurdert å være liten, mens de var mye bedre for skog).

Verdimessig fikk 6 av de nye lokalitetene verdi svært viktig – A, hvorav 4 gamle furuskoger og 2 rike edellauvskoger. Et fokus på slike skogsmiljøer kunne derfor forsvares ut fra hva som ble påvist. Samtidig viser antallet at det slett ikke har vært vanskelig å finne nye lokaliteter med høy verdi i kommunen.

11 lokaliteter fikk verdien viktig – B. Her var det samtidig vesentlig større spredning på typer, men også her med gammel furuskog som best representert med 4 lokaliteter. Til sist kommer 11 lokaliteter med verdien lokalt viktig – C. Både B- og C-lokalitetene omfattet samtidig 8 ulike naturtyper. Spredningen er med andre ord vesentlig større. Dette er nok trolig et normalt mønster, og gjenspeiler dels at spesielt fokus på enkelte naturtyper også gir det beste grunnlaget for å finne og dokumentere høye naturverdier, og dels at mange kommuner (som Sunndal) gjerne vil ha et større nasjonalt forvaltningsansvar for enkelte naturtyper, mens andre primært er av lokal eller regional interesse.

5 Rødlistede og andre spesielle arter

Noen full gjennomgang av rødlistearter for Sunndal kommune foretas ikke her, men det kan være verdt å kommentere enkelte av de nye funnene som ble gjort i 2013.

Tabell 4 Rødlistefunn gjort innenfor naturtypelokaliteter i Sunndal kommune 2013.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Lokalitet	Økologi
Sopp				
Skrukkeøre	Auricularia mesenterica	NT	16-Navarslåa, 22-Fale øst 1, 23-Fale øst 2, Fale øst 3	Alm
Furuplett	Chaetoderma luna	NT	1-Myreidet: Sørria, 12-Sørlinebba nord	Furulæger
Korallpiggsopp	Hericium coralloides	NT	27-Lihjell sørøst	Ospelæger
Almekullsopp	Hypoxylon vogesiacum	NT	13-Grøvla: Fosshjellen, 16-Navarslåa, 22-Fale øst 1	Alm
Almebroddsopp	Hymenochaete ulmicola	VU	22-Fale øst 1	Alm
Narrepiggsopp	Kavinia himantia	NT	3-Sandhjellen øst, 13-Grøvla: Fosshjellen, 16-Navarslåa, 22-Fale øst 1, 36-Jordalsgrend: Grova	Alm
Taigapiggsopp	Odonticium romellii	NT	33-Jordalsgrend: Liasætra nord	Furulæger
-	Phlebia serialis	NT	34-Jordalsgrend: Brennevinslættet	Furulæger
Skarlagenskjermesopp	Pluteus aurantiorugosus	EN	22-Fale øst 1	Alm
Kastanjestilkjuke	Polyporus badius	VU	22-Fale øst 1	Alm
Tyrkjuke	Sidera lenis	NT	1-Myreidet: Sørria	Furulæger
Lav				
Gubbeskjegg	Alectoria sarmentosa	NT	1-Myreidet: Sørria, 12-Sørlinebba nord	Furu
Hvithodenål	Chaenotheca gracilentata	NT	1-Myreidet: Sørria, 13-Grøvla: Fosshjellen, 23-Fale øst 2, 35-Jordalsgrend: Grovahaugen nord	Gammel bjørk
Ulvelav	Letharia vulpina	VU	29-Morka vest	Furu
Rustdoggnål	Sclerophora coniophaea	NT	1-Myreidet: Sørria, 27-Lihjell sørøst, 35-Jordalsgrend: Grovahaugen nord	Gammel bjørk
Bleikdoggnål	Sclerophora pallida	NT	13-Grøvla: Fosshjellen, 16-Navarslåa, 22-Fale øst 1, 23-Fale øst 2	Gammel alm

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Lokalitet	Økologi
Kystdoggnål	Sclerophora peronella	NT	13-Grøvla: Fosshjellen vest	Gammel bjørk
Karplanter				
Klåved	Myricaria germanica	NT	15-Gjøra: Nesøra, 32-Nisjareiten-elveør	Elveør
Alm	Ulmus glabra	NT	3-Sandhjellen øst, 4-Sandhjellen vest, 13-Grøvla: Fosshjellen, 16-Navarslåa, 22-Fale øst 1, 23-Fale øst 2, Fale øst 3, 31-Kvitøra ved Fale	Edellauvskog
Sum: 19 arter				

Kommentarer

Det har vært utført en god del kartlegginger av artsmangfoldet i kommunen tidligere og Sunndal er kanskje den kommunen i Møre og Romsdal med flest registrerte slike arter. Det er derfor ikke lenger enkelt å finne nye arter for kommunen. Vi klarte i det minste likevel å påvise en – skarlagen skjerm-sopp (EN), se nærmere omtale i figurteksten til bildet under. Også et par av de andre artene har få eldre funn, som kastanjestilkkjuka (ett tidligere funn og også denne bare kjent fra Eikesdalen i Nesset tidligere i fylket) og taigapiggskinn (to funn fra ytre deler av kommunen).

Hele 7 av artene er knyttet til gammel eller død alm og ytterligere 6 arter på gammel eller død furu. For øvrig kommer 3 arter på gamle bjørketrær og en på ospelæger. De to eneste rødlistede karplantene som ble funnet er knyttet til elveører og rik edellauvskog. Den økologiske spredningen må betegnes som ganske begrenset og reflekterer bl.a. ganske sterkt fokus på vedboende sopp og lav knyttet til gammelskog på den ene siden og lavt fokus på andre miljøer som kulturlandskap og fjell, samt også lavt fokus på virvelløse dyr og dels moser.

Figur 6 Kastanjestilkkjuka *Polyporus badius* VU er en annen krevende og sjelden almespesialist som ble funnet ny for Sunndal kommune stamme sted som skarlagenskjerm-soppen. Denne kjuka vokser derimot på helst litt grove læger av alm og ikke på levende trær. Foto: Geir Gaarder

*Figur 7 To eksemplarer av skarlagens skjermesopp *Pluteus aurantiorugosus* (EN) inne i ei grov hul alm på lokalitet 22 Fale øst 1 var det beste artsfunnet som ble gjort under våre kartlegginger i 2013. Den svært vakre og karakteristiske arten virker i Norge sterkt knyttet til hulrom i grove og gamle almetrær og er bare kjent fra noen få lokaliteter i Norge. Viktigste område ser ut til å være i Eikesdalen i Nesset, men den er også påvist i Luster i Sogn og i Oslo. Funnet på Fale var selvsagt det første i Sunndal kommune. Foto: Geir Gaarder*

6 Dekningsgrad for naturtyper i kommunen

Når Jordal (2004) i sin første gangs naturtypekartlegging i Sunndal hadde som sin hovedtittel "*Et gløtt inn i Sunndalsnaturen*" så var det et svært bevisst valg. På tross av at han gjorde et svært omfattende datasøk, utførte eget supplerende feltarbeid og kom ut med 215 naturtypelokaliteter, så regnet han med at det opplagt stod igjen svært mye å kartlegge her.

De siste 10 årene har det kommet viktige supplement, særlig gjennom bekkekløftregistreringer (se Blindheim m.fl. 2009 – 7 kløfter undersøkt i kommunen), men også enkelte andre typer kartlegginger, bl.a. småkraftundersøkelser. Våre registreringer i 2013 med i alt 28 nye lokaliteter representerer også et viktig tilskudd. Likevel er det opplagt at det fremdeles er enkelt å finne lokaliteter av til dels høy verdi i kommunen. 6 av lokalitetene vi fant i 2013 har fått verdi svært viktig – A, noe som er med og grunngir dette.

Det viktigste bidraget av kartleggingene i 2013 er muligens noe bedre dekning i deler av kommunen der undersøkelsene har vært forholdsvis begrenset tidligere, som ute langs Ålvundfjorden og inne i Viromdalen, mens Sunndalsfjorden med sidedaler og Sunndalen nok har hatt noe mer omfattende kartlegginger tidligere.

Svært grovt kan nok mye av dalbunnene og fjordliene, deler av dalsidene, samt enkelte fjellpartier (som Grøvudalen) regnes for middels godt dekt i Sunndal. En del tungt tilgjengelige dalsider, øvre dalfører og mye av fjellområdene er likevel fremdeles dårlig dekt til knapt undersøkt i det hele tatt. Et korrekt, godt dekningskart for kommunen vurderer vi likevel å ligge utenfor vår kompetanse i dette begrensede prosjektet.

Når det gjelder våre bidrag på naturtypenivå så er våre vurderinger slik:

Myr: Vi kartla bare helt tilfeldig myr i 2013. Jordal (2004) vurderte dekningsgraden som middels god og vi finner ikke grunnlag for å heve denne.

Havstrand/kyst: Jordal (2004) betegnet kunnskapen som relativt god. Vi har ingen supplement å komme med her.

Rasmark, berg og kantkratt: Vi har ingen reine lokaliteter, men fanget opp mindre areal sammen med særlig skogsmiljø. Jordal (2004) vurderte kunnskapen som middels i Sunndalen og dårlig til middels for øvrig. Dette er sannsynligvis fremdeles korrekt.

Fjell: Jordal (2004) mente denne varierte en del, med stedvis god kunnskap (Grøvuvasdraget) og stedvis middels til dårlig (Trollheimen og Øksendalen/Jordalsgrenda). Heller ikke her har vi bidrag.

Ferskvann: Jordal (2004) vurderte denne stort sett som middels. Vi sjekket opp noen områder langs Driva, men det er ikke grunnlag for å heve kunnskapsnivået her.

Kulturlandskap: Kunnskapsnivået ble satt til godt for Grøvuvasdraget, middels i Jordalsgrenda og dårlig for øvrig av Jordal (2004). Vi har bare gjort noen få undersøkelser, men det har vært litt andre studier i kommunen. Trolig er det nå riktig å betegne det som godt også for Jordalsgrenda, samt muligens middels i Sunndalen i det minste. For andre deler av kommunen er det kanskje fremdeles dårlig (til middels).

Skog: Her varierte kunnskapsnivået fra middels til dårlig (for gammel lauvskog, gråor-heggeskog og kalkskog i fjordliene). Vi undersøkte noen områder (ikke minst gamle furuskoger, men også en del rike edellauskoger) og det har også vært noen andre kartlegginger, slik at det kanskje er mer korrekt å sette det til middels for skog som helhet nå, men forbehold om at enkelte deler av kommunen nok fremdeles har ganske dårlig dekning.

7 Kilder

Blindheim, T., Gaarder, G., Hofton, T. H., Klepsland, J. T. & Reiso, S. 2009. Naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Møre og Romsdal. – Biofokus-rapport 2009-28. 94 s.

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-1999, revidert i 2007.

Gaarder, G. 2010. Supplerende naturfaglige undersøkelser for småkraftverk i Somrungen, Sunndal kommune. Miljøfaglig Utredning notat 2010:17. 15 s.

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen – kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Jordal, J.B. & Bratli, H. 2011. Styvingstrær og høstingsskog i Norge med vekt på alm, ask og lind. Utbredelse, artsmangfold og supplerende kartlegging i 2011. Rapport J.B. Jordal nr. 4-2012. 114 s.

Oldervik, F. G. 2009. Tverråa kraftverk i Sunndal kommune i Møre og Romsdal. Verknadar på biologisk mangfold. Bioreg AS rapport 2009 : 11.

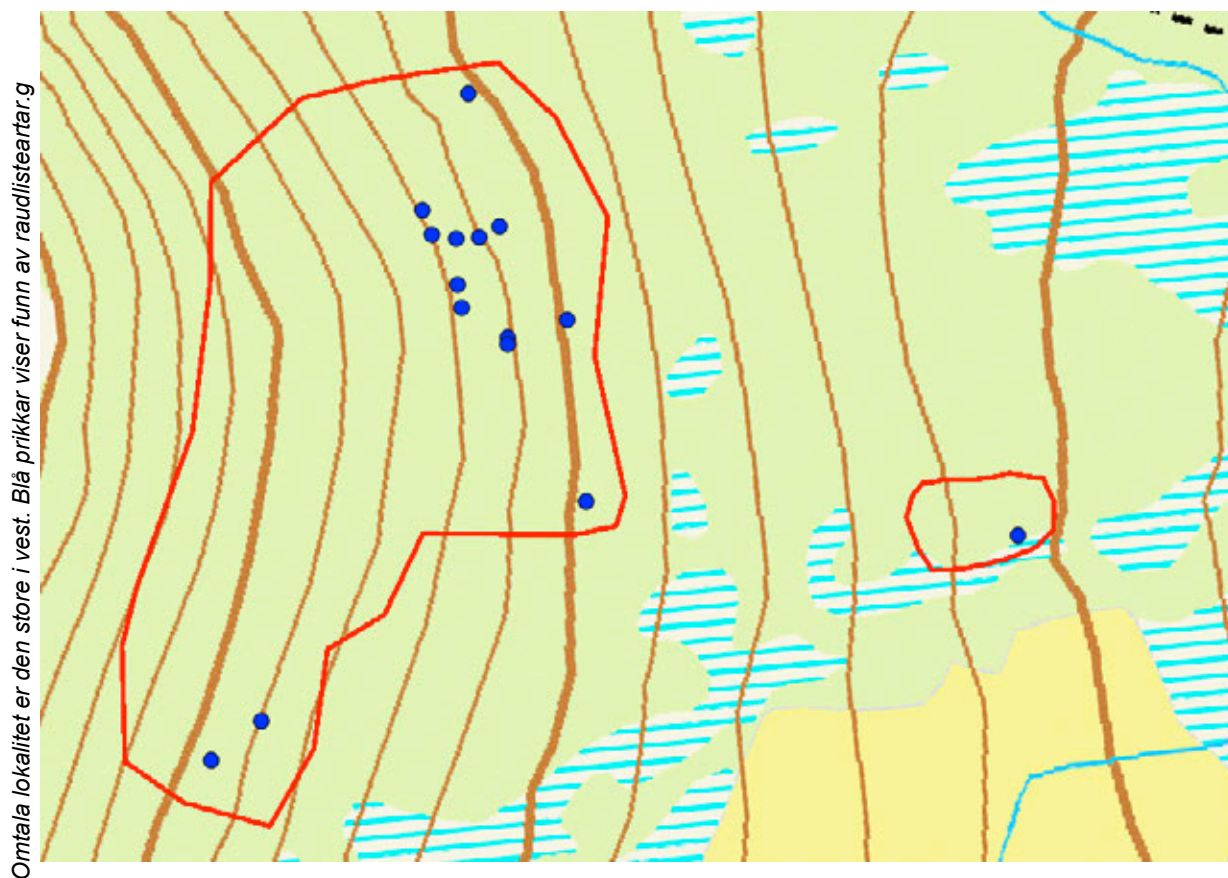
Oldervik, F & Gaarder, G. 2004. Skorga kraftverk. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2004:19.

Osen, R. 2009a. Somrungen kraftverk, Sunndal kommune. Miljøvurdering. Multiconsult. Rapport, 46 s.

Osen, R. 2009b. Gryta kraftverk, Sunndal kommune. Miljøvurdering. Multiconsult. Rapport, 53 s. + vedlegg.

Vedlegg – naturtypebeskrivelser

På de neste sidene følger faktaark for alle nye og reinventerte lokaliteter (37 stykker) fra naturtypekartleggingene i Sunndal kommune i 2013.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog

Utforming: Gammel høyereliggende furuskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Gammel furuskog F19 - Gammel høyereliggende furuskog F1902 (60%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0702 (15%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel ospeskog F0701 (5%).

Feltsjekk: 27.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Skildringa er utarbeida 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eige feltarbeid 27.01. og 27.10.2013. Kartlegginga er gjort i samband med m.a. supplerande undersøkingar av narreglye i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag, på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland. Det er ikkje kjent tidlegare undersøkingar her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg heilt nordvest i Sunndal kommune, ikkje langt frå grensa mot Tingvoll, ovanfor grenda Mulvika i Ålvundfjorden. det er prat om ei nokså slak li opp mot fjellet, der lokaliteten er diffust avgrensa mot myr, glissen fjellbjørkeskog og furuskog med dårlegare innslag av gammalskogselement. Berggrunnen verkar ganske kalkfattig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det nok mest fattig skog av blåbær- og blåbærfuktype, men kanskje også litt rikare skog nokre stader (tidspunktet for undersøkinga gjør

dette noko usikkert). I tillegg er det ein mosaikk med små myrdrag (bakkemyrer i overgang mot myrkantskog). Anslagsvis vert 60% rekna som gammal furuskog, 20% gammal lauvskog og 20% ordinær myr.

Artsmangfold: Furu er nok dominerande treslag over store delar, men særleg i øvre delar er det også ein god del bjørk. I tillegg lokalt litt osp (men ikkje mange ti-tals tre) og sparsamt med rogn. Ingen spesielt sjeldsynte artar er påvist i feltsjiktet, men lokalt i fuktsig finn ein noko kalkkrevjande artar som gulstorr, dvergjamne og loppestorr.. På einskilde gamle lauvtre (osp, rogn) veks fleire artar i lungenever-samfunnet. Dette omfattar artar som skrubbenever, kystfiltlav og vanleg blåfiltlav, samt også funn av brun blæreglye. Ved basis av gamal osp vart vinflekklav funne, og på nedre delar av eit par grove bjørkestubbar vaks rustdoggnål (NT), samt ein stad også hvithovudnål (NT) og dverggullnål. Elles finst litt gubbeskjegg (NT) på trea og den austlege arten sukkerlav veks her sparsamt på gamle furutre. Det er stort potensial for kravfulle og raudlista vedbuande sopp på furulæger i området, men hittil er berre furuplett (NT) og tyrikjuka (NT) funne av slike.

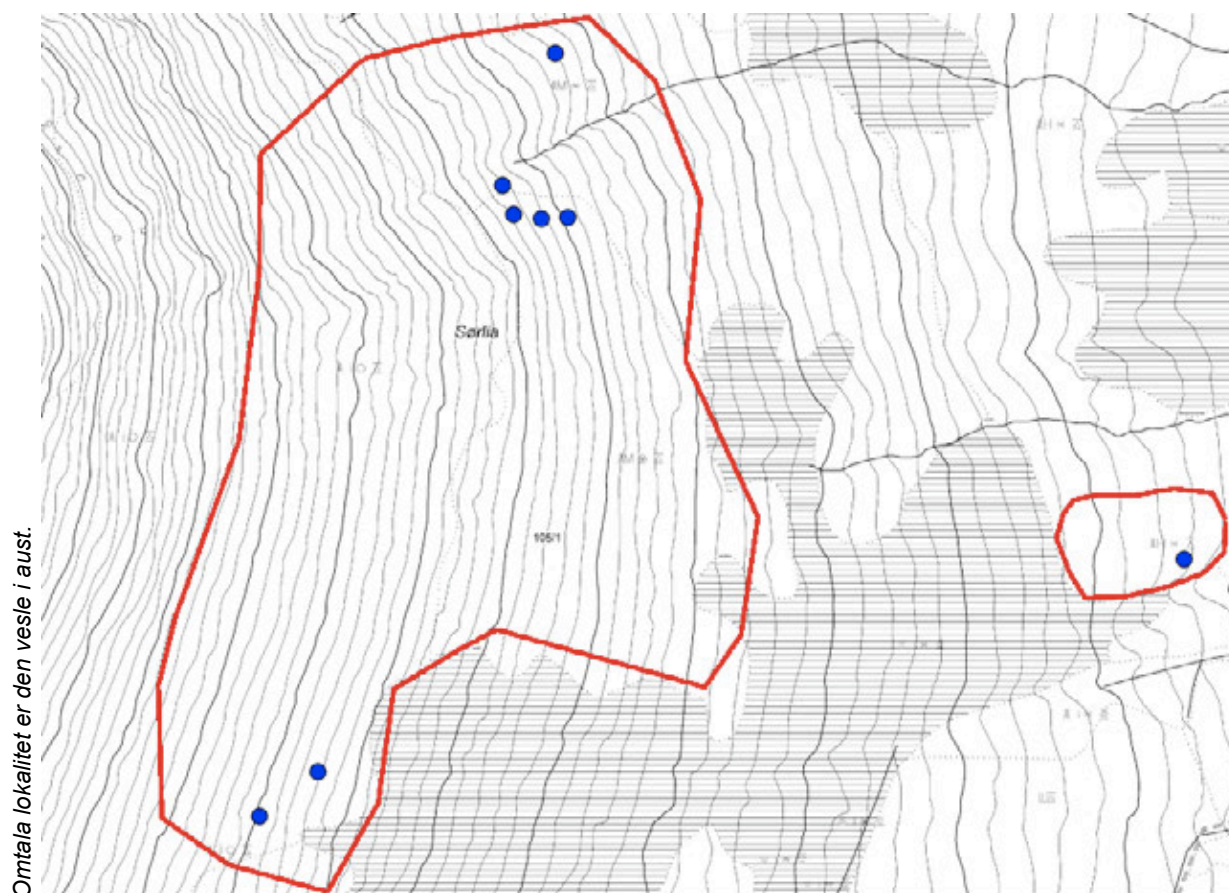
Bruk, tilstand og påvirkning: Området har gjennomgåande gamal skog. Skogen er glissen og ikkje særleg storvaksen, men det er relativt sett uvanleg mykje gadd og høgstubbar av furu her, til dels grove dimensjonar og kelogadd. Det er ikkje så mykje læger, men ein del finst, og dette er ofte gamle og i nokre tilfelle også grove og morkne. Også fleire av ospetrea er gamle og nokså grove, samt at det vart funne minst ein grov og morken ospelåg. Samla sett er det svært sjeldsynt med så gamal og lite påverka skog i fjordstrøka på Vestlandet, sjølv i fjellskog som her.

Fremmede arter: Ingen observert.

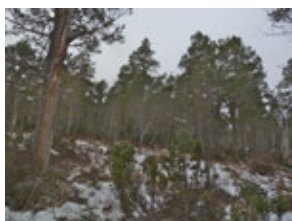
Del av helhetlig landskap: I nord ligg både Mulvikknuku og Durmålhaugen, og samla sett er denne lokaliteten ein del av det kanskje best utvekla gamalskogsområdet i fjordstrøka på Vestlandet ut frå dokumentert artsamangfald.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høg verdi på storleik (259 daa), middels på artsamangfald, høg verdi på påverknad og truleg middels på habitatkvalitetar. Samla sett gjev dette verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere at lokaliteten får ligge i fred for inngrep. Alle former for hogst av tre, enten det gjeld furu, osp eller bjørk, er klart skadeleg for naturverdiane. Her bør ein også vere svært restriktiv sjølv ovanfor ordinær bålbrenning, da berre sparsamt uttak av gamalt, tørt furuvirke frå plankebitar og grove, tørre greiner raskt vil gå ut over raudlista og truga artar.

Omtala lokalitet er den vesle i aust.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel barskog
Utforming: Gammel furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 27.01.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Skildringa er utarbeida 28.01.2013 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eige feltarbeid 27.01.2013. Kartlegginga er gjort i samband med m.a. supplerande undersøkingar av narreglye i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag, på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg heilt nordvest i Sunndal kommune, ikkje langt frå grensa mot Tingvoll, ovanfor grenda Mulvika i Ålvundfjorden. det er prat om eit furuskogsparti like nord for eit gammalt nydyrkingsfelt på Myreidet. Lokaliteten er diffust avgrensa mot myr på dei fleste kantar (dels meir daudved fattig furuskog i nord). Berggrunnen verkar ganske kalkfattig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er av fattig blåbærfukttpe og dels lyngfukttpe, og helst er det også litt meir veldrenert skog her, men den verkar nokså gjennomført fattig. I parti er det snakk om tendensar til myrkantskog.

Artsmangfold: Furu er nok dominerande treslag og elles er det sparsamt med bjørk. Ingen

spesielle artar er funne, men det er eit potensial for slike blant vedbuande sopp, særleg knytt til gamle furulæger. Dette kan også gjelde raudlista artar.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske småvaksen og glissen. Stubbar finst spreidd, men samtidig er det også jamnt innslag av gadd her, til saman vart det kanskje sett rundt 20 slike (men stort sett under 20 cm i diameter). Også nokre spreidde furulæger finst og fleire av dei levande trea er nok helst ganske gamle.

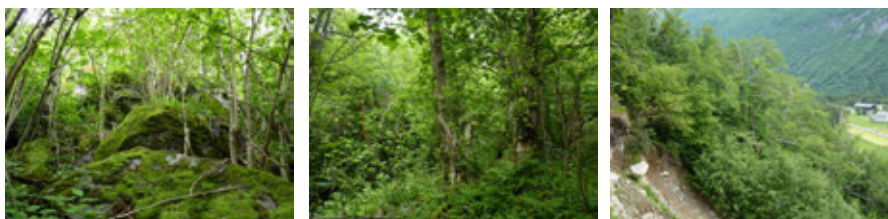
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: I nord ligg både Mulvikknuken og Durmålhaugen, noko som fører til at lokaliteten ligg i kanten av det kanskje best utvekla gamalskogsområdet i fjordstrøka på Vestlandet ut frå dokumentert arts mangfald.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten låg verdi på storleik (12 daa), låg på arts mangfald, middels til høg verdi på påverknad og truleg middels på habitatkvalitetar. Samla sett gjev dette jhelst verdien viktig - B, men lokaliteten verkar såpass fattig at den her under litt tvil er sett ned til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere at lokaliteten får ligge i fred for inngrep. Alle former for hogst av furutre er klart skadeleg for naturverdiane. Her bør ein også vere restriktiv sjølv ovanfor ordinær bålbrenning, da berre sparsamt uttak av gamalt, tørt furuvirke frå plankebitar og grove, tørre greiner raskt kan gå ut over kravfulle artar.

Sandhjellen øst Lokaltiteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellaauvskog
Utføring: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 26.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 26.06.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaltiteten ligger på nordsiden av Drivaelva ved Grøa, rett nordøst for grustaket som ligger nordvest for Hoåsbrekka. Lokaltiteten grenser i nord til naturtypelokalitet BN00020586 Sunndalen: Hoås: Geithamran, rik edellaauvskog (verdi A). Litt lenger vest for lokaliteten ligger Sandhjellen vest, en naturtypelokalitet med rik edellaauvskog (verdi C), registrert ved samme anledning. Lokaltiteten grenser til grustak i sørvest og til yngre løvsuksesjon og løvblandingsskog i øst. I nord går den gradvis over til gråor-heggeskog, og i nordvest til fattigere skog dominert av bjørk. Terrenget heller bratt mot sør. Søndre del er preget av svært grov blokkmark med frisk og veldrenert jordsmonn innimellom. Nordre del har fuktige partier og et lite bekkesig. Her er lokaliteten preget av skogkledd rasmark. Berggrunnen består av

diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag for artsfattig vegetasjon. Løsmassene består av breelvavsetninger og skredmateriale.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er rik edellauvskog av utformingene gråor-almeskog (50%) og lågurt-hasselkratt (50%). Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om høystaudeskog (T23-9), svak lågurtskog (T23-3) og storbregneskog (T23-8) (5:3:2).

Artsmangfold: Her finnes en del høystauder som er typiske for fuktigere utforminger av rik edelløvsskog, som trollbær, tyrihjel, kratthumbleblom, storklokke og springfrø. Det ble registrert en del varmekjære edelløvs-skogsarter, herunder myske, vårerteknapp, svarterteknapp og skogsvinerot. Det er også flekker med strutseving. I tillegg forekommer noe næringskrevende lågurt- og høystaudearter som firblad, liljekonvall, myskegras, kranskonvall og fingerstarr. På de spredte almetrærne ble det registrert flere forekomster av rødlistearten narrepiggsopp (NT). På hasselgadd ble det funnet rustkjuke og på hegg forekommer taggskinn. Videre ble det funnet bjørkemusling på ospelåg. Blant lavararter ble det funnet vanlig gullnål på antatt tørr hasselgrein. I tillegg finnes her flere arter fra lungeneversamfunnet, herunder lungenever, glattvrenge, grynfiltlav, flishinnelav (på osp) og stift-/eller skjellglye på alm. Det ble gjort et usikkert funn av *Opegrapha vermicellifera* (VU) på bjørk. Det er spredt med eldre almer (NT) på lokaliteten. Andre trær som forekommer på lokaliteten er hegg, gråor, hassel, rogn, osp, selje og innslag av furu.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og viser preg av kontinuitet med en god del død ved i form av gadd og læger i alle nedbrytningsstadier. Lokalitetens vestre del ligger langs kanten til grustaket og er utsatt for utrasinger. I sørøst er skogen påvirket av skrotemark og søppel. Almetrærne har ikke blitt styvet.

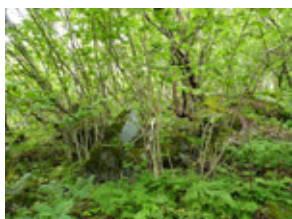
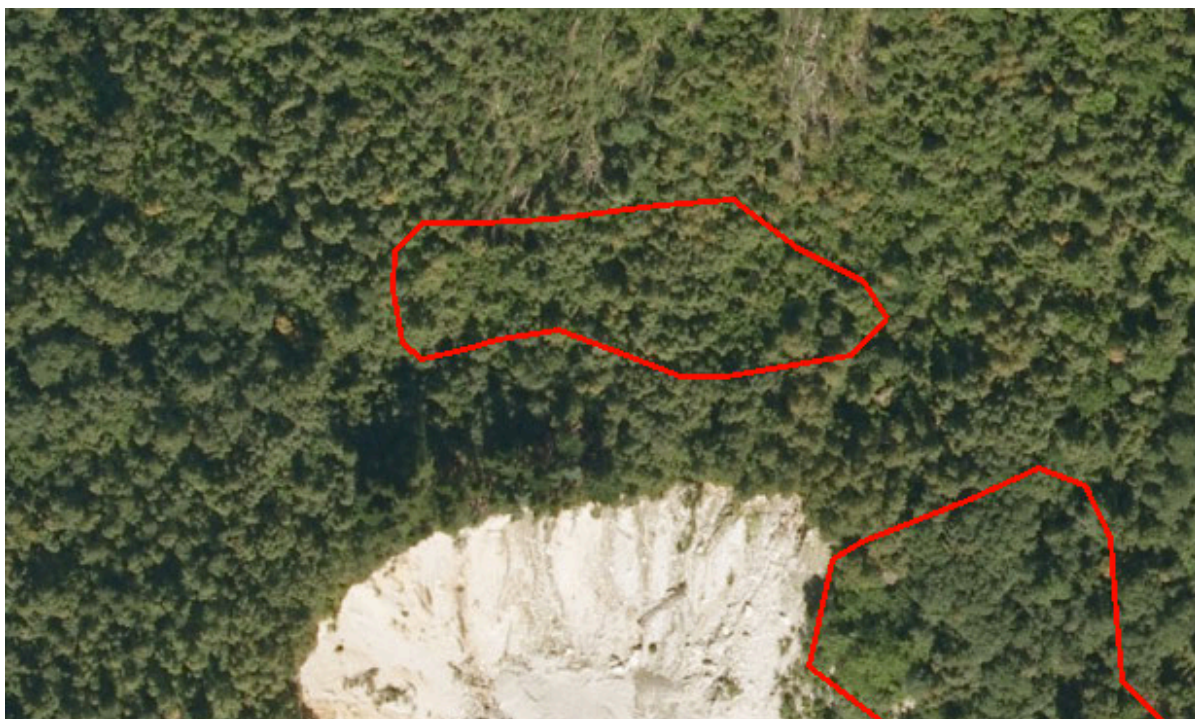
Fremmede arter: Det forekommer en søtmisspelart som med noe usikkerhet ble bestemt som junisøtmisspel.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer flere rike edelløvs-skoger i området, og lokaliteten kan derfor klart sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av grustaket, fattigere skog, rasmarkvifter, kulturlandskap og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår høy verdi på størrelse, høy verdi på arts- og artsmangfold, høy verdi på sjeldne eller truede naturtyper (rødlistede treslag), middels verdi på habitatkvalitet, og lav verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten verdi svak A – svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og artsmangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep og skogen burde helst stå i fred. Lokaliteten burde helst ikke reduseres gjennom utvidelse av grustaket.

Sandhjellen vest Omtalt lokalitet er den venstre figuren.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellaauvskog
Utforming: Lågurt-hasselkratt
Mosaikk:
Feltsjekk: 26.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 26.06.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Drivaelva ved Grøa, rett nordøst for grustaket som ligger nordvest for Hoåsbrekka. Lokaliteten grenser i nord til naturtypelokalitet BN00020586 Sunndalen: Hoås: Geithamran, rik edellaauvskog (verdi A). Litt lenger vest for lokaliteten ligger Sandhjellen øst, en naturtypelokalitet med rik edellaauvskog (verdi A), registrert ved samme anledning. I vest, sør og øst grenser lokaliteten til fattigere skog. Terrenget heller mot sør. Jordsmonnet er frisk og det er spredt med blokkmark. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag for artsfattig vegetasjon. Løsmassene består av breelavsetninger og skredmateriale.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er rik edellaauvskog av

utformingen lågurt-hasselkratt. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om svak lågurtskog (T23-3), storbregneskog (T23-8), småbregneskog (T23-2) og noe høystaudeskog (T23-9) (5:2:2:1). **Artsmangfold:** Lokaliteten har innslag av varmekjære edelløvs-kogsarter, herunder myske. Blant høystaudearter finnes det skogstorkenebb, myskegras, skogsnelle og sløke. Det finnes også en noe næringskrevende art som skogmarihand, teiebær og den nøysomme arten einstape. Fugletelg finnes det mye av. Av trær forekommer ett almetre (NT) i nordøst, og ellers bjørk, osp, rogn, innslag av selje og mye hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har en god del døved. Det er innslag av hogstspor på lokaliteten og noen av bjørketrærne har muligens tidligere vært hogd (mer rekruttering via stubbeskudd).

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter innenfor selve lokaliteten, men noen få meter under i vest er det spredte unge edelgraner som antageligvis har spredt seg fra noen eldre plantede edelgraner rett ved kanten til grustaket lenger sør.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer flere rike edelløvs-koger i området, og lokaliteten kan derfor klart sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av grustaket, fattigere skog, rasmarkvifter, kulturlandskap og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på størrelse, lokal verdi på arts-mangfold, lokal verdi på sjeldne eller truede naturtyper (rødlistede treslag), lokal verdi på habitatkvalitet, og middels verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten etter utkast til nye faktaark verdi svak B – viktig. I dette tilfellet virker kvalitetskrav til påvirkningen for stor veklagt, slik at jeg ut fra min skjønnsmessige vurderingen setter verdien til lokalt viktig – C.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts-mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep og skogen burde helst stå i fred. Lokaliteten burde helst ikke minskes gjennom utvidelse av grustaket.

Høgsta vest Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam
Utforming: Gårdsdam
Mosaikk:
Feltsjekk: 26.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 26.06.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Drivaelva ved Grøa, øst for Hoåsbrekka. Ca. 130 meter lenger nord ligger naturtypelokalitet BN00020468 Sunndalen: Hoåsbrekka: rik sumpskog (verdi B). Terrenget rundt heller svakt mot sørvest. Lokaliteten er omgitt av blandingsskog og skogkant i øst, nord og sør. I sørvest ligger et gårdsbruk. I sør går en grusveg bak skogkanten. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag for artsfattig vegetasjon. Løsmassene består av tykk morene. Det er steinblokker langs kanten i sør, og noen spredte blokker også i selve dammen. I nordre del ligger en liten øy med skogkledd blokkmark. Dammen er svært humusrik og ser ut til å være nokså grunn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er dam (E09) av utformingen

Lok. nr. 5 Høgsta vest forts.

gårdsdam. Etter NiN-systemet er det snakk om intermediær humussjø (LD2-8).

Artsmangfold: Størsteparten av dammen er dekket med helofyttsumparter. Bukkeblad er den dominerende arten og dekker store deler av dammen. Ellers ble det registrert myrhatt og trådstarr. Ved befaring ble det observert mange rumpetroll i vatnet. Trærne rundt omfatter gråor, bjørk, rogn, hegg, furu og selje.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er noe påvirket av steinfyllinger i sørvest. Vatnet blir brukt av tamender som tilhører gårdsbruket. Trærne rundt er i ulike aldersfaser, men for det meste ungdomsfase og optimalfase.

Fremmede arter: Ingen observert.

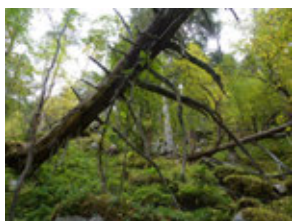
Del av helhetlig landskap: Fisketomme dammer forekommer sjeldent i området, og lokaliteten kan derfor ikke sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av kulturlandskap, spredt bebyggelse og blandingsskog.

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi svak B – viktig. Den er lokalt sjelden, og nokså næringsrik. Dammen er ikke myrpreget og kun moderat påvirket. Likevel bør dammen undersøkes nærmere for bunndyr, insekter og vannplanter.

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør ikke utsettes for terrenginngrep som drenering eller gjenfylling, og forurensing. Det ville være positiv om det ikke utsettes ender og/eller fisk.

Gjøra, Stiglia Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 16.09.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Gjøra, på østsiden til Grøvu-elva på ei nordvest-vendt li. Lokaliteten overlapper i nordre del så vidt med naturtypelokalitet BN00062481 Kvernbekken, bekkekløft og bergvegg (verdi B), som med dette skal endres noe i avgrensning. Det er blandingsskog med mindre innslag av furu som grenser til lokaliteten i alle retninger. Terrenget er nokså bratt og det er en god del skogkledd blokkmark. En tursti krysser lokaliteten i nordre del. Jordsmonnet er for det meste veldrenert, men det er fuktigere partier i forsenkningene i sør. Berggrunnen består av de næringsrike bergartene amfibolitt, hornblendegneis og glimmergneis (stedvis migmatittisk), noe som gir grunnlag for artsrik vegetasjon. Løsmassene består av tynn morene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel furuskog av utformingen gammel høyere-liggende furuskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om småbregneskog (T23-2), svak lågurtskog (T23-3) og blåbærskog (T23-1) (6:2:2).

Artsmangfold: Her finnes spredt med knerot, en signalart for gammel furuskog. I nordre del forkommer ellers heller nøysomme til intermediære arter, herunder småbregnearten fugletelg, men også linnea, stiv kråkefot, skrubbær, gullris, maiblom, olavstake, og antatt lege- og perlevintergrønn, einer, blåbær, krekling og tyttebær. Det ble også registrert flere høystaudearter i fuktigere miljø, herunder skogstorkenebb, trollbær, kratthumbleblom, turt, tyrihjel, vendelrot, bringebær og sløke. Det ble funnet bispelue på sterkt morken furulåg. Også rødrandkjuke og fiolkjuke ble registrert. Det er stedvis mye etasjemose. På furu ble det funnet gråsobeger (NT), men også furustokkjuke. Av trær dominerer furu, ellers forekommer også bjørk, osp, rogn, hegg, gråor og gran. Innslag av løvtrær øker oppi lia mot øst. Her er skogen lysåpen med spredte eldgamle furutrær omgitt av løvtrær (mest bjørk).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har mye død ved, både i form av gadd og læger og i ulike nedbrytningsstadier. Det ble observert spor av hakkespetter, herunder typiske spor av tretåspett. Det er spor av tidligere barktekt på bjørk. Nordøstre del krysses av en tursti.

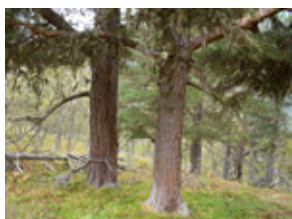
Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det er spredte forekomster av gammel furuskog i lia, slik at lokaliteten kan sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av blandingskog, bjørkeskog, myr, setrer og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på habitatkvalitet, lokal verdi på arts mangfold, høy verdi på påvirkning og høy verdi på størrelse. Ut fra dette har lokaliteten verdi A – svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Dermed burde skogen helst stå i fred.

Gjøra, Nisjalia Lokalteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 16.09.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteten ligger sør for Gjøra, på østsiden til Grøvu-elva på ei nordvest-vendt li. Terrenget heller bratt mot nordvest. Den går gradvis over til boreal løvskog dominert av bjørk i sør, sørøst og nordøst, og blandingskog med mindre andel av gammel furu i vest og nord. I nordvest er det ur. Grunnen er frisk i østre del og veldrenert i vest. I sentrale og vestre del er det en god del åpent og skogkledt blokkmark og innslag av bergvegger. Berggrunnen består av de næringsrike bergartene amfibolitt, hornblendegneis og glimmergneis (stedvis migmatittisk), noe som gir grunnlag for artsrik vegetasjon. Løsmassene består av tynn morene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel furuskog av utformingen gammel høyere- liggende furuskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om

Lok. nr. 7 Gjøra, Nisjalia forts.

blåbærskog (T23-1), småbregneskog (T23-2) og svak lågurtskog (T23-3) og (7:2:1).

Artsmangfold: Her finnes spredt med forekomster av knerot, en signalart for gammel furuskog. Det er for det meste blåbærvegetasjon med heller nøysomme arter som linnea skrubbær, gullris, smyle, krekling, einer, stiv kråkefot, fugleteig, maiblom og tyttebær, samt mer intermediær gulaks. I tillegg forekommer innslag av skogstorkenebb og sølvbunke. I bunnsjiktet er det mye etasjemose. Det forekommer rødrandkjuke. Av trær dominerer furu, ellers forekommer også bjørk og innslag av rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har mye død ved, både i form av gadd og læger og i ulike nedbrytningsstadier. Det ble registrert spor av hogst. Øst for lokaliteten går en tursti.

Fremmede arter: Ingen registrert.

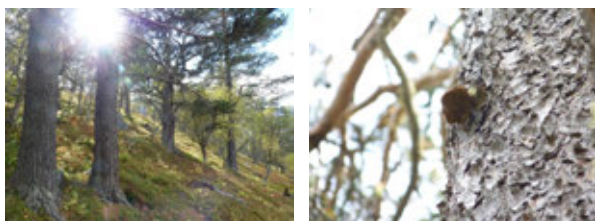
Del av helhetlig landskap: Det er spredte forekomster av gammel furuskog på lia, slik at lokaliteten kan sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av blandingskog, bjørkeskog, myr, setrer og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på habitatkvalitet, lokal verdi på arts mangfold, middels verdi på påvirkning og middels verdi på størrelse. Ut fra dette har lokaliteten verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Dermed burde skogen helst stå i fred.

Gjøra, Søsetra sørvest Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 16.09.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Gjøra, på østsiden til Grøvu-elva på ei nordvest-vendt li. Den ligger sørvest for Søsetra som tidligere ble kartlagt som naturtypelokalitet BN00020536 Gjøra: Nisjasetra. Lokaliteten består av nokså lysåpen skog med flere gamle furutrær. Terrenget heller svakt mot nordvest. I nordøst går et steingjerde med skogkledt myr bak. Også i øst og sørøst går lokaliteten gradvis over til yngre skog med mindre innslag av furu og skogkledt myr. I nordvest og sørvest er det blandingskog dominert av bjørk. Jordsmonnet er veldrenert. Det er noen få spredte steinblokker. Berggrunnen består av de næringsrike bergartene amfibolitt, hornblendegneis og glimmergneis (stedvis migmatittisk), noe som gir grunnlag for artsrik vegetasjon. Løsmassene består av tynn morene.

Lok. nr. 8 Gjøra, Søsetra sørvest forts.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel furuskog av utformingen gammel høyere-liggende furuskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23-1) og småbregneskog (T23-2) (9:1).

Artsmangfold: Her forekommer furustokkjuke på en død del av et gammel furutre. Lokaliteten er dominert av blåbærvegetasjon med heller nøysomme arter som smyle, fugletelg, tyttebær, skrubbær, linnea og storfrytle. Av trær dominerer furu, ellers forekommer også bjørk og innslag av rogn og gran.

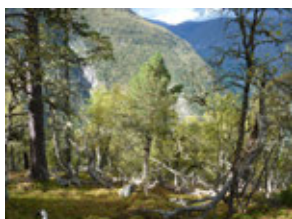
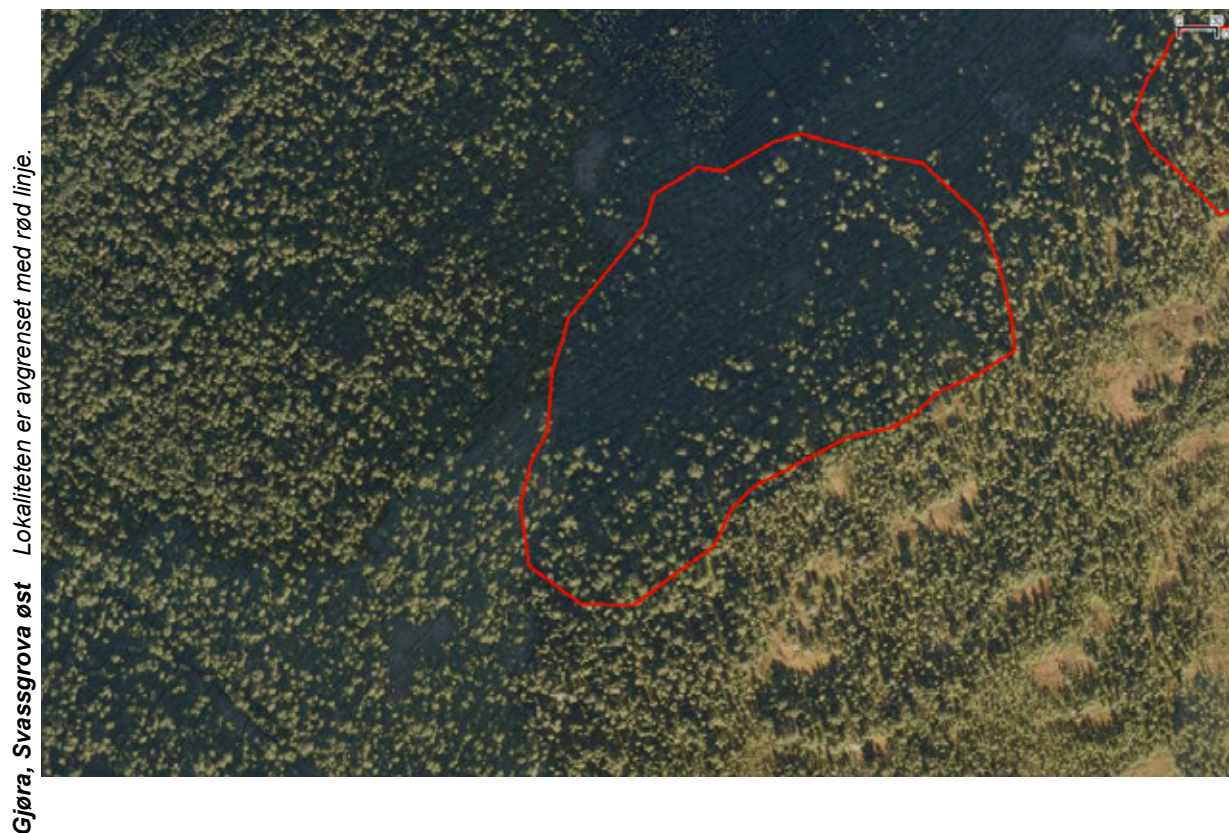
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har mye død ved, både i form av gadd og læger og i ulike nedbrytningsstadier.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det er spredte forekomster av gammel furuskog på lia, slik at lokaliteten kan sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av blandingsskog, bjørkeskog, myr, setrer og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår lokal verdi på habitatkvalitet, lokal verdi på arts mangfold, høy verdi på påvirkning og lokal verdi på størrelse. Ut fra dette har lokaliteten verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Dermed burde skogen helst stå i fred.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 16.09.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Gjøra, på østsiden til Grøvu-elva på ei nordvest-vendt li. Terrenget heller svært bratt mot nordvest og består av skogs- og mosekledd blokkmark og innslag av bergvegger i nordvest. Jordsmonnet er for det meste veldrenert. I nord går lokaliteten gradvis over til bjørkeskog og også øst for lokaliteten er det lysåpen bjørkeskog som antageligvis har blitt beitet tidligere. I sør og vest minsker andelen av furu gradvis. I nordvest grenser lokaliteten til et forholdsvis stort eldre plantefelt med gran. Berggrunnen består av de næringsrike bergartene amfibolitt, hornblendegneis og glimmergneis (stedvis migmatittisk), noe som gir grunnlag for artsrik vegetasjon. Løsmassene består av tynn morene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel furuskog av

utformingen gammel høyere-liggende furuskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23-1), småbregneskog (T23-2) og lyngskog (T23-11) (6:2:2).

Artsmangfold: Feltsjiktet er dominert av veldrenert blåbærvegetasjon med nøysomme arter som blåbær, skrubbær, gullris, krekling, antatt perlevintergrønn og tyttebær. Også småbregnearten hengeving forekommer. Stedvis forekommer det mye knerot, som er en typisk art for gammel furuskog. Det ble også registrert middels krevende arter som gulaks og teiebær, og innslag av høystaudeartene skogstorkenebb og tyrihjelms. Blant lavarter ble det observert kantkvistlav og antatt 2 funn av granseterlav. I tillegg ble det funnet skorpekjuke på sterkt morken bjørkelåg, og tømmerhvitkjuke *Antrodia xantha* på sterkt morken furulåg. Av trær finnes her furu, bjørk og innslag av unge gran.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har mye død ved, herunder gadd men fremfor alt mange furulæger. Disse er i ulike nedbrytningsstadier. Skogen er forholdsvis lysåpen og omfatter også en del gamle bjørketrær. Det ble registrert gamle spor av hogst. På lokaliteten finnes det spor etter hakkespetter.

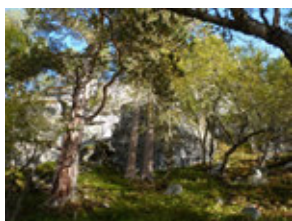
Fremmede arter: Det forekommer innslag av unge graner.

Del av helhetlig landskap: Det er spredte forekomster av gammel furuskog i lia, slik at lokaliteten kan sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av blandingskog, bjørkeskog, myr, seterområder og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på habitatkvalitet, middels verdi på arts mangfold, høy verdi på påvirkning og høy verdi på størrelse. Ut fra dette har lokaliteten verdi A – svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Dermed burde skogen helst stå i fred. Gran, som er en fremmed art i området, burde helst ikke etablere seg på lokaliteten, og forekomstene burde fjernes.

Gjøra, Nisjasetra nordvest Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 16.09.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 19.03.2014, basert på eget feltarbeid den 16.09.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Gjøra, på østsiden til Grøvu-elva på ei nordvest-vendt li. Terrenget heller bratt mot nordvest og består av skogkledt blokkmark og innslag av bergvegger. Jordsmonnet er veldrenert. Nord for lokaliteten er det blokkmark, og i vest og sør går skogen gradvis over til yngre skog. I vest er det mindre innslag av gamle furutrær. Berggrunnen består av de næringsrike bergartene amfibolitt, hornblendegneis og glimmergneis (stedvis migmatittisk), noe som gir grunnlag for artrik vegetasjon. Løsmassene består av tynn morene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel furuskog av utformingen gammel høyereliggende furuskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om

Lok. nr. 10 Gjøra, Nisjasetra nordvest forts.

blåbærskog (T23-1), småbregneskog (T23-2) og lyngskog (T23-11) (6:2:2).

Artsmangfold: Feltsjiktet er dominert av veldrenert blåbærvegetasjon med nøysomme arter som blåbær, tyttebær, linnea, krekling, skrubbær, smyle, gullris, gulaks, einer, hengeving og mye etasjemose. Her ble det også funnet en del knerot, som er en typisk art for gammel furuskog. Av trær finnes her flere gamle furuer, en del bjørk og innslag av rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og har mye død ved, herunder også gadd og læger av furu i ulike nedbrytningsstadier. Skogen er lysåpen og omfatter også en del gamle bjørketrær.

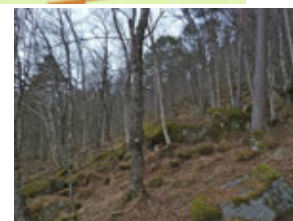
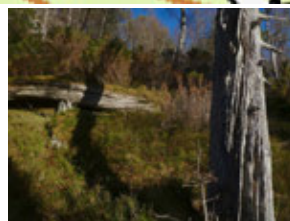
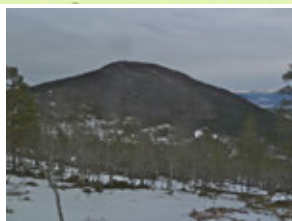
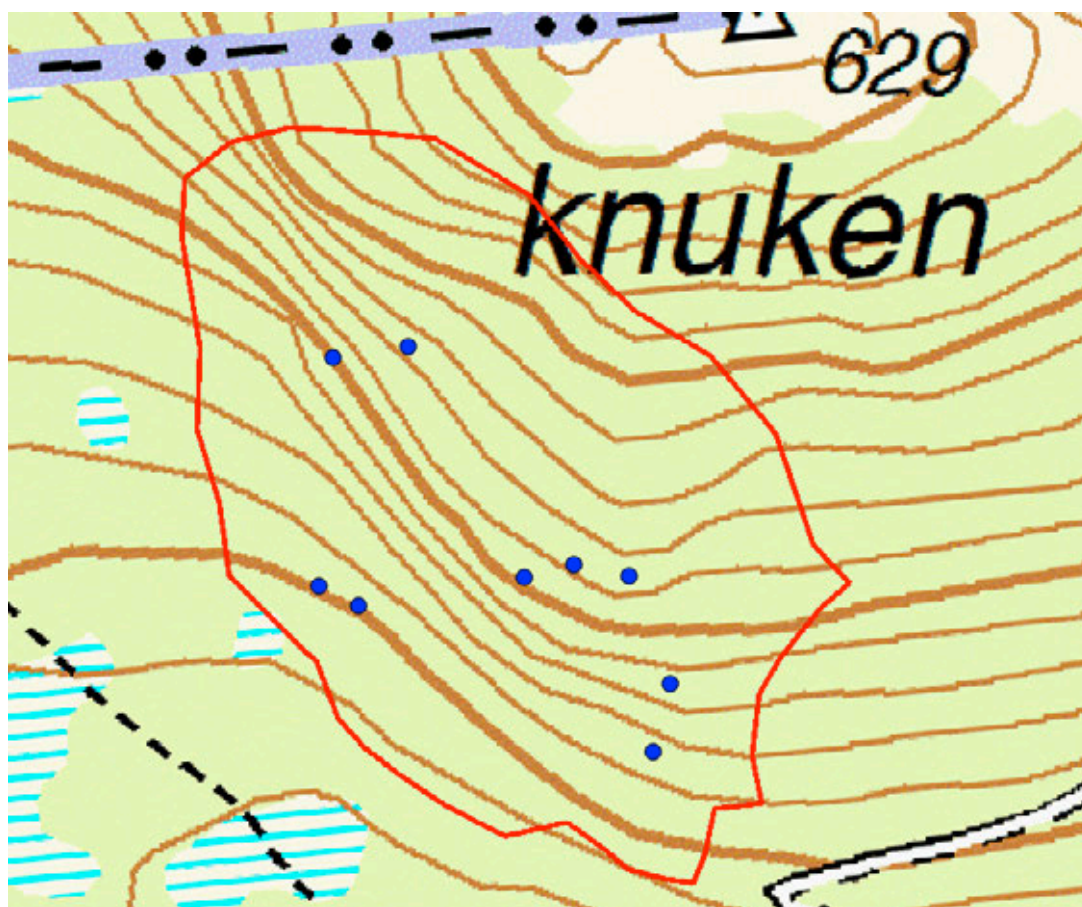
Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det er spredte forekomster av gammel furuskog i lia, slik at lokaliteten kan sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av blandingskog, bjørkeskog, myr, seterområder og fjell.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår lokal verdi på habitatkvalitet, lokal verdi på arts mangfold, høy verdi på påvirkning og lokal verdi på størrelse. Ut fra dette har lokaliteten verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Dermed burde skogen helst stå i fred.

Blå prikker viser funn av raudlista og kravfulle artar ved besøket i oktober 2013.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog

Utforming: Gammel høyereliggende furuskog

Mosaikk: Totalt 4 naturtype(r) registrert: Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0702 (20%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel ospeskog F0701 (20%), Gammel furuskog F19 - Gammel høyereliggende furuskog F0701 (55%), Rik edellauvskog F01 - Gråor-almeskog F0106 (3%).

Feltsjekk: 27.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Skildringa er utarbeida 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eige feltarbeid m.a. 11.06.2006, 18.11.2006 (saman med Rose Bergslid) og 27.10.2013. Øystein Folden kartla i tillegg her 29.08.2010 (Artskart). Kartlegginga er gjort i samband med m.a. supplerande undersøkingar av narreglye i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag, på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg heilt nordvest i Sunndal kommune, på sørsida av Mulvikknuken, ikkje langt frå grensa mot Tingvoll, ovanfor grenda Mulvika i Ålvundfjorden. Lokaliteten er sør- til sørvestvendt og har innslag av litt bergveggar og små parti med skogkledd rasmark i vestre del. Nokre bergnabbar i skogen og tendensar til fuktig. Berggrunnen er for det meste kalkfattig. I sør og søraust er det skarp grense mot granplantefelt, i nord mot småvaksen

fjellskog med mest bjørk, litt gradvis mot mindre utprega gammel skog på nedsida av toppen, og mot yngre og dels lauvdominert skog i vest (i retning av ei nedlagt seter der).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det mykje blåbærskog, men det finst også ein del parti med høgstaudeskog (T23-9), svak lågurtskog (T23-3) og også litt rein lågurtskog og storbregneskog. Anslått fordeling mellom desse fem er 4:2:2:1:1. Bergveggane verkar ganske kalkfattige. Mykje kan reknast som gammel furuskog, men også mindre parti med gammel bjørkeskog og gammel ospeskog, samt små flekkar med gråor-almeskog.

Artsmangfold: Furu er nok dominerande treslag over store delar, men særleg i vestre og øvre delar er det også ein god del bjørk. I tillegg ein del osp, som dannar bestand i søraust. I tillegg spreidd med rogn og selje, sparsamt med gråor, samt almetre (NT) fleire stader og litt hassel (eigentleg overraskande bra med varmekjære artar her til å ligge såpass høgt). Feltsjiktet er stadvis frodig, men med få spesielle artar. M.a. myske finst i det minste. Lavfloraen er ikkje spesielt rik, men gubbeskjegg (NT) finst spreidd og på eit par gamle furugadd er gråotbeger (NT) funne. I tillegg *Opegrapha vermicellifera* (VU) på alm og dverggullnål på bjørk. Elles diverse litt meir vanlege artar i lungenever-samfunnet som lungenever, skrubbenever, grynfiltlav, kystfiltlav, vanleg blåfiltlav, kystårenever og puteglye. Av størst interesse er nok likevel førekomsten av vedbuande sopp, særleg på gamle læger av furu. Av slike er det funne m.a. hengekjuke (EN), tyrikjuke (NT), truleg *Phlebia serialis* (NT), tynnkjuke (DD) og taigapiggskinn (NT). På ospelæger er ospekvitkjuke (NT) og ospekjuke registrert. Av mosar må eit funn av den sjeldsynte og kravfulle råtevedmosen grønsko trekkast fram (gjort i 2006). Det er sett gamle hol etter truleg svartspett her (og arten vart sett hausten 2006) og både kvitryggspett og flaggspett vart registrert med indikasjon på hekking i 2006. Ein liten flokk (7 stk) konglebit hausten 2006. Storfugl er observert og bør kunne ha eit fint leveområde her. Potensialet for fleire kravfulle og raudlista artar er høgt.

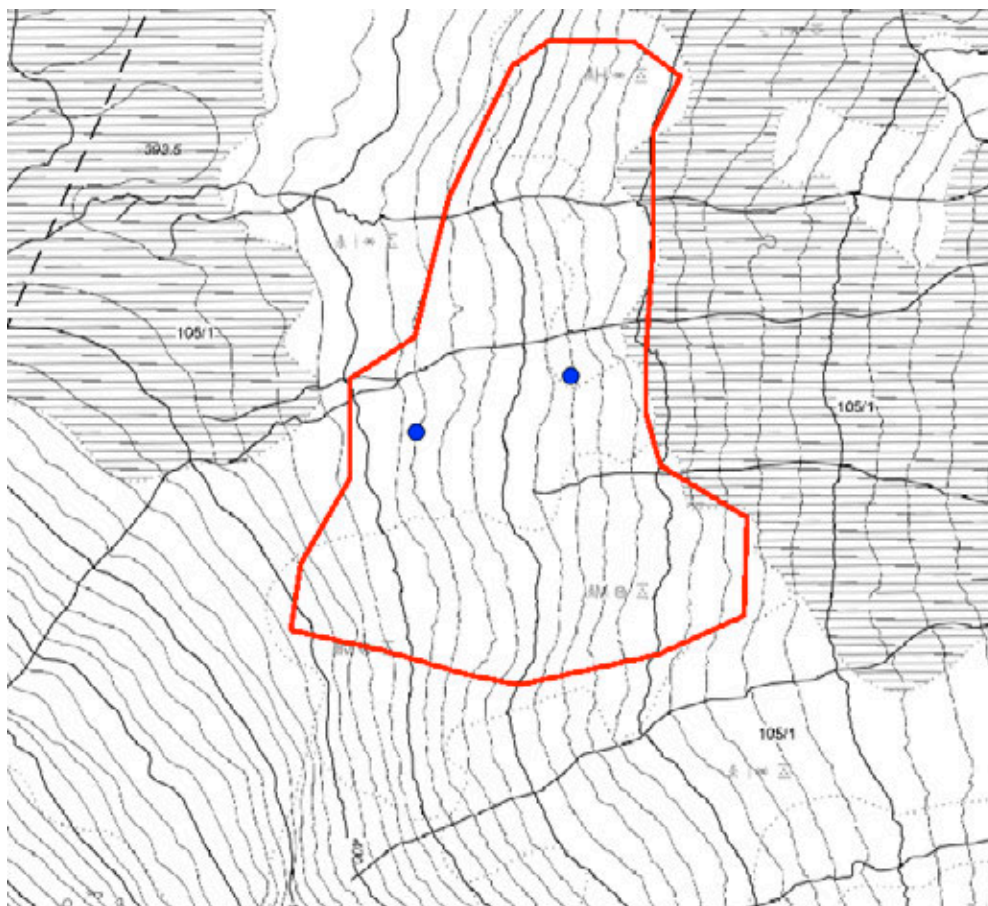
Bruk, tilstand og påvirkning: Området har gjennomgåande gamal skog. Til dels er det høgvaksten skog i søraust, medan den vert mindre og tydeleg meir verutsett mot toppen av Mulvikknuken. Ospeskogen i søraust har noko sparsamt med daudt trevirke, medan det er litt meir mot vest, inkludert nokre morkne læger. Det er ikkje mykje daudt trevirke i furuskogen, men spreidd og ikkje minst nokså jamnt med gamle og dels grove læger samt ein god del gamle høgstubbar og gadd av furu (og da for det meste kelolæger og kelogadd). Det er litt eldre skader etter hjortegnag på almetre og lite foryngelse av treslaget.

Fremmede arter: Gran er planta inntil mot sør og søraust og unge grantre har kome spreidd inn i lokaliteten frå desse plantefelta.

Del av helhetlig landskap: I nordvest ligg Durmålhaugen og i sørvest gammalskogen under Sørlinebba, og samla sett er denne lokaliteten ein del av det kanskje best utvekla gamalskogsområdet i fjordstrøka på Vestlandet ut frå dokumentert arts mangfald.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høg verdi på både storleik (369 daa), arts mangfald og påverknad og middels på habitatkvalitetar. Samla sett gjev dette ein klar verdi som svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere at lokaliteten får ligge i fred for inngrep. Alle former for hogst av tre, enten det gjeld furu, osp eller bjørk, er klart skadeleg for naturverdiane. Her bør ein også vere svært restriktiv sjølv ovanfor ordinær bålrensing, da berre sparsamt uttak av gammalt, tørt furuvirke frå plankebitar og grove, tørre greiner raskt vil gå ut over raudlista og truga artar. Det er sterkt ønskjeleg å fjerne all smågran i lokaliteten og helst også ta ut granplantefelta inntil raskt, slik at meir gran ikkje kan spreie seg inn. Skadane på almetrea tilseier at hjortestammen burde ha vore ein del redusert.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Gammel furuskog F19 - Gammel høyereliggende furuskog F1902 (70%).
Feltsjekk: 27.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg helt nordvest i Sunndal kommune, på nordsida av Sørlinebba, ikke langt fra grensa mot Tingvoll, ovenfor grenda Mulvika i Ålvundfjorden. Lokaliteten ligger vendt mot nordøst i ei nokså slak li. Den avgrensas av myr i nedkant og dels også overkant, samt skog fattigere på gammelskogselementer av furu i sør og nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Blåbærskog og blåbærfuktskog er nok dominerende, i mosaikk med litt fattig myrkantmark (anslått fordeling 7:3).

Artsmangfold: Furu er dominerende treslag og det er bare sparsomt med småvokst bjørk ellers. Feltsjiktet virker helt ordinært. Også lavfloraen er nok for det meste fattig, men med litt

gubbeskjegg (NT). Det er potensial for kravfulle vedboende sopp og furuplett (NT) ble påvist.

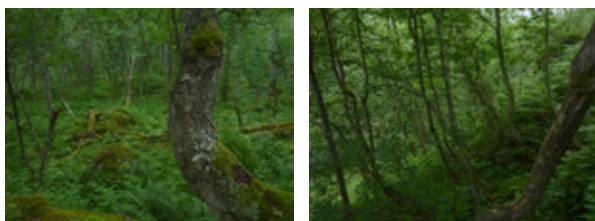
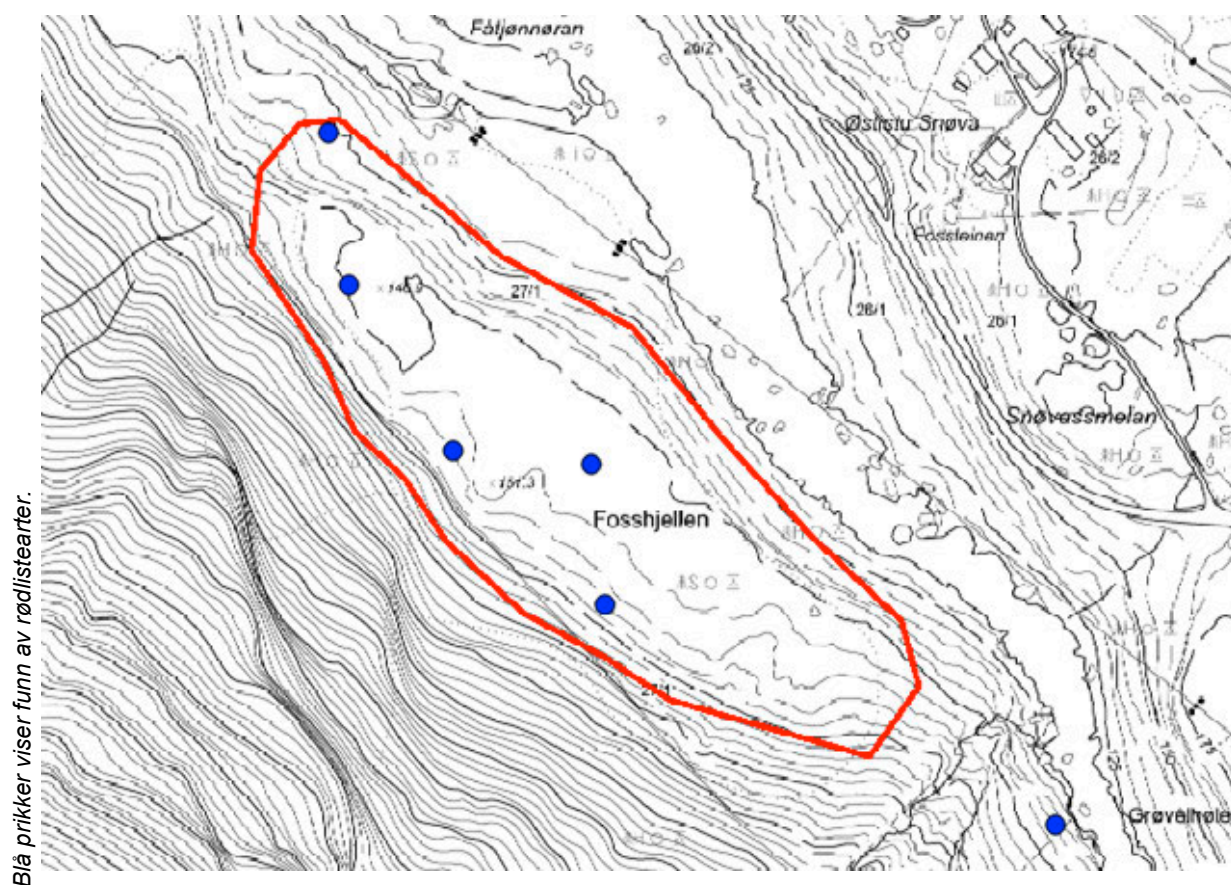
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er gammel med ganske god aldersfordeling på trærne inkludert grove og gamle levende trær og spredt med gadd og læger. De siste inkluderer også minst et ti-talls nokså grove og gamle læger (kelolæger).

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: I nord ligg Durmålhaugen, i nordøst Mulvikknugen og i sør gammelskogen under Sørlinebba, og samlet sett er denne lokaliteten en del av det kanskje best utviklede gamellskogsområdet i fjordstrøka på Vestlandet ut fra dokumentert arts mangfold.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høg vekt på størrelse (81 daa) og påvirkning, låg vekt på arts mangfold og ikke mer enn middels på habitatkvaliteter. Samlet sett tilsier nok dette verdi viktig - B, og nærheten til flere andre verdifulle gammelskogslokalteter tilsier helt klart minst en slik verdi.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere at lokaliteten får ligge i fred for inngrep. Alle former for hogst av tre, enten det gjeld furu, osp eller bjørk, er klart skadeleg for naturverdiane. Her bør ein også vere svært restriktiv sjølv ovanfor ordinær bålbrenning, da berre sparsamt uttak av gamalt, tørt furuvirke frå plankebitar og grove, tørre greiner raskt vil gå ut over raudlista og truga artar. Det er sterkt ønskjeleg å fjerne all smågran i lokaliteten og helst også ta ut granplantefelta inntil raskt, slik at meir gran ikkje kan spreie seg inn. Skadane på almetrea tilseier at hjortestammen burde ha vore ein del redusert.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Gråor-almeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Gråor-almeskog F0106 (30%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0106 (70%).

Feltsjekk: 19.07.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 19.07.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg oppe i Sunndalen, på sørsiden av elva litt nedenfor Romfo og et stykke ovenfor Fale. Lia er bratt, men danner her en ganske flat terrasse noe ovenfor elva. Berggrunnen virker ikke særlig kalkrik, men miljøet er generelt frodig. Lokaliteten grenser noe diffust mot mer småvokst skog ned mot elva, raspåvirket skog inntil bekken Grøvla i sørøst og mer hogstpåvirket skog i nordvest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: På den flate terrassen er det nok noe storbregneskog, men mye høgstaudeskog på kantene og høgstaudeskog dominerer i lisida (anslått fordeling 3:7).

Artsmangfold: Rogn er kanskje vanligste treslag. I tillegg bl.a. litt alm (NT) i lisida mot vest samt dels også i nord, og ellers noe gråor, litt hegg og bjørk. Feltsjiktet er frodig om enn ikke med så mange kravfulle og varmekjære arter, med arter som stornesle, mjødur, skogstjerneblom, maigull, springfrø og strutseving. Lungenever-samfunn forekommer på lauvtrær, men primært vanlige arter som lungenever, skrubbenever, kystårenever og brun blæreglye. På gammel bjørk ble kystdoggnål (NT) funnet og under bergoverheng kvithodenål (NT). På almetrær vokser bleikdoggnål (NT) og på læger av alm både almekullsopp (NT) og den hittil ubeskrevne arten som vokser på kullsoppen igjen - *Chlorostoma vestlandicum* (ikke vurdert for rødlista ennå, men opplagt en kandidat for høy status). Også narrepiggsopp (NT) på almetrær. Det er potensial for flere kravfulle og rødlistede arter her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske gammel med innslag av en del grove trær. Noe dødt trevirke forekommer, men ikke store mengder eller spesielt mye nedbrutt. Almetrærne er av litt varierende størrelse men ser ikke ut til å ha vært styvet tidligere. Spesielt grove almetrær med grov sprekkebark eller synlige hulrom mangler. På den andre siden ble det heller ikke sett så mye skader etter hjortegnag på trærne. En enkel hjortesti går gjennom lokaliteten og i nordkant kommer det inn en gjengroende traktorveg.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Sunndalen har generelt høyt innslag av rik og gammel lauvskog, både med boreale trær og alm.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark på rik edellauvskog fra 2013 får lokaliteten høg vekt på størrelse (over 20 daa), middels på rødlistearter, lav på edellauvskogsplanter, sjeldne naturtyper, middels på habitatkvalitet og påvirkning. Samlet tilsier dette verdien viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la skogen få stå i fred for inngrep. Hogst av de fleste typer treslag kan lett skade viktige verdier.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Lågurtslåtteeeng
Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Slåttemark D01 - Lågurtslåtteeeng D0116 (30%), Annen kulturmarkseng D14 - D0116 (70%).
Feltsjekk: 19.07.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 19.07.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i øvre deler av Sunndalen og er del av ei slåtteeeng under gården Vollan. Den ligger i den nokså bratte sørøstvendte lia, på en svakt utformet terrasse litt ovenfor dalbunnen. Det meste av enga virker oppgjødslet og ikke særlig artsrik, men artsmangfoldet øker mot kantsonene i øvre deler og ei smal stripe er derfor avgrenset der. Den grenser nokså skarpt mot skogen ovenfor og dermed mer gradvis mot kunstmarkseng i nedkant.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonen er gjennomgående lågurtpreget. Det er utvilsomt diskutabelt hvor mye som er kulturmarkseng og hvor mye som er ekstensivt utnyttet kunstmarkseng, men her er det forslagsvis satt en fordeling på 3:7.

Artsmangfold: Enga kan ikke sies å være spesielt artsrik (nylig gjennomført slått reduserte nok oppdagbarheten litt, men ikke vesentlig), men bl.a. forekommer to relativt kravfulle og i fylkessammenheng sjeldne arter som engnellik (to delfunn) og bakkemynte sparsomt. I tillegg noe av karakterarten dunhavre, samt arter som gjeldkarve, aurikkelsveve, gulaks, rødknapp, blåklokke, piggstarr, en kvastsveve-art, dunkjempe, prestekrage, engfiol, hvitmaure, teppeort, tiriltunge, harerug, engfrytle, legeveronika, småengkall, jonsokkoll, bergmynte og kjerteløyentrøst. Ellers ble det sett mye humler, blomsterfluer og blomsterbukker (bare en art av sistnevnte), gullvinge mv. Potensial for flere kravfulle og kanskje rødlistede arter her, kanskje ikke minst blant insekter.

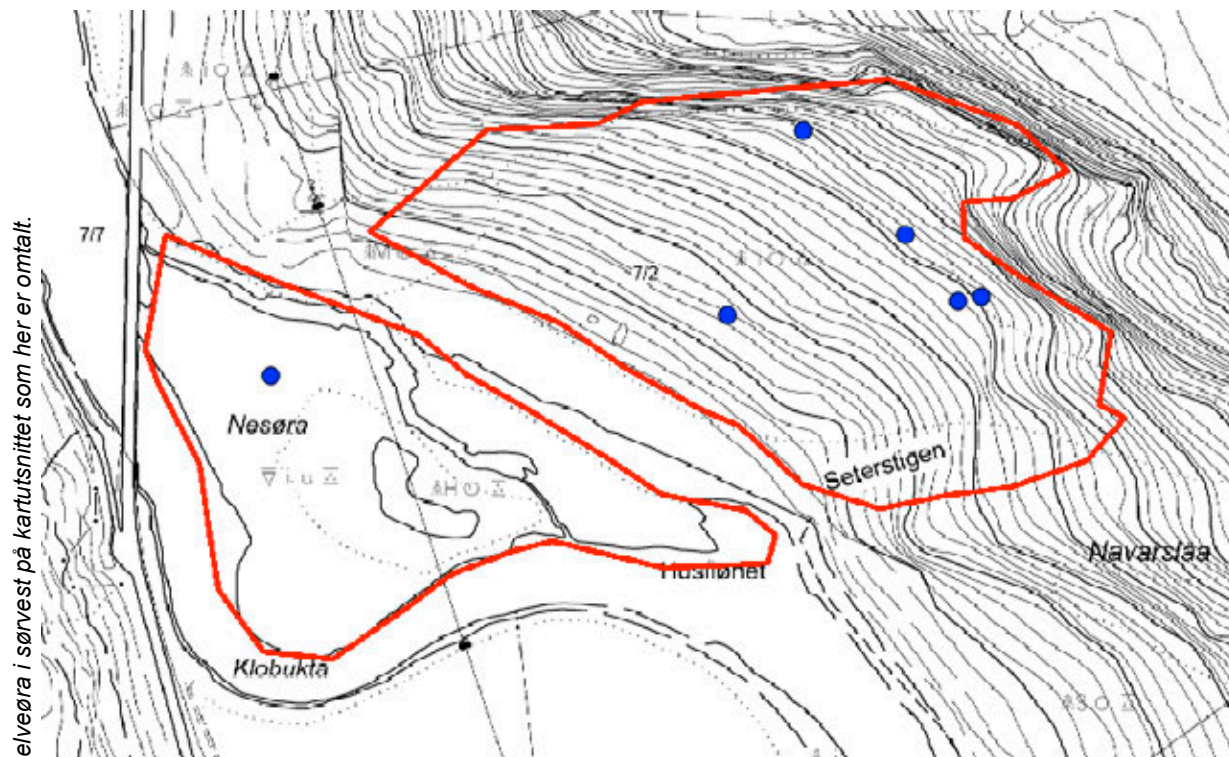
Bruk, tilstand og påvirkning: Enga blir årlig slått med slåmaskin og hevden virker jevnt over god. Det er litt engsamfunn i kantsonene mot gror igjen og den ser ikke ut til å bli beitet lenger. I følge grunneier har ikke enga vært jordbearbeidet på flere ti-år og heller ikke særlig gjødslet i nyere tid (samt at nåværende bruker driver økologisk).

Fremmede arter: Tysk mure opptrer sparsomt i enga.

Del av helhetlig landskap: Det finnes faktisk fremdeles en del artsrike engsamfunn i denne delen av Sunndal, inkludert slåtteenger.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten trolig så vidt høy vekt på størrelse (trolig over 1 daa som kan regnes som kulturmarkseng), middels vekt på nærhet til andre kulturmarksenger, middels til lav vekt på tilstand, lav vekt på rødlistearter (men her noe usikkerhet knyttet til insekter!), middels på antall engarter og lav på grunntypevariasjon. Trolig er det korrekt å gi samlet verdi som viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er avhengig av tradisjonell hevd med årlig slått og fjerning av gras. Gjødsling og jordbearbeiding vil forringe verdiene og kan ødelegge dem helt. Det hadde vært ønskelig med rydding av skog og kratt i kantsonene samt helst også slå 2-3 meter lenger opp i kanten og noe mer lengst øst. Etterbeite hadde også vært ønskelig.

Det er elvøra i sørvest på kartutsnittet som her er omtalt.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Stor elvør
Utforming: Urte- og grasrik ør
Mosaikk:
Feltsjekk: 19.07.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 26.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 19.07.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i øvre deler av Sunndalen like nord for Gjøra og rett på nedsiden av fylkesveg 70 den den krysser Driva. Elva vinkler noe på seg her og har dannet ei ganske stor elvør i innersvingen. Lokaliteten grenser skarpt mot elva i sør, samt rimelig skarpt mot gammel elvekant i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: En god del er åpen elvør med grus og småstein, særlig i vest og sør. I tillegg kommer et bredt flomløp i nord, mens det mellom er litt elvørkratt med grår mv. I kanten mot elvørkrattene finnes også mindre sandbanker.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ufullstendig undersøkt, men bl.a. vokser det litt klåved (NT) her, samt at det ble funnet arter som setermjelt, reinmjelt, bakkestjerne og rødknapp. Potensialet

Lok. nr. 15 GjØra: NesØra forts.

for en del kravfulle insekter er til stede.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har antagelig vert tatt ut noe grus og sand her tidligere, men tydelige spor etter det manglet ved besØket. Elva er regulert, noe som sikkert påvirker dynamikken noe.

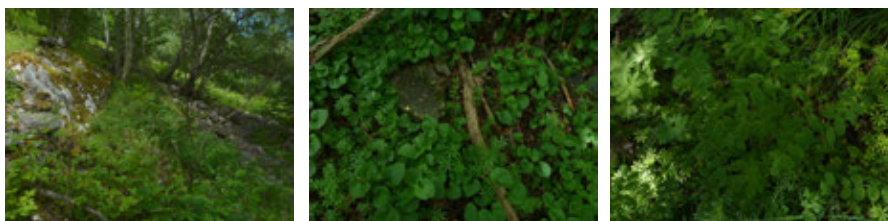
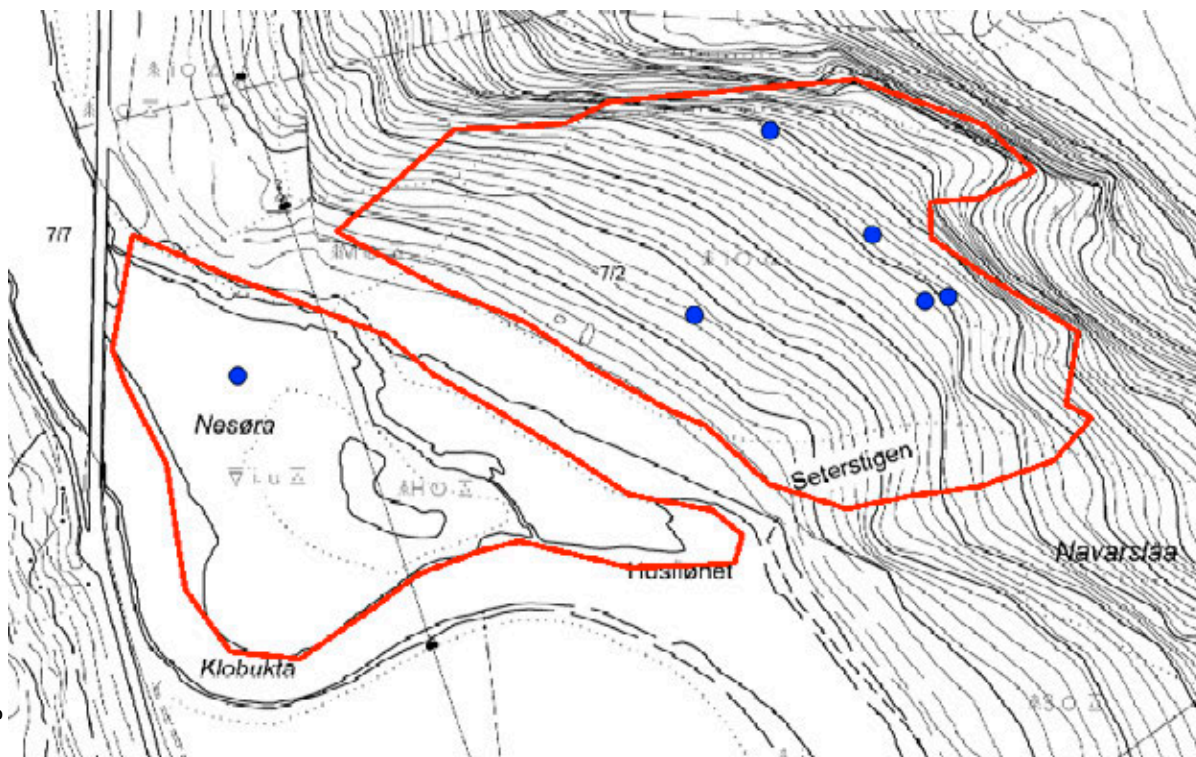
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes fremdeles en del elveØrer langs Driva lenger nedover i vassdraget, mens dette vel er den Øverste av noe serlig stØrrelse.

Verdivurdering: Lokaliteten er såpass stor og ligger klimatisk og topografisk til slik at potensialet for at det kan opptre kravfulle og dels rØdlistede arter blant insekter er ganske god. Verdien settes derfor til viktig - B.

SkjØtsel og hensyn: Det er spesielt viktig å unngå uttak av grus og sand her i stØrst mulig grad. Skulle fremmede arter som lupin vandre inn bØr de bekjempes umiddelbart.

Det er den bratte skogsia i nordøst som er omtalt lokalitet. Blå prikker viser funn av kravfulle og dels rødlistede arter.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Rasmark-almeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Rasmark-almeskog F0113 (80%), Sørvendte berg og rasmarker B01 - Rasmark B0103 (20%).

Feltsjekk: 19.07.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 19.07.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i øvre deler av Sunndalen like nord for Gjøra og rett øst for fylkesveg 70, i lia under Ivasnasen. Lokaliteten har trolig et uvanlig godt lokalklima, der den ligger lunt til under bratte berghamre i ei svak gryte med eksposisjon rett mot sør. Det er hovedsakelig rasmark i lia (overgang til mer stabil mark i sørøst), dels åpen blokkmark, dels skredløp og ikke minst skogkledt mark på både nokså grovt og nokså fint skredmateriale. Lokaliteten grenser mot fattigere skog i øst, mot yngre skog på terrasse nær elva i sør og mot berghamre i nord og vest. Enkelte artsfunn indikerer stedvis litt rikere berggrunn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har noe åpen fattig til intermedier og

kanskje halvrik rasmark (i det minste i delvis aktive skredløp med finkornet substrat) og ellers nok mye lågurtskog på rasmark, men det er også en del partier med høgstaudevegetasjon her og overgangene var litt vanskelig å vurdere (anslått fordeling settes til 2:5:3).

Artsmangfold: Viktige treslag er alm (NT), en del hasselkratt, enkelte furutrær, noe selje, gråor (kanskje vanligst), rogn, hegg, osp og bjørk. Feltsjiktet er til dels frodig og med godt innslag av varmekjære arter, både skogtilknyttede og kantsonearter. Blant annet finnes noe skogfaks, myske, dvergmispel, vårerteknapp, lodneperikum, bergmynte, kratthumbleblom, firblad, skogsalat, skogsvinerot, krattfiol (dels mye), lakrismjelt (ett funn), kransmynte, piggstarr, mørkkonglys, gjeldkarve, skogkløver, breiflangre, humle og storklokke. Gulsildre og rødsildre opp i berghamrene indikerer litt rikere berggrunn. På alm (primært på læger) ble både narrepiggsopp (NT), almekullsopp (NT), skrukkeøre (NT) og bleikdoggnål (NT) påvist. Lungenever-samfunn finnes, men bare ganske vanlige arter sett som lungenever og blæreglyer. Potensialet for flere kravfulle og rødlistede arter må betegnes som ganske høyt og det gjelder kanskje ikke minst insekter (bl.a. varmekjære arter knyttet til dødt trevirke) og det ble sett en del insektgnag på dødt trevirke her.

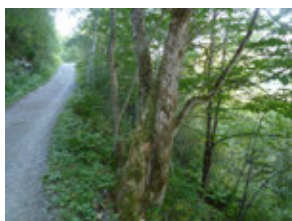
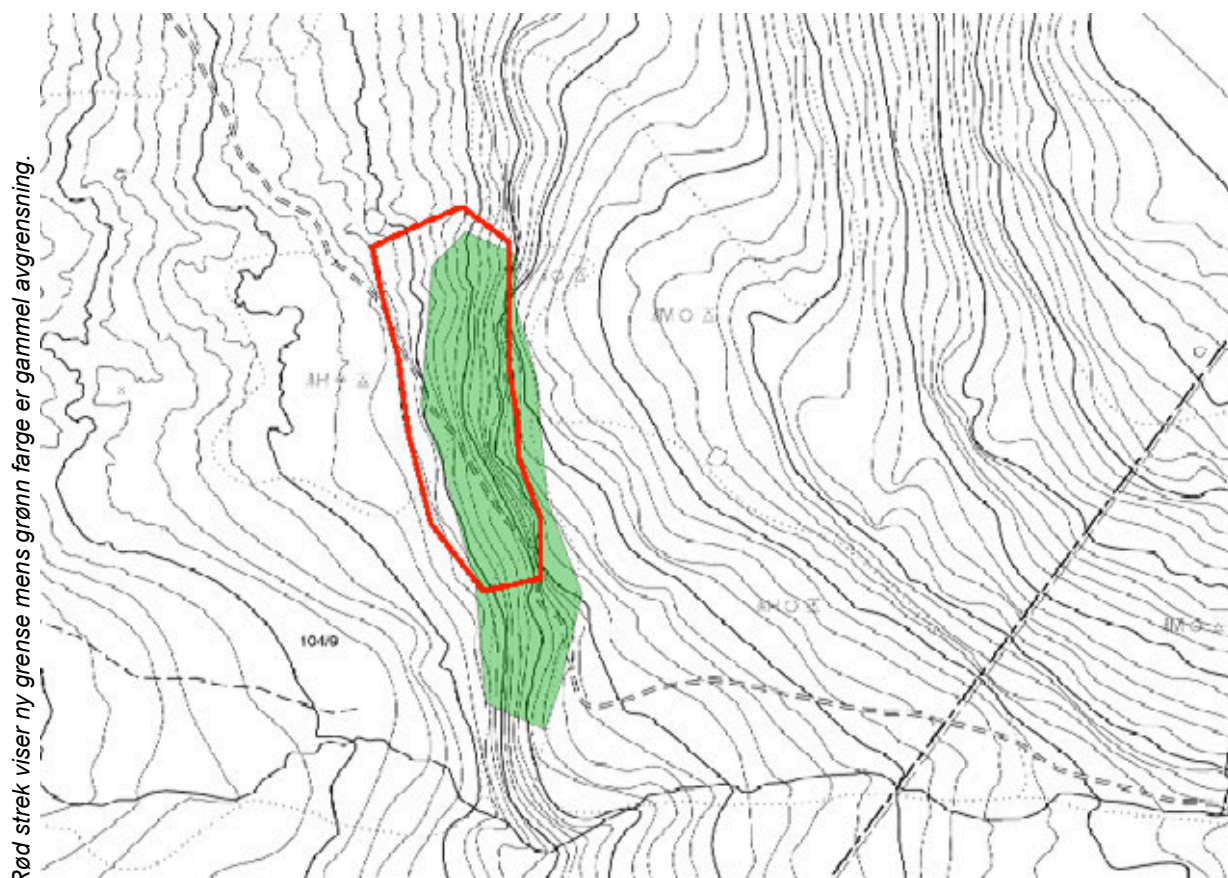
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen må betegnes å være i gammelskogsfase, uten spesielt grove trær men med en del dødt trevirke både stående (inkludert flere ospegadd) og liggende.

Fremmede arter: Det ble funnet en del platanlønn i sørøstre del og arten er tydeligvis i spredning her. I tillegg også så vidt frøspredt gran.

Del av helhetlig landskap: Det finnes et par andre lokaliteter med eldre, varmekjær skog i nærområdet, dels innenfor reservatene på Småvollen lenger nord og sørsiden av Gjørashaugen litt lenger sørvest. Lokaliteten utgjør antagelig en viktig enhet i dette komplekset.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høy vekt på størrelse (trolig rundt 50 daa edellauvskog), middels på rødlistearter, høy på edellauvskogsarter, trolig lav på sjeldne naturtyper og middels til høy på habitatkvalitet. Samlet sett tilsier dette at lokaliteten oppnår en svak verdi som svært viktig - A. Særlig potensialet for kravfulle insekter og nærheten til et par andre lokaliteter er med på å styrke denne vurderinga.

Skjøtsel og hensyn: Det er sterkt ønskelig med en systematisk fjerning av all platanlønn og gran raskt, før de tar overhånd. Ut over det vil det klart beste være å la skogen få stå helt i fred for alle typer hogst her vil sannsynligvis kunne skade viktige naturverdier.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (NaturbaseID BN00020424) med grunnlag i eget feltarbeid av samme person i 2001 (Melby & Gaarder 2001), og omtalt hos Jordal (2004). Grenser for naturtypen er litt justert som følge av bruk av GPS og bedre kart- og flyfoto. Beskrivelsen er oppdatert i henhold til ny mal mens naturtype og verdi er beholdt. Lokaliteten ligger rett utenfor Innerdalen landskapsvernområde.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs vegen innover Innerdalen til Reindølsætra og Innerdalshytta, i stigningen litt innenfor Dalen, det innerste gardsbruket i dalføret. Den ligger i en bratt vestvendt skråning, på begge sider av vegen og det er litt bergvegger og skogkledd rasmarek her. Det er innslag av nyere ras i lia. Berggrunnen er trolig ikke spesielt rik. Den

avgrenses mot lifoten og granfelt i vest, berghamre i øst, samt fattigere skog mot nord og sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det høgstaudeskog med et svakt varmejært preg.

Artsmangfold: Det finnes litt spredt med alm, men er nok mest boreale lauvtrær som selje, rogn og bjørk, samt innslag av furu. Feltsjiktet er frodig, og i 2001 ble det påvist arter som kvitsoleie, strutseving, storklokke, myske og tårnurt. I 2013 ble også arter som stornesle, turt, skogstjerneblom og myskegras funnet. Litt lungenever-samfunn på lauvtrærne med lungenever og filthinnelav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er eldre lauvskog her, men ikke spesielt grov eller gammel og med sparsomt med dødt trevirke (et par trær hogd inntil vegen i nyere tid). Trærne virker ikke styvet (men et par er kappet delvis ned i nyere tid) og virker ikke påvirket av hjortegnag. Den gamle ferdselsvegen som nå er turiststi innover i dalen går tvers gjennom lokaliteten og har i sin tid nok påvirket miljøet en del, bl.a. med skjæringer og fyllinger. I tillegg går ei enkel kraftlinje gjennom lokaliteten, dels langs vegen.

Fremmede arter: Det er et granplantefelt helt inntil i vestkant.

Del av helhetlig landskap: Det er sparsomt med slike frodige, noe varmekjære lauvskoger i dette dalføret.

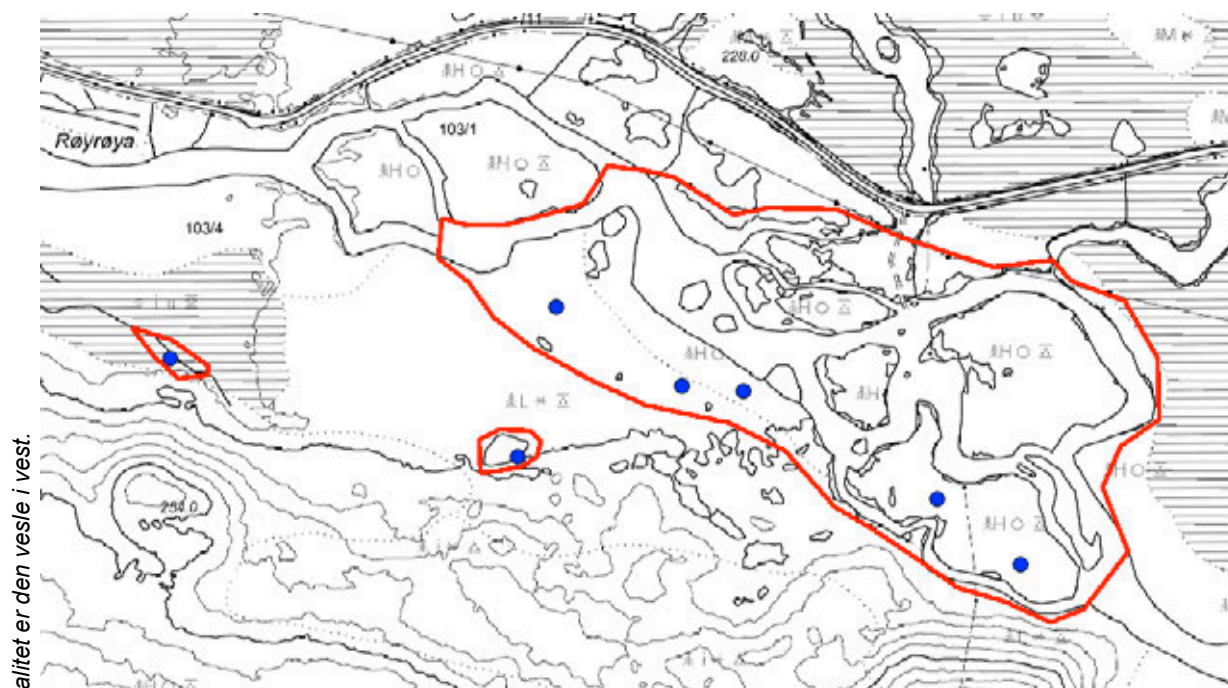
Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høy vekt på størrelse (18 daa), lav på rødlistearter og edellauvskogsarter, samt lav på sjeldne naturtyper og trolig også habitatkvalitet, og middels på påvirkning. Samlet sett tilsier dette middels verdi viktig - B. Den er likevel her satt ned til lokalt viktig - C, siden den ligger noe isolert og virker forholdsvis artsfattig.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil stort sett være å la skogen få ligge i fred for inngrep. Unntaket er fjerning av gran som eventuelt måtte spre seg inn eller skygge ut lauvskogen.

Litteratur

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Mebly, M. W. & Gaarder, G. 2001. Verdier i Ålvundelva, Sunndal kommune i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-4. Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 42 s. + vedlegg.

Omtalt lokalitet er den vesle i vest.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kilde og kildebekk
Utforming: Kilde over sørboreal
Mosaikk:
Feltsjekk: 27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne i Viromdalen, mellom Dalsbøen og Dalen, på sørsiden av elva. Elva renner her ganske rolig over et myr- og slettelandskap og avgrenset lokalitet ligger inn mot en del løsmasser nederst i lia, i kanten og delvis ut på et myrparti. Her presses det tydeligvis ut en del vann fra løsmassene i lia og det dannes ei mindre kilde med tilhørende kildebekk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Kilda virker bare intermediær til svakt middelsrikt, samtidig som vannføringen er såpass sterk at den kategoriseres som ei sterk kaldkilde.

Artsmangfold: Bare karplantefloraen ble nærmere undersøkt og den inkluderte typiske kildearter som stjernesildre og kildemjølke. I tillegg kommer en litt mer krevende art som fjelltistel. På

Lok. nr. 18 Steinkeila sør 1 forts.

nordsiden er det fattig til intermediær myr og på sørsiden lauvskog med bl.a. gråor og bjørk.

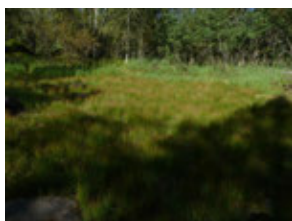
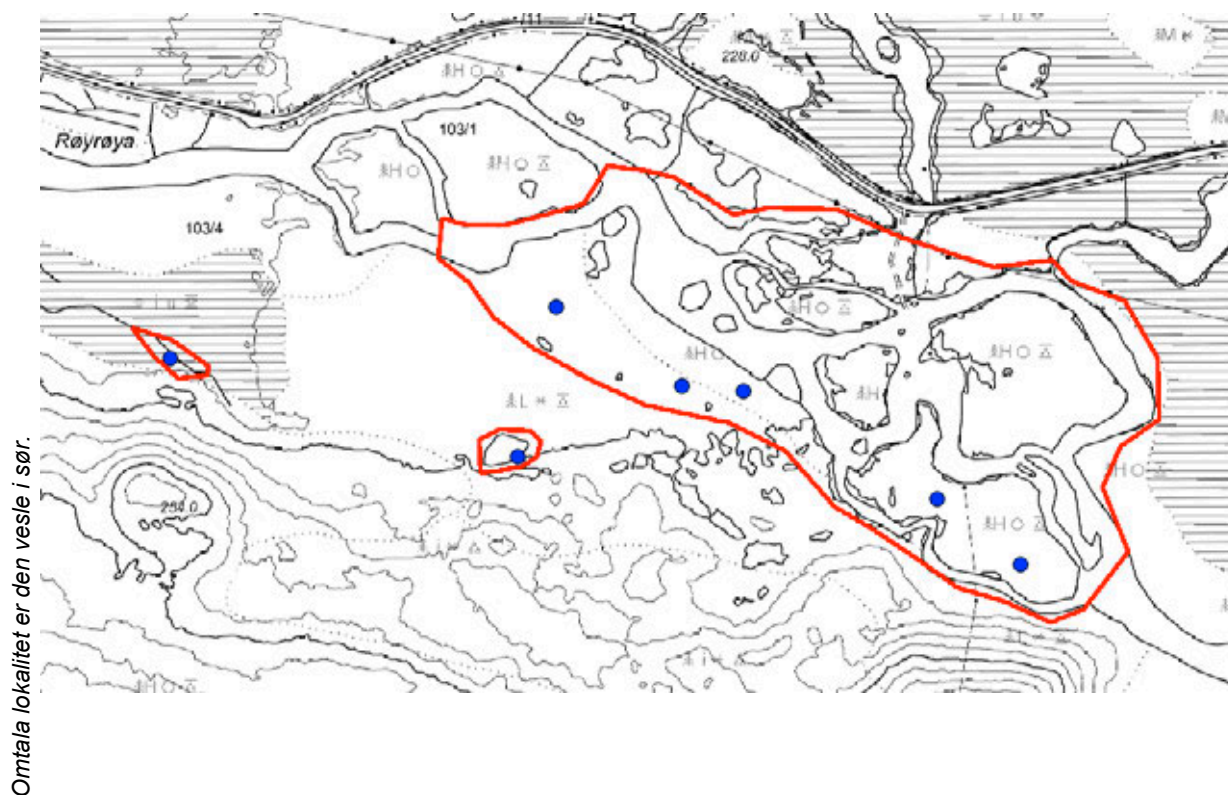
Bruk, tilstand og påvirkning: Miljøet virker ikke spesielt påvirket av inngrep. Skogen rundt er middelaldrende.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er ikke kartlagt andre kildesamfunn i området, men det virker logisk at det finnes ei og anna til ved foten av lisdene i dalen.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og artsfattig, men med tydelig kildepreg, noe som ikke er vanlig nede i dalførene. Verdien settes derfor til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å unngå fysiske inngrep i eller tett inntil kilda.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer, meandrerende elveparti
Utforming: Kroksjøer, dammer og evjer uten, eller med liten flompåvirkning
Mosaikk:
Feltsjekk: 27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne i Viromdalen, mellom Dalsbøen og Dalen, på sørsiden av elva. Elva renner her ganske rolig over et myr- og slettelandskap og avgrenset lokalitet ligger inn mot en del løsmasser nederst i lia. Noe vann kommer nok her ut fra lia, samt at det er mulig at vann av og til renner over fra elva og føres inn langs lifoten her. Det er dels finkornet substrat med mudder i denne flomdammen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om en grunn dam som tydeligvis vanligvis tørker ut i perioder på sommeren, men som samtidig i lange perioder må være fylt med vann. Rundt er det ei smal sone med kantvegetasjon (men den går nesten rett over i skogkledd blokkmark i sør), og generelt har miljøet et intermediært preg.

Lok. nr. 19 Steinkeila sør 2 forts.

Artsmangfold: Spesielt artsrik er det ikke, men flere typiske arter for finkornet substrat som står under vann i lengre perioder i vekstsesongen forekommer, såkalte pusleplanter. Foruten vanlige arter som trådsiv, evjesoleie og vasshår omfatter dette også mye av den mer uvanlige noe østlige arten veikveronika. I kantsona bl.a. noe myrmaure.

Bruk, tilstand og påvirkning: Miljøet virker ikke påvirket av inngrep. Skogen rundt er i aldersfase.

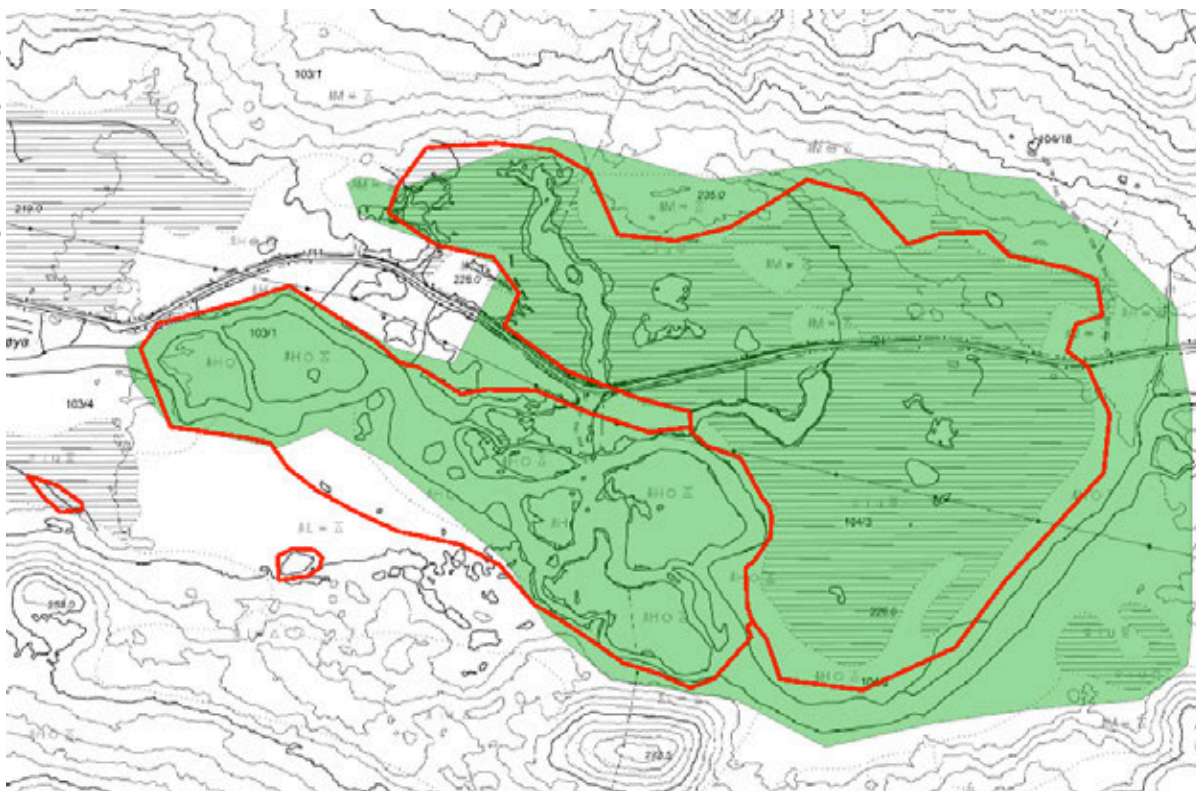
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er litt flommarksmiljøer med flomløp og flommarkskog langs elva i nærområdet, men denne typen flomdammer er det nok lite av.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og ikke særlig artsrik, men er samtidig intakt og representerer en sjelden naturtype. Verdien settes til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: For å bevare naturverdiene er det beste at det ikke utføres noen inngrep eller fysisk påvirkning av lokaliteten eller ei sone nær inntil.

Omtalt lokalitet er den sørvestre av de to store. Grønn farge viser tidligere grense.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer, meandrerende elveparti

Utforming: Forgrenete elveløp

Mosaikk:

Feltsjekk: 27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (NaturbaseID BN00020417), delvis med grunnlag i Melby & Gaarder (2001), men i første rekke basert på Jordal (2004). Opprinnelig lokalitet var grovt avgrenset og sammensatt av nokså ulike naturtyper. Nå skiller hoveddelen av flommarksmiljøet ut som egen lokalitet, men resten foreslås videreført med omtrent samme beskrivelse som før hos Jordal (2004).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne i Viromdalen, mellom Dalsbøen og Dalen. Elva renner her ganske rolig over et myr- og slettelandskap og greiner seg i flere løp samt har et par flomløp utenfor disse også. Lokaliteten avgrenses nokså tydelig mot lite flompåvirker myr og fastmark, og enkelt elveløp i øst og dels også vest (men der litt mer diskutabel grense). Miljøet har et intermediært preg og løsmassene varierer noe (litt stein, men også en del mer finkornet substrat).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er for det meste en grei høgstaudepreget flommarkskog (gråor-heggeskog). I flere flomløp er det intermediær til halvrik sumpvegetasjon (høgstarrsummer).

Artsmangfold: Skogen er dominert av gråor, med innslag av hegg, bjørk og rogn. Feltsjiktet i skogen er rimelig typisk, inkludert arter som strutseving og skogstjerneblom. På trærne forekommer arter i lungenever-samfunnet sparsomt, som lungenever og skrubbenever, mens det forgjeves ble søkt etter kravfulle knappenålslav. Av størst interesse er sumpvegetasjonen og den østlige, regionalt sjeldne arten langstarr ble funnet på en håndfull ulike del-lokaliteter. I tillegg ble det også funnet skogsivaks og veikveronika i enkelte sumper. Langs elva ble fossefall sett.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er eldre lauvskog her, men ikke spesielt grov eller gammel og med sparsomt med dødt trevirke. Fysiske inngrep ble ikke observert. Noe sølvbunke i skogen vitner trolig delvis om tidligere høyere beitepåvirkning fra husdyr (som i all hovedsak har opphørt nå).

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Flommarksmiljøer finnes også andre steder langs vassdraget, men de ligger spredt og nærmeste av betydning må en over til Ålvundeidet for.

Verdivurdering: Lokaliteten må betegnes som middels stor og med en middels variasjon i miljøer. Funn av flere karakteristiske og regionalt uvanlige arter må fremheves. Samlet sett virker sannsynlig at verdien må være minst viktig - B.

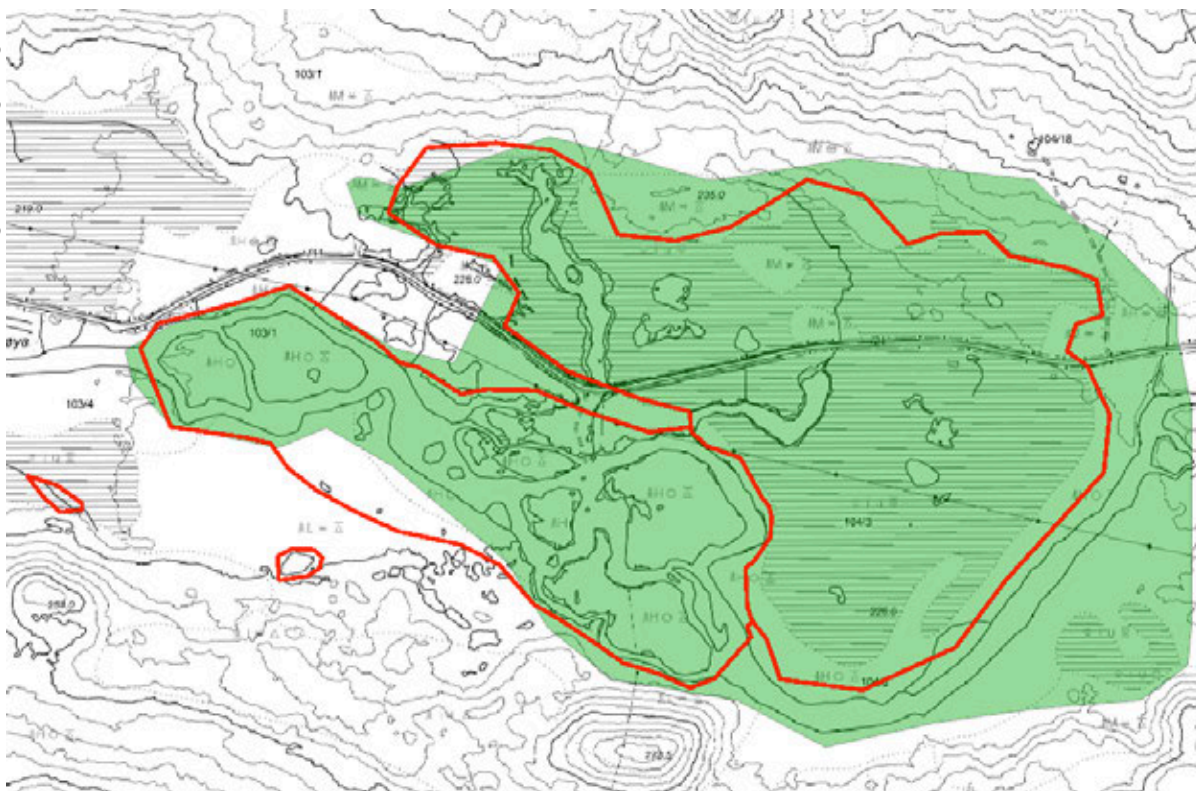
Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil stort sett være å la skogen og elva få ligge i fred for inngrep. Ekstensivt beite er trolig lite konfliktfylt.

Litteratur

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Mebly, M. W. & Gaarder, G. 2001. Verdier i Ålvundelva, Sunndal kommune i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-4. Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 42 s. + vedlegg.

Omtalt lokalitet er den nordøstre av de to store. Grønn farge viser tidligere grense.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Intakt lavlandsmyr i innlandet
Utforming:	Blanding mellom ombrotrofe og minerotrofe myrtyper
Mosaikk:	
Feltsjekk:	06.08.1997 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i områdebeskrivelse gitt av Jordal (2004). Dette er gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (NaturbaseID BN00020417), delvis med grunnlag i Melby & Gaarder (2001), men også Moen (1984), samt opplysninger gitt av Hans O. Olsvik (basert på hans eget feltarbeid 03.06.1991 og 06.08.1997). Opprinnelig lokalitet var grovt avgrenset og sammensatt av nokså ulike naturtyper. Nå skilles hoveddelen av flommarksmiljøet ut som egen lokalitet, men resten foreslås videreført med omtrent samme beskrivelse som før hos Jordal (2004).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne i Viromdalen, mellom Dalsbøen og Dalen. Den omfatter et stort ganske flatt parti på nordsiden av elva med høy myrdekning. Miljøet virker overveiende kalkfattig. Avgrensning er litt grov, men basert på flyfoto.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Jordal (2004) skriver at “det her er innslag av flere små tjern, og det er egnet hekkeplass for våtmarksfugl. Flatmyr, planmyr og strengblandingsmyr (Moen 1984).”

Artsmangfold: Jordal (2004) skriver at der et “lite data. Hekking av storspove og fiskemåke. Det er kjente følgende øyenstikkerarter tilknyttet myrtjønnene i området (Hans Olsvik pers. medd.):

Coenagrion hastulatum, *Aeshna caerulea*, *Aeshna juncea*, *Aeschna subarctica* (tidligere rødlistet).,

Lok. nr. 21 Viromdalen: Nerdal: Kroken forts.

Somatochlora arctica (tidligere rødlistet) og *Leucorrhinia dubia*.”

Bruk, tilstand og påvirkning: Jordal (2004) skriver at lokaliteten i begrenset grad er påvirket av grøfting, men at en vei går tvers gjennom.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes litt myrflekker ellers i dalføret, men ganske få og små, slik at lokaliteten i begrenset grad kan sies å være del av et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Jordal (2004) gav lokaliteten i sin tid verdi viktig - B, men basert på eldre verdsettingssystem og inklusive flommarksmiljøene. Her opprettholdes den verdien inntil området er reinventert.

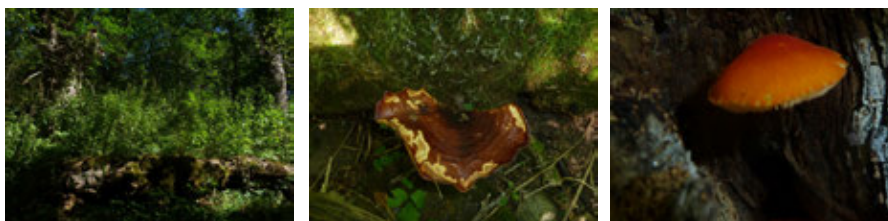
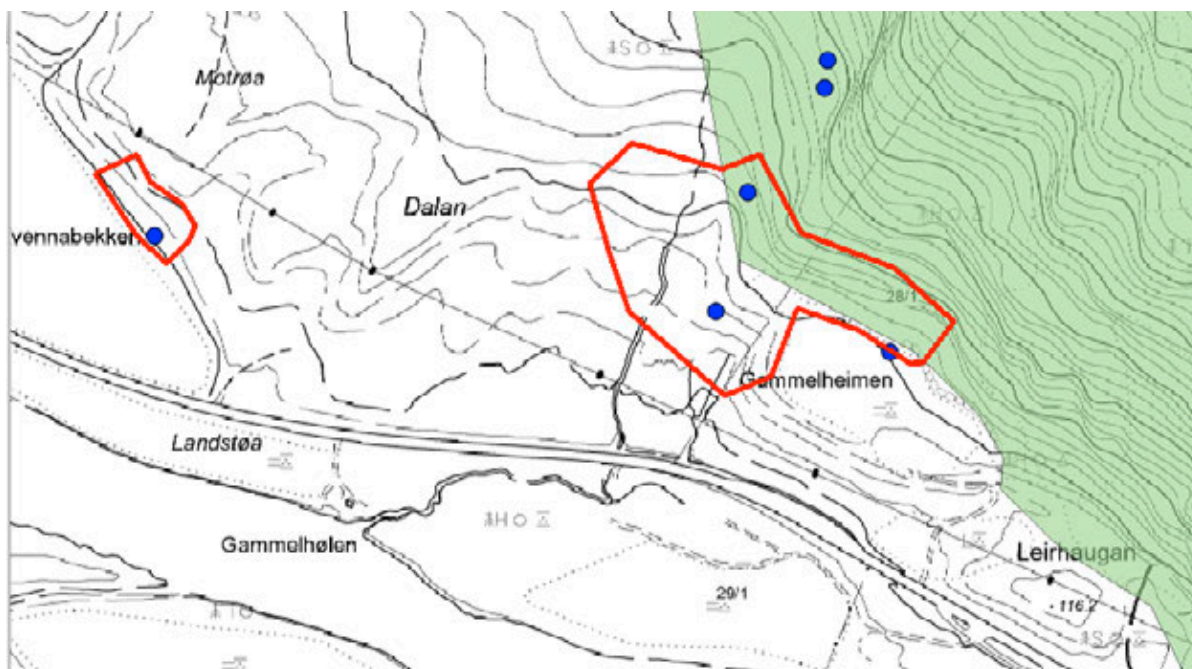
Skjøtsel og hensyn: Jordal (2004) skriver at fuglelivet er sårbart for forstyrrelser og miljøet er generelt sårbart for inngrep som grøfting og dels hogst.

Litteratur

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Mebly, M. W. & Gaarder, G. 2001. Verdier i Ålvundelva, Sunndal kommune i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-4. Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 42 s. + vedlegg.

Omtalt lokalitet er den med rød strek i øst, der blå prikker viser de viktigste funnene av grove almetrær med tilhørende rødlistearter.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 01.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, delvis med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013, men også supplert med Jordal & Bratli (2011), samt Jordal (2004). Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (NaturbaseID BN00020480), basert på Jordal (2004). I tillegg ble lokaliteten også oppsøkt av Torbjørn Høitomt og Kåre Arnstein Lye 06.08.2013 og Øystein Folden 01.01.2014 (Artskart 2014). Opprinnelig lokalitet var grovt avgrenset og det legges nå opp til en noe finere inndeling, samt at en del areal i vest trekkes ut (som følge av fattig skog der) og litt utvides i sør (innenfor avgrenset lokalitet, da det kan dokumenteres store verdier utenfor tidligere grenser der).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett på nordsiden av rikveg 70 mellom Fale og Litlfale i Sunndalen. Den omfatter partier langs en bekk (Gryta) som kommer ned dalsiden, samt kantsoner inntil ei kunstmarkseng som nå nok gror igjen. Det er skarpe grenser mot kunstmarka,

dels litt skarpe mot yngre skog i vest, samt høyst diskutabile grenser mot rik edellauvskog mv i nord, men uten tilsvarende høyt innslag av gamle og grove styvingstrær.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Feltsjiktet er gjennomgående høgstaudepreget, dels litt rasmarkspreget i nordøst, men ellers like gjerne overgang til en slags varmekjær gråor-heggeskogsutforming langs bekken.

Artsmangfold: Skogen er dominert av gråor, men med spredte almetrær (NT) inneblant. Ellers lite, primært enkelte trær av hegg og rogn. Feltsjiktet er svært frodig, men ganske nitrofilt med bl. a. en del stornesle, samt arter som skogstjerneblom. Det interessante arts mangfoldet er konsentrert omkring de gamle styvingstrærne. På et tre sentralt i nedre deler ble det funnet både kastanjestilkjukke (VU), skarlagenskjermssopp (EN) (første funn i Sunndal kommune, av de mest sjeldne og kravfulle artene som virker eksklusivt knyttet til alm), almebroddsopp (VU), skrukkeøre (NT) og bleikdoggnål (NT). På et tre i kanten mot enga lengst i øst vokste bleikdoggnål (NT) og på grove, døde greiner inntil både almekullsopp (NT) og den hittil ubeskrevne arten som antagelig skal hete *Chlorostoma vestlandicum*, og ganske sikkert må regnes som en truet art. I tillegg funn av narrepiggssopp (NT). Potensialet for flere sjeldne og truede arter er høyt, se også beskrivelser av nabomiljøene ved Litlfale. Når det gjelder eldre undersøkelser så er det usikkert hvor mye av dataene til Jordal (2004) som omfatter dette området, men trolig er de fleste funn der fra områder nærmere Litlfale og lenger oppe i lia. Derimot er registreringene til Jordal & Bratli (2011) så godt som i sin helhet innenfor denne lokaliteten. For full artsliste se deres rapport, men det kan i det minste trekkes fram at de også fant klosterlav (NT) her, samt arter som brun skriblelav, bleik skriblelav og almelundlav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gråortrærne er av ordinær aldersfase, selv om det i et slikt høyproduktivt miljø raskt også dannes noe dødt trevirke. Derimot må almetrærne framheves. Det er snakk om til dels svært grove (over 1 m i diameter), tidligere styvede almetrær som ofte har innslag av grov sprekkebark og der flere er delvis innhule. Enkelte har falt over ende og ligger nå som grove læger og i tillegg er en del halvgrove greiner falt ned. Trærne bærer preg av å ikke ha vært styvet på noen ti-år. Enkelte står delvis lysåpent i kanten av kunstmarksenga, andre mer skyggefullt inne i gråorskogen.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes en god del rik edellauvskog i dette området, og det er også innslag av styvingstrær, om enn få som er såpass grove og gamle som her.

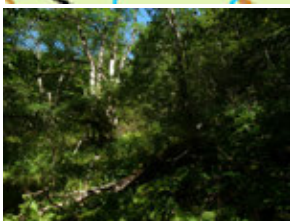
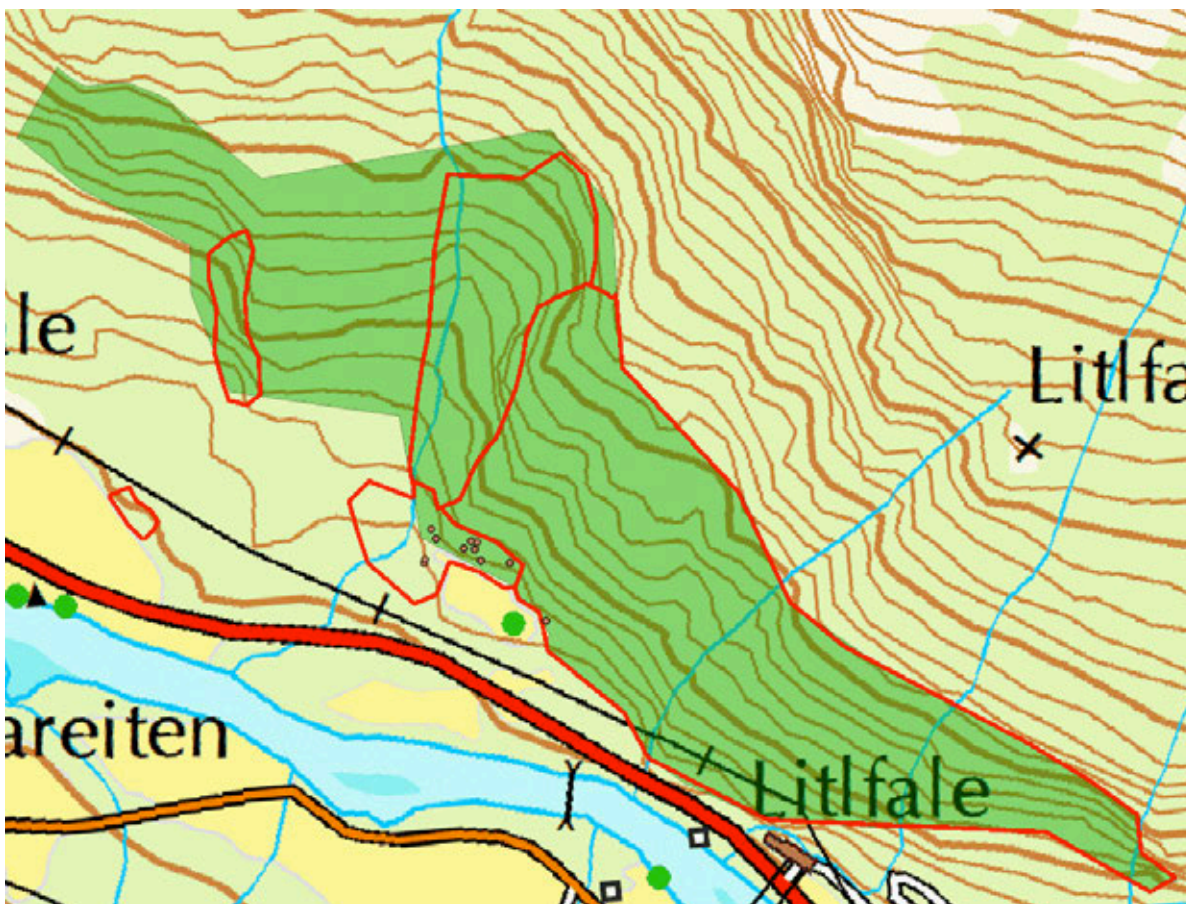
Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høy vekt på størrelse (19 daa), høy på rødlistearter og lav/middels på edellauvskogsarter, samt lav på sjeldne naturtyper, men høy på habitatkvalitet, og middels på påvirkning. Samlet sett er det klart at verdien blir svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Almetrærne er nå ganske sikkert for gamle til at en i særlig grad kan ta sjansen på å ta opp igjen styving av de grøvste trærne. Enkelte yngre kan det kanskje gå bedre med, og det hadde det vært sterkt ønskelig ble prøvd. I tillegg forsiktig tynning av gråor inntil for å øke lysinnstrålingen litt. For øvrig ingen inngrep, og framfor alt ikke forsøk på fysiske inngrep eller innføring av fremmede arter.

Litteratur

Jordal, J. B. & Bratli, H. 2011. Styvingstrær og høstingsskog i Norge med vekt på alm, ask og lind. Utbredelse, arts mangfold og supplerende kartlegging i 2011. Rapport J.B. Jordal nr. 4-2012. 114 s.
Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Omtalt lokalitet ligger midt på bildet langs en bekk og er vist med rød strek, mens gammel lokalitet vises med grønn farge.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 01.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 27.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, delvis med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013, men også supplert med Jordal (2004) og undersøkelser av Øystein Folden 01.01.2014 samt av Kristian Hassel og Karl Johan Grimstad 20.10.2008 (Artskart 2014). Feltarbeidet i 2013 ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (NaturbaseID BN00020480), basert på Jordal (2004). Opprinnelig lokalitet var grovt avgrenset og det legges nå opp til en noe finere inndeling, samt at en del areal i vest trekkes ut (som følge av fattig skog der).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av rikveg 70 mellom Fale og Litlfale i Sunndalen. Den omfatter et gryteformet parti langs en bekk (Gryta) som kommer ned dalsiden. Lokaliteten grenser til annen lokalitet med noe lignende vegetasjon i sørkant (men der bedre undersøkt og mindre raspåvirket), mot fattigere skog i vest og nord, samt usikker grense mot

annen lokalitet i øst (burde vært sjekket opp bedre!).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er en del rasmarkspreget almeskog her, samt en del mer rik gråor-almeskog. Det er mulig mindre partier burde vært definert som høstingsskog, siden det kan være steder med under 50% vegetasjonsdekning i feltsjiktet.

Artsmangfold: Skogen er dominert av gråor, men med spredte almetrær (NT) inneblant og et almedominert parti i nordøst. Ellers finnes enkelte boreale lauvtreslag, som hegg og rogn. Feltsjiktet er svært frodig, men ganske nitrofilt med bl.a. en del størnesle, storklokke, skogsvinerot, mjødur, tyrihjel, myske, krattfiol, trollurt og skogstjerneblom. Det interessante artsmangfoldet er konsentrert omkring de gamle styvingstrærne. På disse er det i nedre deler bl.a. funnet bleikdoggnål (NT), hvithodenål (NT) (inne i hul alm) og skrukkeøre (NT). Hassel & Grimstad fant i 2008 orejannemose her, en tidligere rødlistet, kravfull råtevedmose. Det er stort potensial for flere kravfulle arter her, ikke minst på almetrærne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Helt inntil bekken er det til dels ung, tydelig raspåvirket skog. I lia på østsiden derimot dels gammel lauvskog med en del grove, tidligere styvede almetrær som også har noe innslag av grov sprekkebark og hulrom (men ikke riktig de dimensjonene eller det artsmangfoldet som i lokaliteten på nedsiden). Litt gnageskader etter hjort på almetrærne.

Fremmede arter: Ingen observert.

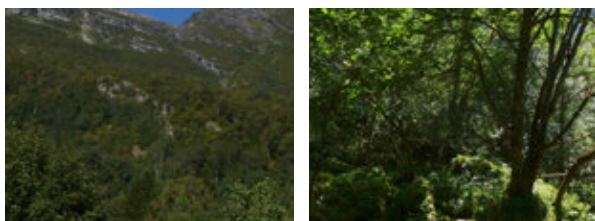
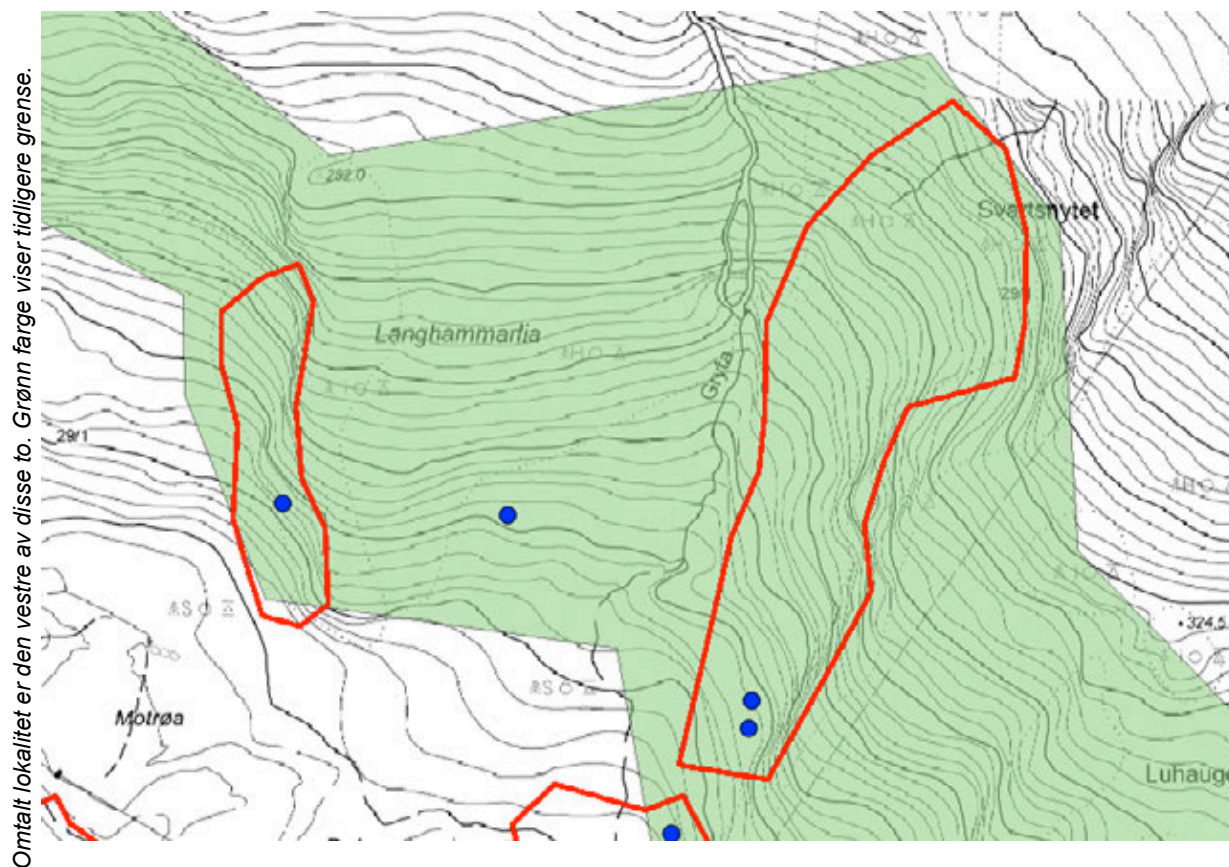
Del av helhetlig landskap: Det finnes en god del rik edellauvskog i dette området, og det er også innslag av styvingstrær.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høy vekt på størrelse (64 daa), middels på rødlistearter (potensial) og middels på edellauvskogsarter (potensial), samt lav på sjeldne naturtyper, men høy på habitatkvalitet, og påvirkning. Samlet sett blir verdien svært viktig - A, noe som styrkes av nærheten til flere andre svært verdifulle edellauvskogsmiljøer.

Skjøtsel og hensyn: De fleste almetrærne er nå ganske sikkert for gamle til at en i særlig grad kan ta sjansen på å ta opp igjen styving av de grøvste trærne. Enkelte yngre kan det kanskje gå bedre med, og det hadde det vært ønskelig ble prøvd. Ellers foreslås minst mulig inngrep.

Litteratur

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Rik edellauvskog
Utforming:	Gråor-almeskog
Mosaikk:	
Feltsjekk:	27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 28.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Lokaliteten har vært del av en stor naturtypelokalitet kartlagt av Jordal (2004) (NaturbaseID BN00020480), men ikke noe av hans beskrivelse er videreført her, da det antas at det aller meste av opplysningene gjelder skog lenger øst i lia. Feltarbeidet i 2013 ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av rikveg 70 mellom Fale og Litlfale i Sunndalen. Den ligger under en sørvestvendt berghammer og preges delvis av skogkledt rasmarek. Grensa er for det meste nokså skarp mot fattigere skog ovenfor berghammeren, mer uthogdt og noe fattigere skog i sør, samt fattigere skog også i vest og nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har mest preg av rik gråor-almeskog. Ellers er det nok litt rasmarek inn mot berghammeren.

Artsmangfold: Skogen er dominert av gråor, men med spredte almetrær (NT) inneblant, samt innslag av bl.a. rogn, hegg og hassel. Av andre funn av noe interesse så er det i det minste skrukkeøre (NT) på dødt trevirke av alm her. Ellers arter som skogstjerneblom, myske og stornesle i feltsjiktet.

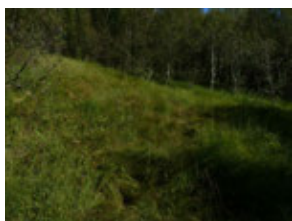
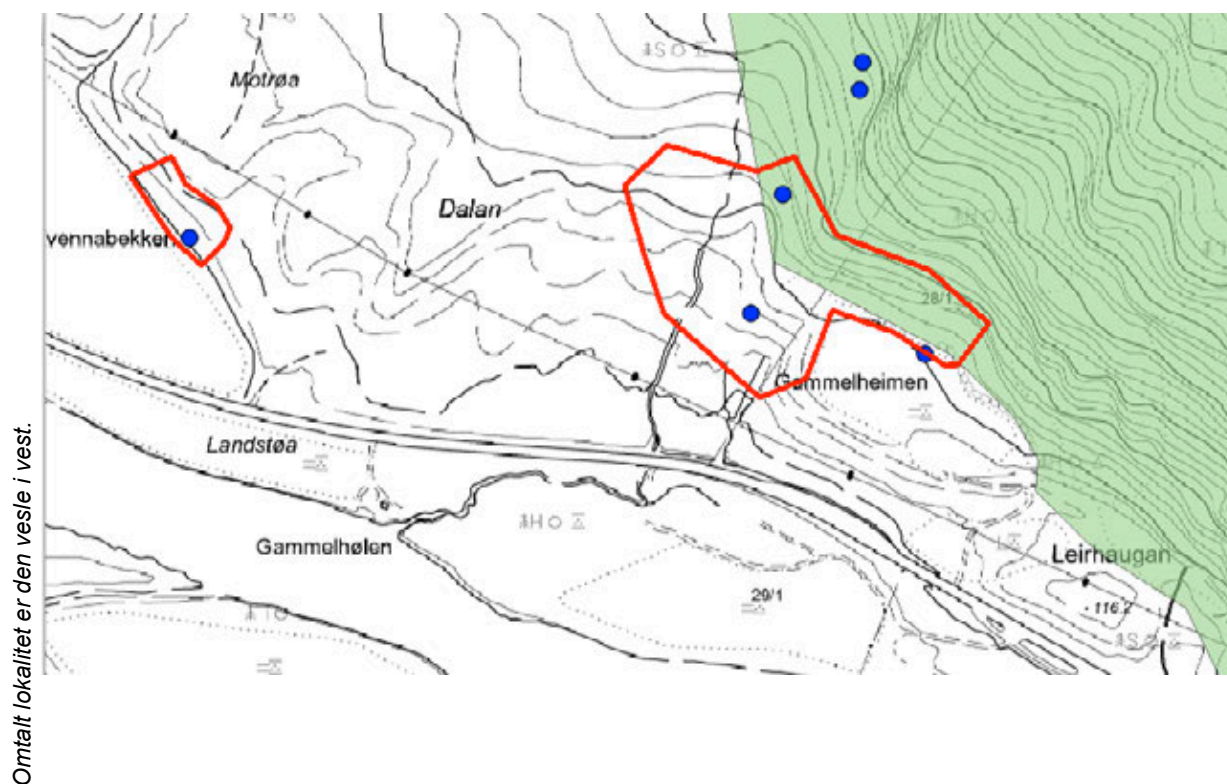
Bruk, tilstand og påvirkning: Det er eldre skog her, men trærne virker ikke styvet eller spesielt grove og gamle. Noe dødt trevirke finnes. Det er en god del gnageskader etter hjort her og enkelte trær har blitt drept av hjorten.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes en god del rik edellauvskog i dette området.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 får lokaliteten høy vekt på størrelse (10 daa), lav på rødlistearter og edellauvskogsarter, samt lav på sjeldne naturtyper, og lav til middels på habitatkvalitet og påvirkning. Samlet sett blir verdien minst lokalt viktig - C, men nærhet til andre lokaliteter gjør at den her plasseres opp i viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå i fred for inngrep. Omfanget av hjorteskader tilsier at bestanden av hjort i distriktet bør reduseres.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikmyr
Utforming: Åpen intermediaer og rikmyr i lavlandet
Mosaikk:
Feltsjekk: 27.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 28.03.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 27.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av rikveg 70 mellom Fale og Litlfale i Sunndalen. Den ligger rett i overkant av dyrkamarka på sletta, i endre del av en stor løsmasseavsetning. Lokaliteten grenser ganske skarpt til lauvskog på tre kanter og ei grøft inntil jordet i nedkant.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er ganske tydelig ei lita kildemyr av middelsrik karakter. Kildepreget er stedvis såpass tydelig at det dette utvilsomt må kunne betegnes som ei kildemyr (selv om det ikke er mye direkte kildeframsprang her, men trolig mest godt vannmettede, finkornede løsmasser).

Artsmangfold: En typisk kildeart som trillingsiv finnes sparsomt. I tillegg diverse arter som også

vokser på middelsrik og intermediær myr som breiull, kystmyrklegg, myrsaulauk, jåblom, kornstarr, gulstarr, blåtopp (dominerende), gulstarr, flaskestarr, bukkeblad, dvergjamne, hvitmaure og vanlig myrklegg. I nedkant vokser skogsivaks i småvokst oreskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det går en traktorveg like ovenfor i øst. Det er som sagt ei grøft i nedkant, mens selve lokaliteten virker ganske upåvirket av grøfting m.v. Skogen rundt er nokså ung.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Trolig er det svært få tilsvarende lokaliteter i distriktet. Myr og kildesamfunn finnes det generelt lite av i Sunndalen.

Verdivurdering: Ut fra faktaark i 2013 får lokaliteten middels til høy vekt på tilstand, lav på diversitet og rødlistearter, samt på del av større sammenheng, mens det er høy vekt på lokal forekomst. Her gis lokaliteten samlet sett verdien viktig - B, siden det antas at slike miljøer er svært sjeldne i distriktet.

Skjøtsel og hensyn: Det er svært viktig for å bevare naturverdiene at det ikke utføres fysiske inngrep på lokaliteten og at en også er svært restriktiv med det i overkant samt i ei smal buffersone ellers inntil.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Rik edellauvskog
Utforming:	Gråor-almeskog
Mosaikk:	
Feltsjekk:	09.09.2002 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av John Bjarne Jordal i 2004 (Jordal 2004). Den omfattet et noe større areal, men den vestlige halvdel ble revidert i 2013 (særlig som følge av feltarbeid av Geir Gaarder) og det ble utskilt et par nye, mindre lokaliteter der. Det antas at Jordal (2004) sin opprinnelige beskrivelse fremdeles er relevant for restområdet ovenfor Litlfale, og inntil lokaliteten der eventuelt blir revidert beholdes den gamle beskrivelsen derfor for dette området. Lokaliteten ligger allerede inne i Naturbase (ID BN00020480). Beskrivelsen hans er her gjengitt i sin helhet, dvs: Lokaliteten ble først kartlagt 09.09.02. Supplement under artsmangfold er skrevet av John Bjarne Jordal i april 2012, basert på eget feltarbeid 17.10.201, men der supplerende data fra 2012 i stedet er lagt inn i ny dellokalitet i sørvest (også fordi det meste av disse funnene faktisk ligger utenfor den gamle lokaliteten).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Sørvestvendt berglendt skogli med edellauvskog og berg, og i nedre deler hagemark med styvete almer. Prioriterte naturtyper forekommer i mosaikk med annen skog. Avgrensinga er noe usikker, særlig i øverkant ovenfor Driva kraftstasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: LNaturtypen er rik edellauvskog. Gråor-almeskog (D5) med en del hassel, bergvegetasjon (F2), lågurtbjørkeskog (C2). Udyrka slåtteenger og kraftlinjegate i gjengroing (G4) i nedkant mot veien (mnemosyne-lokalitet). Det ble også observert ask i skogen, det er usikkert om denne forekommer naturlig. I nærheten, ved Almhjell (MQ 92 45) er det funnet svartor, den østligste lokaliteten i Sunndal (ikke avgrenset

Artsmangfold: Stor bestand av kantkonvall oppe i berget. Andre arter i berg/rasmark: engtjæreblom, filtkongsslys, kransmynte, tårnurt, Artsrikt feltsjikt i edellauvskogen: bekkekarse, brunrot, engtjæreblom, fingerstarr, gullstjerne, hengeaks, humle, kantkonvall, kransmynte, krattfiol, kratthumleblom, krossved, lerkespore, lodnebregne, lodneperikum, lundrapp, maigull, myske, mørkkongsslys, piggstarr, skogfaks, sanikel, skogsvinerot, sibirbjønnekjeks, småbergknapp, småsmelle, svartburkne, svarterteknapp, sølvmure, trollbær, tysbast, vårerteknapp, vårmarihand, vårskrinneblom. Rødlisterartene mnemosynesommerfugl *Parnassius mnemosyne* og stor bloddråpesvermer (*Zygaena lonicerae*) flyr i deler av området (Oddvar Hanssen pers. medd.). Almesplintboreren *Scolytus laevis* er funnet her (Hansen et al. 1998). Det finnes noe alm, bl. a. styva alm med stammediameter 1,5 m i kanten av dyrka mark. På disse er det funnet kravfulle arter som skorpelaven bleikdoggnål *Sclerophora nivea* og soppen skrukkeøre *Auricularia mesenterica*, dessuten almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola*. Territoriehevdende par av kvitryggspett er observert ved Storfale.

Bruk, tilstand og påvirkning: Riksveg i nedkant. En kraftlinje krysser lokaliteten i nedre del.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes en god del rik edellauvskog i dette området.

Verdivurdering: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et velutviklet edellauvskogsområde, innslag av varmekjære berg, og med mange spesielle arter og et par viktige rødlistete insektarter.

Skjøtsel og hensyn: Mnemosynesommerfuglen er fredet, og må ikke fanges. Edellauvskogen bør ikke treslagskiftes, og gammel, styvet alm bør ikke hogges.

Litteratur

Aagaard, K. et al. 1997. Bestandsstruktur og genetisk mangfold i norske bestander av *Parnassius mnemosyne* og *Parnassius apollo* (Lepidoptera). NINA Oppdragsmelding 462: 20 s.

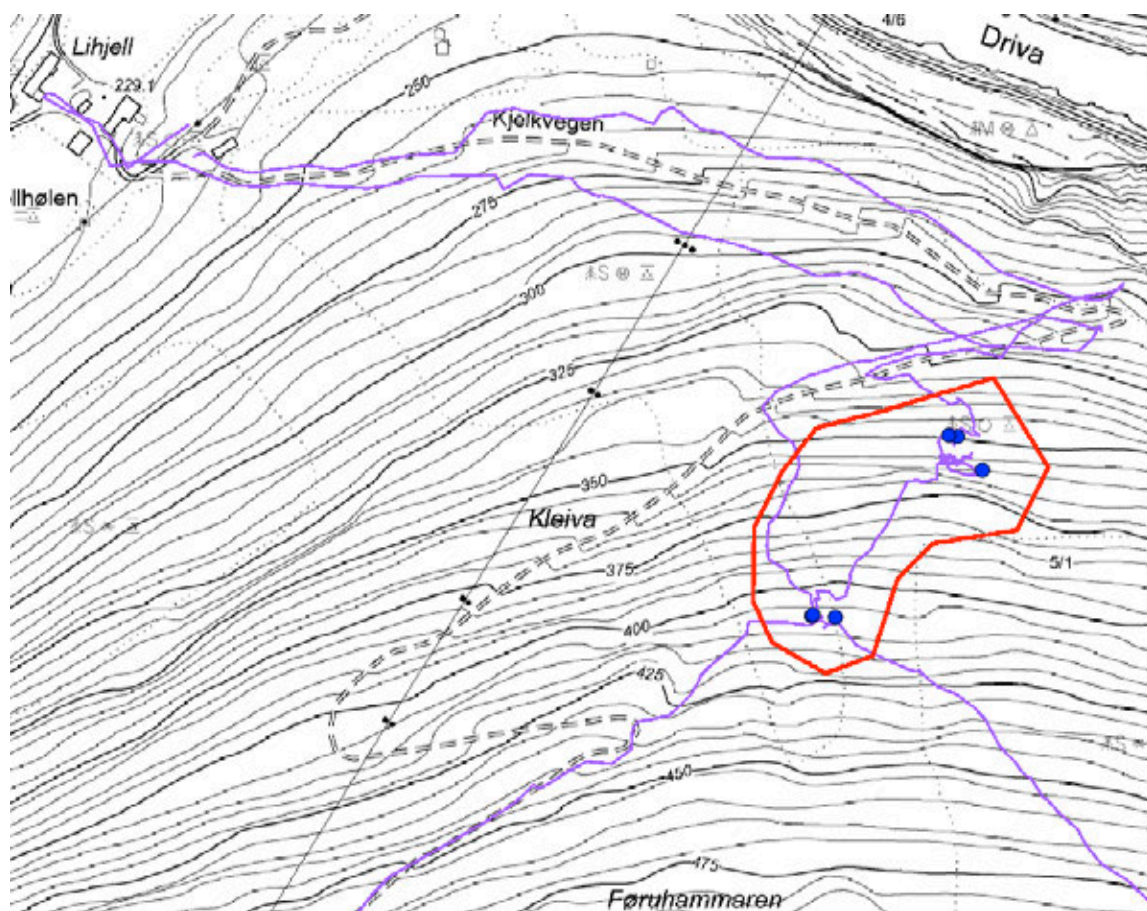
Bugge, O. A. 1993. Utkast til verneplan for edellauvskog i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 10-1992: 117 s.

Holten, J. I. 1979. Verneverdige naturtyper i Møre og Romsdal. II. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Bot avd. 58 s.

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.

Lok. nr. 27 Lihjell sørøst

Omtalt lokalitet er vist med rød strek, funn av rødlistearter med blå prikker og turrute med fiolett strek.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel bjørkeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre deler av Sunndalen, oppe på en svakt utformet nordvendt rygg ovenfor gården Lihjell. Det er nokså bratt li her, men med få bergvegger. Lokaliteten grenser dels mot granplantefelt i sørøst, men ellers mot litt fattigere og gradvis mer hogstpåvirket skog (tydeligst mot vest og nord). Berggrunnen virker ikke spesielt rik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: En god del er nok høgstaude-skog, men der også noe fattigere bregnerik mark her (anslått fordeling 6:4).

Artsmangfold: Bjørk er dominerende treslag (anslag 70%). I tillegg finnes litt rogn, gråor og hegg, enkelte furuer og ospetrær. Feltsjiktet er frodig med arter som skogstorkenebb, skogrørkvein og tyrihjelm, men uten funn av spesielt sjeldne eller krevende arter. Det var spesielt forekomsten

av skorpelav på gammel bjørk som virket interessant og en typisk gammelskogsart som rustdoggnål (NT) forekommer spredt innenfor lokaliteten. I tillegg ble også vinflekklav funnet. På en noe mørken ospelåg vokste samtidig korallpiggsopp (NT) og det er nok et potensial for flere gammelskogstilknyttede arter her.

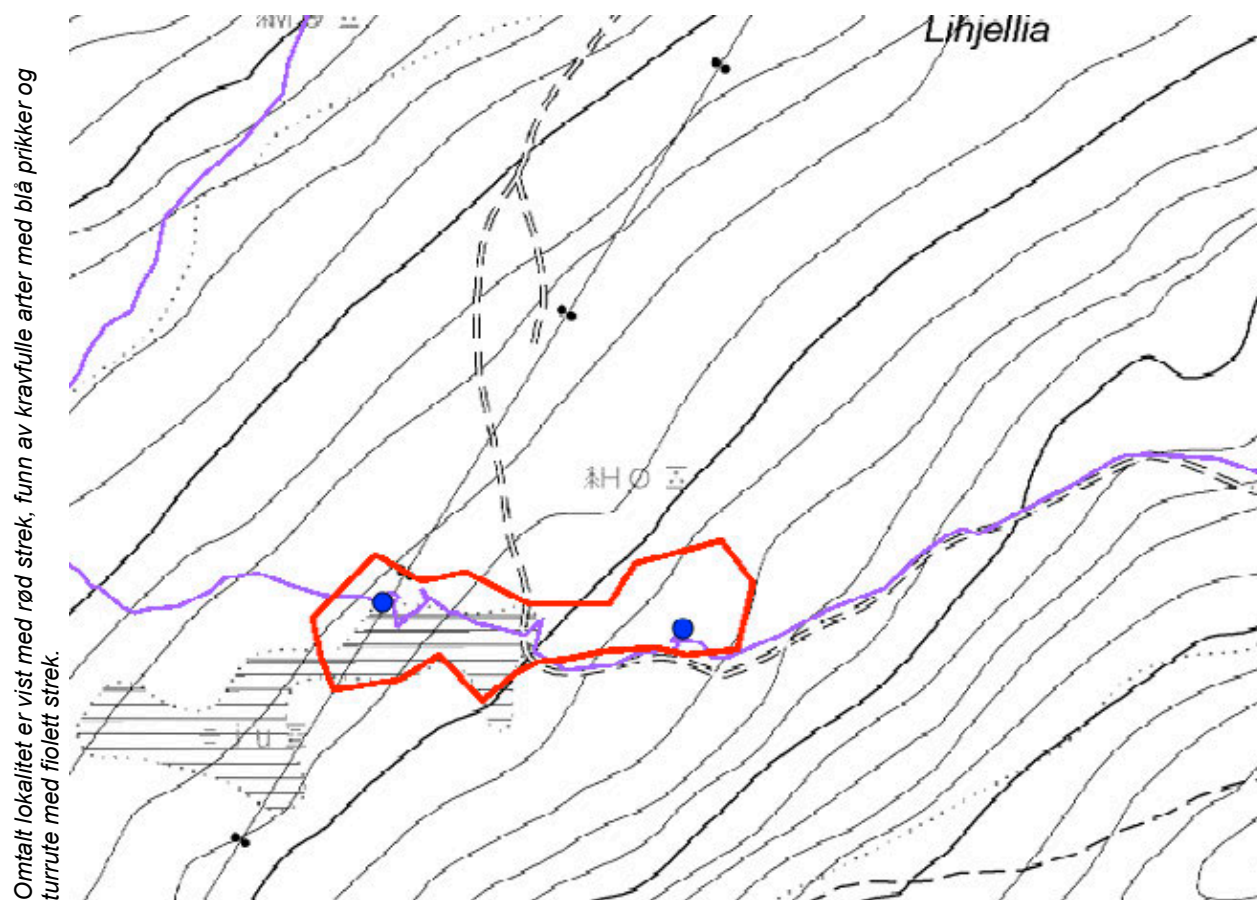
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i en gammelskogsfase, inkludert litt ganske stor og grovvokst bjørk. Læger finnes spredt (inkludert et par ospelæger), men ikke i store mengder. Eldre hogstspor som nok særlig har gått ut over furuforekomsten.

Fremmede arter: Det er et granplantefelt nær inntil og noen sekundærspredte grantrær ble funnet innenfor lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Gammel boreal lauvskog finnes spredt i dalføret og framfor alt utgjør deler av Gråura litt lenger øst en av de viktigste lokalitetene for dette i regionen.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten bare lav vekt på størrelse (18 daa, dvs på grensa mot middels vekt), lav til middels (ut fra potensial) vekt på rødlistearter, middels vekt på habitatkvalitet, lav på sjeldenhet og middels til høy vekt på påvirkning. Samlet sett tilsier dette at verdien helt klart er lokalt viktig - C, men på grensa mot viktig - B. Her settes verdien til viktig - B under litt tvil, men nærheten til andre verdifulle gamle boreale lauvskoger kan forsvare dette.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la skogen stort sett få stå i fred. Særlig vedhogst av lauvtrær vil redusere verdien. Hogst av gran er derimot helt klart positivt og heller ikke hogst av furu vurderes her å påvirke verdien i merkbar grad.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikmyr
Utforming: Skog-/krattbevakst rikmyr i høyereliggende strøk (MB-NB)
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Det meste av lokaliteten er en del av tidligere beskrevet gammelskogslokalitet Ivarsnasen (Jordal 2004) som alt ligger i Naturbase (ID BN00025016). Siden det her er snakk om en ganske annen naturtype, så bør dette arealet tas ut av gammelskogslokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre deler av Sunndalen, oppe på åsryggen på sørsiden av dalen som ligger nordøst for Gjøra. Lokaliteten grenser til skog på de fleste kanter, men det kan være at det er noe mer myr mot nordvest (ikke sjekket skikkelig, men kan være fattigere i den retningen).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om myr av intermediaær til middelsrik karakter (anslått fordeling: 4:6), samtidig som det er litt åpen myrflate her og mest

myrkantskog (anslått fordeling: 2:8). I tillegg kommer 20-30% med skogmark som inkluderes av arronderingsmessige årsaker.

Artsmangfold: Av størst interesse blant påvist arter er marigras, som ble funnet sparsomt på begge myrpartier og som er generelt uvanlig til sjelden i Møre og Romsdal (men østlig, slik at funn her slett ikke er uventet). Ellers arter som gulstarr, klubbstarr, breiull, gulsildre, hårstarr, myrsaulauk, hvitmaure, skogsiv og jåblom.

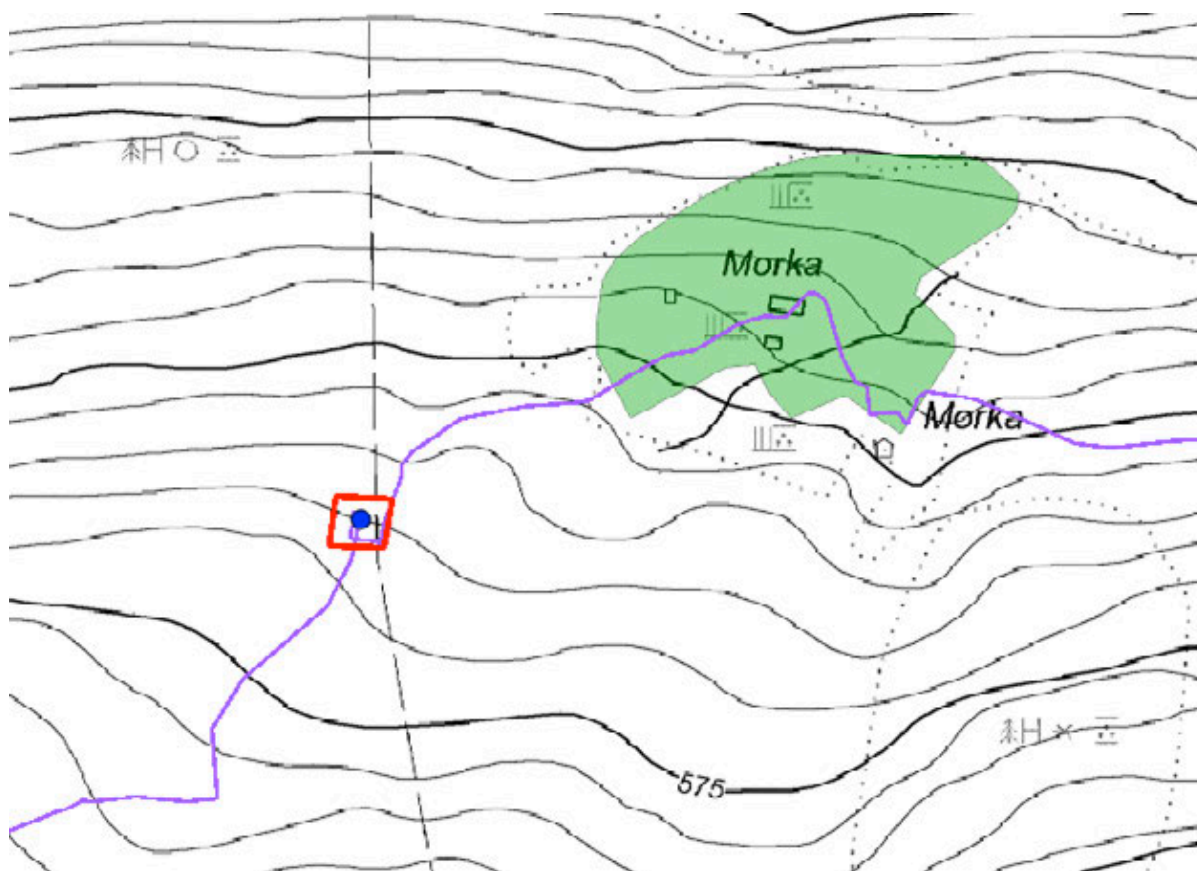
Bruk, tilstand og påvirkning: En traktorveg - setervegen opp til Lihjellsetra, skjærer gjennom lokaliteten, men da på et primært fastmarkspreget areal, slik at dette i liten grad påvirker naturverdiene. Det samme gjelder for ei høgspentlinje som går over myra. For øvrig ingen observerte fysiske inngrep.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Små rikmyrer forekommer spredt i landskapet, men det er ikke mange i dette dalføret opp fra Sunndalsøra.

Verdivurdering: Ut fra faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten middels vekt på tilstand, lav på diversitet og rødlistearter. Ut fra en samlet vurdering gis lokaliteten her verdi lokalt viktig - C, siden den er såpass liten og ikke særlig artsrik.

Skjøtsel og hensyn: For naturverdiene er det særlig viktig å unngå fysiske inngrep som grøfting i myra og myrkanten.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Erstatningsbiotoper
Utforming: Bygningsstruktur med spesiell flora eller fauna
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre deler av Sunndalen, i den nordvendte lia like vest for det nedlagte bruket Mørka. Det er bare snakk om ei nedfallen høyløe inne i fjellskogen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en typisk erstatningsbiotop i form av ei gammel høyløe som sikkert har vært bygd opp av ubehandlet furutømmer.

Artsmangfold: Ulvelav (VU) ble funnet sparsomt på den eine veggen. Ellers er det nok potensial for kravfulle og kanskje også rødlistede vedboende sopp på de morkne tømmerstokkene, uten at noen slike ble påvist ved besøket.

Bruk, tilstand og påvirkning: Taket har for lengst falt ned og det er i første rekke tømmervegger

Lok. nr. 29 Morka vest forts.

mot nord og/eller øst som står ennå.

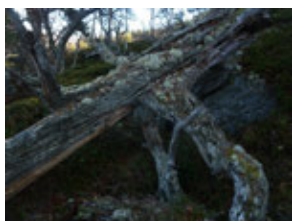
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Ulvelav finnes det mer av i nærområdet.

Verdivurdering: Siden ulvelav er rødlistet som sårbar oppnår lokaliteten verdien viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste ville nok vært å få reist opp igjen høyløa og fått på den tak på ny, samtidig som en beholdt mest mulig av de gamle stukkene, og da på samme plass på løa som før.

Omtalt lokalitet er vist med rød strek, funn av kravfulle arter med blå prikker og turrute med fiolett strek.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre deler av Sunndalen, i den nordvendte lia opp mot fylkesgrensa og opp mot snaufjellet. Det er nokså slak li med lite bergvegger, men en del grunnlendt mark med bergknauser og bergflåg. Berggrunnen virker kalkfattig. Lokaliteten har en generelt ganske utydelig og gradvis, diskutabel grense mot skog som er mer fattig på dødt trevirke (dels litt tydeligere grense nedover lia mot nord og vest) og mot snaufjell med glissen tresetting. Et par mindre bekker kommer ned lia både i vestre og østre del av lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er fattig, med lyngfuruskog i mosaikk med nakent berg og overganger mot fattig fjellhei.

Artsmangfold: Her er det glissen furuskog for det meste og ellers litt småbjørk. Ingen spesielle

arter sett i feltsjiktet. Det ble samlet inn et par kjuke som ikke er artsbestemt ennå og det er potensial for kravfulle og kanskje rødlistede gammelskogstilknyttede vedboende sopp her. Miljøet virker for værhardt til å være særlig egnet for f.eks. arter som ulvelav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er forsåvidt gammelskog med innslag av gadd og læger, men trærne står samtidig så glissent at det også blir langt mellom forekomstene av dødt trevirke. Gamle hogstspor finnes.

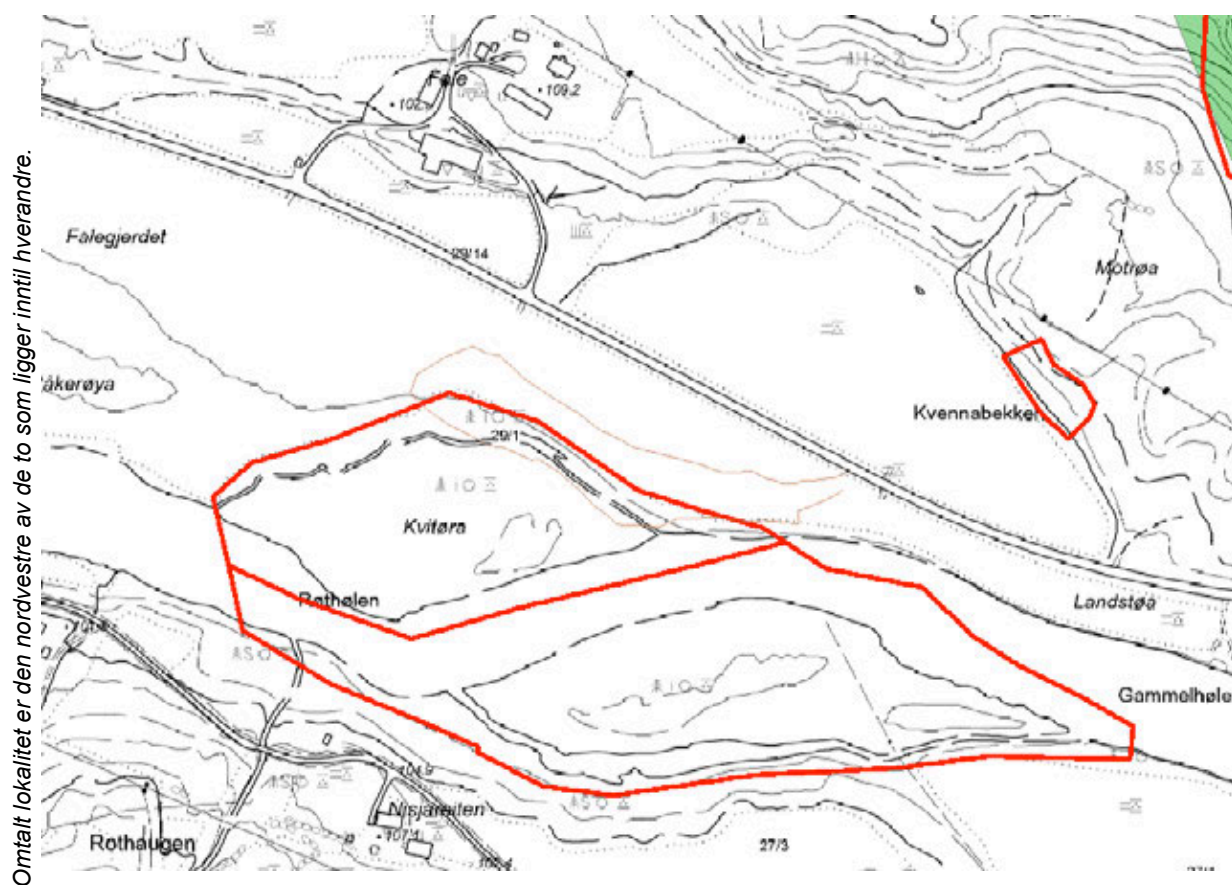
Fremmede arter: Ei sekundærspredt gran ble observert.

Del av helhetlig landskap: Det er noe gammel furuskog i disse lisidene.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse (193 daa), lav vekt på artsmangfold og habitatkvaliteter og høy på påvirkning. Kombinasjonen lar seg litt vanskelig koble mot summering av faktaark, men verdien settes her til lokalt viktig - C, siden habitatkvalitetene ligger så spredt og lokaliteten såpass værhardt til med begrenset potensial for kravfulle arter.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå i ferd for alle typer hogstingrep.

Lok. nr. 31 Kvitøra ved Fale

Omtalt lokalitet er den nordvestre av de to som ligger inntil hverandre.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gråor-heggeskog
Utforming: Flommarksskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inntil nordsiden av Driva på Fale og omfatter et gammelt flomløp med oreskog på kantene og på holmen som dannes ut mot elva. Den grenser skarpt mot elva (dvs så er selve elva her inkludert av arronderingsmessige hensyn) og mot dyrket mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er en høgstaudedominert flommarksskog.

Artsmangfold: Gråor er dominerende treslag og ellers er det litt hegg samt enkeltrær av alm (NT). I feltsjiktet vanlige høgstauder som skogstjerneblom, strutseving, turt og stornesle.

Bruk, tilstand og påvirkning: En del av skogen langs flomløpet i nordre del er ganske storvokst og i praksis vel i aldersfase, med sparsomt med dødt trevirke. Ellers er det nok mye yngre

Lok. nr. 31 Kvitøra ved Fale forts.

optimalfase her. Det nitrofile preget på vegetasjonen inntil jordkanten tyder likevel på det. Flomløpet hadde påfallende mørkt vann, men om dette skyldes forurensning eller har andre årsaker er ukjent (vannkjemi ble ikke sjekket). Kanten mot elva er bratt, kanskje som følge av elveforbygning.

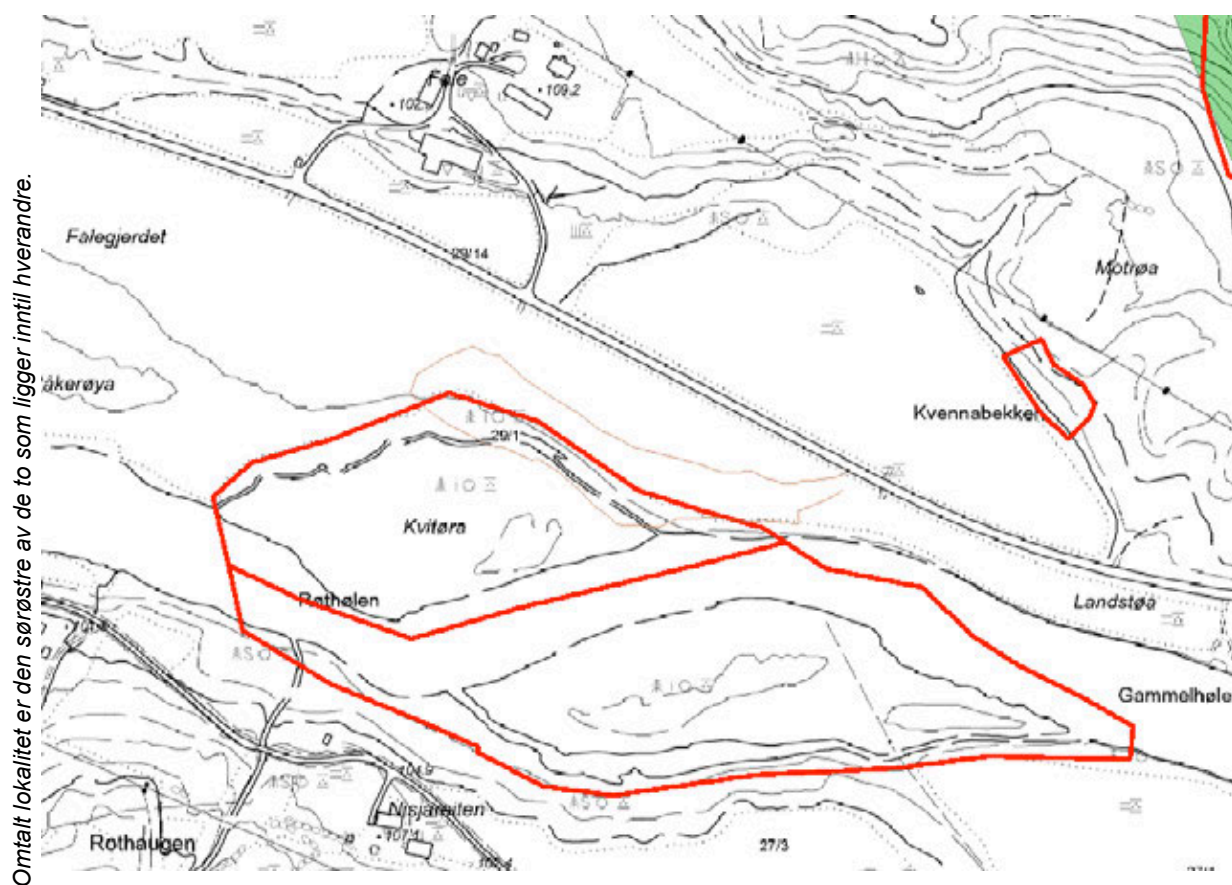
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det opptrer spredt med flommarkskoger langs Driva.

Verdivurdering: Lokaliteten gis her verdi lokalt viktig - C, siden den ikke er spesielt stor samtidig som tilstanden er noe dårlig både som følge av hogst og trolig forurensning. Mangel på funn av spesielt kravfulle arter hittil gir heller ikke grunnlag for å sette høyere verdi.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen stå i fred for inngrep, ikke tilføre søppel og åkeravfall til kantsoner og være varsom så flomløpet ikke blir forurenset.

Lok. nr. 32 Nisjareiten - elveør

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Stor elveør
Utforming: Elveørkratt
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 12.10.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. NB! Lokaliteten ble bare betraktet fra nordsiden av elva og er derfor ufullstendig kartlagt, der avgrensning primært er basert på tolking av kart og flybilder i etterkant. Lokaliteten kan derfor med fordel oppsøkes i felt og undersøkes grundigere.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inntil sørsiden av Driva på Fale og omfatter ei litt større elveør som avgrenses på innsiden av et flomløp.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Øvre deler er åpen grus- og steinør som har ei sone med klåvedkratt før den går over til småvokste elveørkratt med gråor nedover.

Artsmangfold: Lokaliteten ble dels avgrenset fordi det er ei åpen elveør her, men samtidig fordi det ble observert noe klåved (NT) ute på elveøra.

Lok. nr. 32 Nisjareiten - elvøer forts.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ikke nærmere kjent. Vassdraget er regulert, men elvøra virker ganske intakt og fortsatt dynamisk.

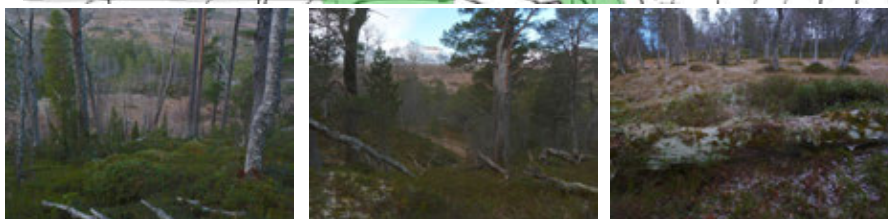
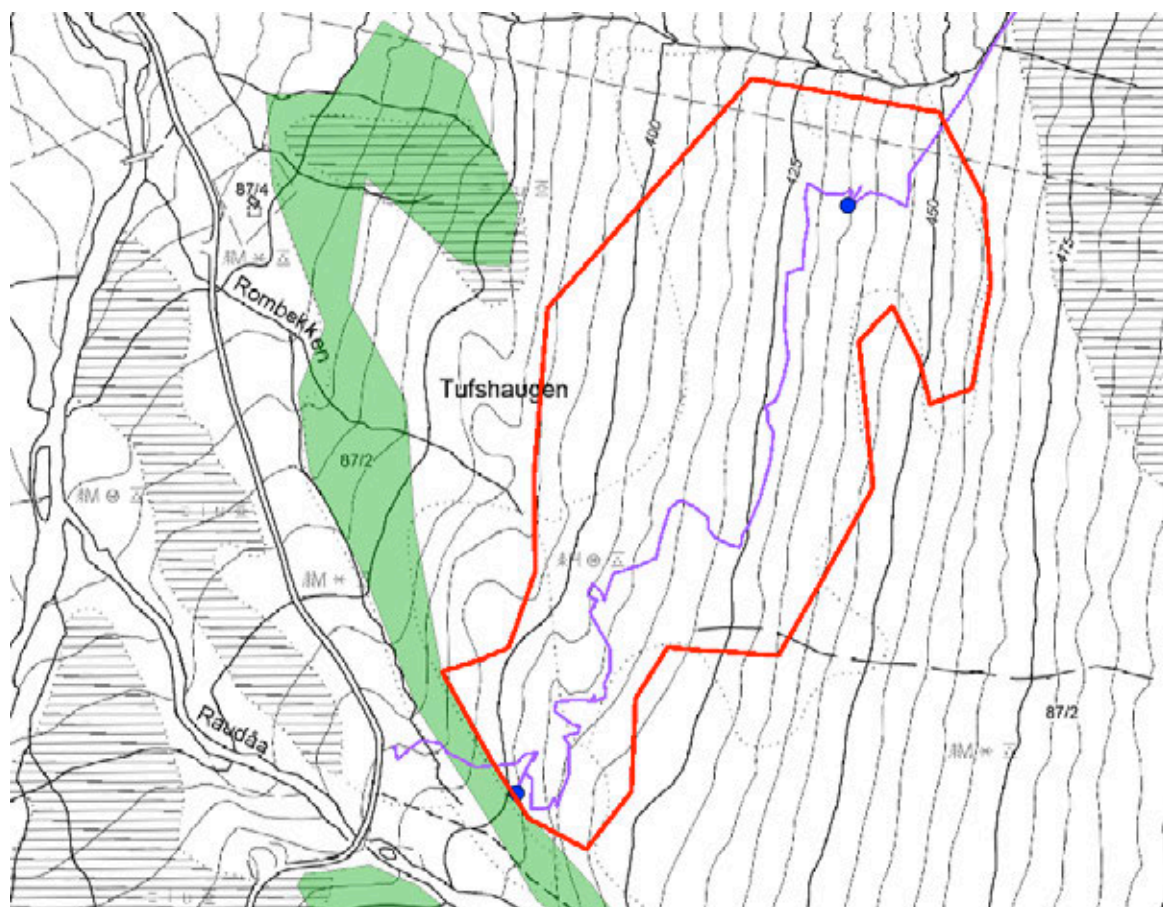
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det opptrer spredt med elvører langs Driva.

Verdivurdering: Lokaliteten gis her under noe tvil bare verdi lokalt viktig - C, men det kan godt være at bedre undersøkelser gir grunnlag for høyere verdi. Størrelse og forekomst av klåved er i det minste klart med å forsvare at dette er en viktig lokalitet.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet er avhengig av bl.a. at dynamikken med flommer opprettholdes, samtidig som det ikke skjer forbygninger eller andre fysiske inngrep.

Omtalt lokalt er vist med rød strek, funn av kravfulle arter med blå prikker og turrute med fiolett strek.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog

Utforming: Gammel høyereliggende furuskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0702 (35%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel ospeskog F0701 (10%), Gammel furuskog F19 - Gammel høyereliggende furuskog F0701 (25%).

Feltsjekk: 09.11.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 09.11.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger i øvre deler av Jordalsgrenda, opp mot snaufjellet like nord for Liasætrin. Her er det glissen fjellskog som går gradvis over i åpen fjellhei og myr mot øst, samt også noen myrdrag i vest (avgrenset som egen naturtypelokalitet) og i nord kommer et sitka/lutzigranplantefelt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er nok mye blåbærskog og blåbærfuktskog her, i mosaikk med myrkantmark (anslått fordeling 7:3).

Artsmangfold: Furu og spesielt bjørk er dominerende treslag, men det finnes også spredt med osp

i søndre halvdel, samt spredt innslag av rogn. På ospetrærne og rogn forekommer lungeneversamfunnet svakt utviklet, med arter som lungenever, skrubbenever, vanlig blåfiltlav, antatt brun blæreglye, filthinnelav og vrenger. Vinflekklav på ei bjørk. På en mørken furulåg i nord ble antatt taigapiggskinn (NT) funnet, samt den mindre krevende arten gråporekjuke, og det er potensial for flere kravfulle gammelskogstilknyttede vedboende sopp her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det står spredt med gamle og tydelig seintvoksende, dels ganske grove trær av furu og osp i søndre halvdel, inkludert litt ferske og middels nedbrutte læger (godt under 1 eks/daa for furu) og spredt med gadd. Også spredte eldre trær og læger i nordre halvdel, men her mer bjørk.

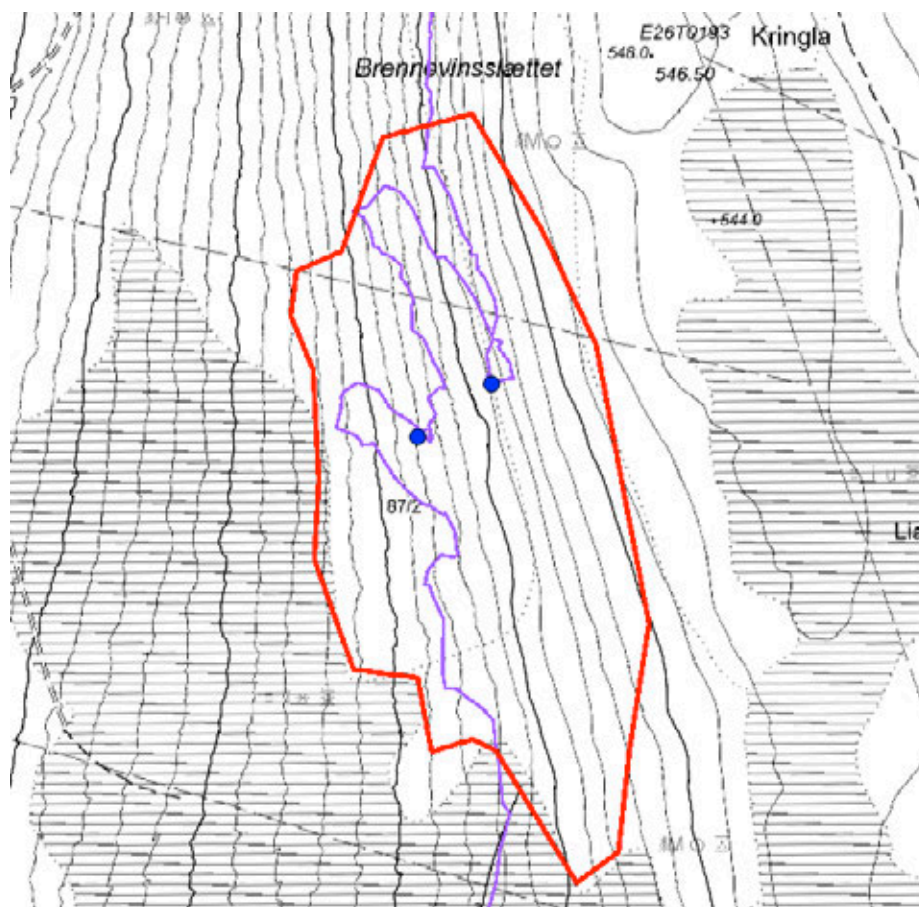
Fremmede arter: Ingen observert, men sitkagran/lutzigran er plantet rett inntil i nord.

Del av helhetlig landskap: Litt gammel fjellskog finnes også andre steder i dalføret, særlig lenger nedover dalen i samme lise.

Verdivurdering: Mosaikken mellom ulike gammelskogstyper gjør verdivurderingen litt uklar, men med utgangspunkt i faktaark for gammel furuskog fra 2013 oppnår lokaliteten trolig middels til høy vekt på størrelse, middels vekt på habitatkvaliteter, lav vekt på artsmangfold og høy vekt på påvirkning. Samlet sett skulle dette tilsi verdi svært viktig - A, men her settes denne ned til viktig - B, ikke minst fordi lokaliteten er svært fjellnær og med mye, glissen eksponerte trær der potensialet for rødlistearter er begrenset.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå i ferd for alle typer hogstinggrep.

Omtalt lokalitet er vist med rød strek, funn av kravfulle arter med blå prikker og turrute med fiolett strek.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel furuskog
Utforming: Gammel høyereliggende furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 09.11.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 09.11.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre deler av Jordalsgrenda, opp mot snaufjellet vest for Bjørkholsetra. Her er det fjellfuruskog i ei vestvendt lisse med litt bergvegger i nordre del. Den avgrenses mot småskog opp mot myrer oppe på snaufjellet i øst, mot myr i sør (der dels plantefelt litt lenger sør) og sørvest, samt mot mer uthogd skog i nord. Berggrunnen virker fattig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er nok i alt hovedsak veldrenert blåbærskog.

Artsmangfold: Furu (sikkert 50%) er dominerende treslag, men det finnes også en del bjørk (ca 40%), sparsomt med osp (kanskje 10%) og så vidt rogn. Funn av tyrihjelmsvitner om lokalt litt rikere mark. Litt lungenever-samfunn på osp og dels rogn med arter som lungenever, fløyelsglye,

trolig brun blæreglye, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav og *Megalaria grossa*. Vinflekklav på gammel bjørk. På en morken furulåg i nord ble antatt *Phlebia serialis* (NT) funnet og det er godt potensial for flere kravfulle gammelskogstilknyttede vedboende sopp her. Også mer vanlige arter som rutetømmersopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i gammelskogsfase med spredt med gadd og læger (kanskje opptil 4-5 pr daa) av furu og en del seintvoksende levende trær. Også enkelte ospelæger. Gamle stubber finnes likevel også jevnt og vitner om gjennomhogst for lang tid tilbake. Skogen virker ganske fleraldret.

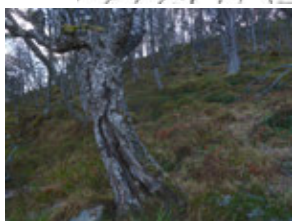
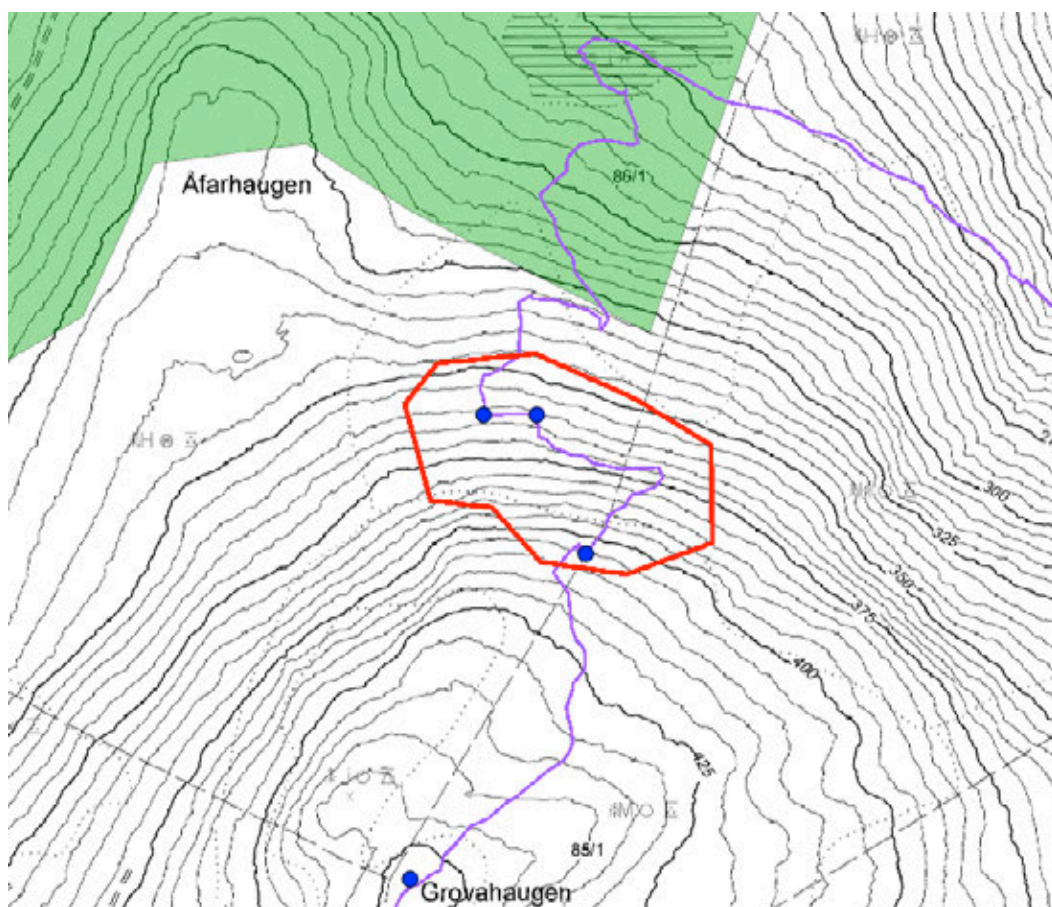
Fremmede arter: Ingen observert innenfor, men rett på nordsiden ble det gjort et par funn av sekundærspredte grantrær.

Del av helhetlig landskap: Litt gammel fjellskog finnes også andre steder i dalføret, særlig lenger nedover dalen i samme lise.

Verdivurdering: Med utgangspunkt i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse, middels til lav vekt på habitatkvaliteter, lav vekt på artsmangfold og høy vekt på påvirkning. Samlet sett skulle dette tilsi verdi svært viktig - A, men her settes den ned til viktig - B, siden potensialet for rødlistearter bare vurderes som middels godt.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå i ferd for alle typer hogstingrep.

Omtalt lokalitet er vist med rød strek, funn av rødlistede arter med blå prikker og turrute med fiolett strek.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel bjørkeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 09.11.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 09.11.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe på åsryggen sørøst for Jordalsgrenda, rett på nordsiden av en liten kolle der, i ei nordvendt li. Den avgrenses litt gradvis mot skog med mindre gamle trær i øst og vest, klarere mot mer eksponert bjørkeskog i sør og noe yngre skog i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er nok mest småbregneskog her, men trolig overgang mot blåbærskog øverst i lia.

Artsmangfold: Bjørk er dominerende treslag (anslag 80%), samt litt furu og så vidt rogn. På de gamle trærne vokser det litt gammelskogstilknyttede skorpelav og det ble gjort to funn av rustdoggnål (NT), ett av hvithodenål (NT) og et par av vinflekklav på trærne. I tillegg litt

Lok. nr. 35 Jordalsgrend: Grovahaugen nord forts.

gammelgranlav. Det er nok et svakt potensial for flere kravfulle arter her også.

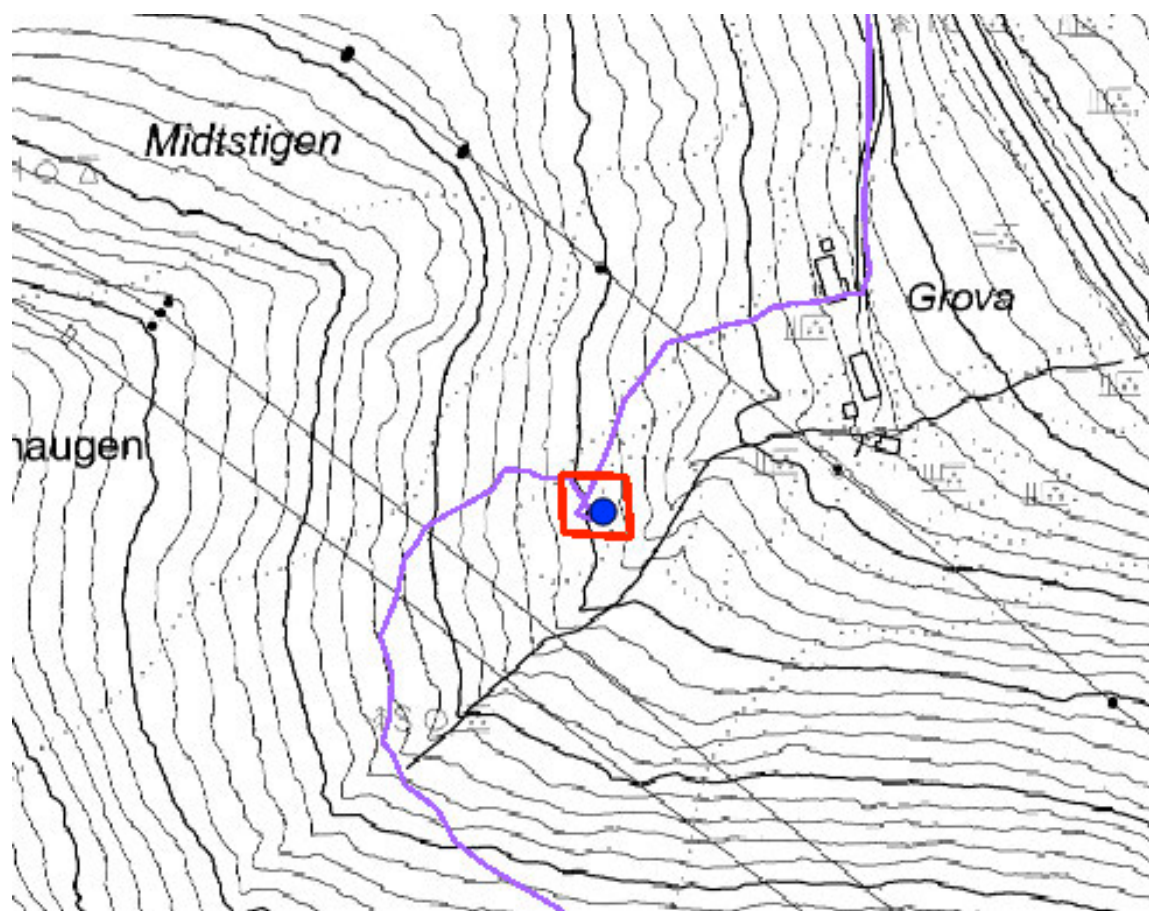
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen må sies å være i en gammelskogsfase, med et knippe nokså grove og gamle bjørketrær. Det er også en og annen gadd av bjørk, mens furua er gjennomgående yngre og uten særlig dødt trevirke.

Fremmede arter: Et par unge sekundærspredte grantrær ble funnet.

Del av helhetlig landskap: Litt gammel fjellskog finnes også andre steder i distriktet.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten lav vekt på størrelse (på grensa mot middels vekt), lav til middels vekt på rødlistearter, lav på sjeldenhet og habitatkvaliteter og middels på påvirkning. Samlet sett tilsier dette en god verdi som lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå i ferd for alle typer hogstinggrep. Unntaket er fjerning av sekundærspredt gran.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær
Utforming: Alm
Mosaikk:
Feltsjekk: 09.11.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.04.2014 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, med grunnlag i eget feltarbeid 09.11.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter ei grov og gammel alm som står i overkant av ei gjengroende eng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Som følge av kantsonepreget mot kulturmark og kunstmark i gjengroing er naturgrunntype vanskelig å vurdere, men vegetasjonen har overordnet sett preg av å være ganske næringskrevende og avhengig av brukbar vanntilgang.

Artsmangfold: På almetreet (NT) ble det funnet narrepiggssopp (NT) smat grønn og rød skribblelav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet har tidligere vært styvet, men det er en del år siden sist nå, så det har en bred krone med mange halvgrove greiner utover. Det er ganske grovt, men uten særlig grov sprekkebark eller synlige hulrom. Sannsynligvis unger har tidligere bygd ei enkel trehytte

Lok. nr. 36 Jordalsgrend: Grova forts.

oppe i krona, uten at treet ser ut til å ha tatt særlig skade av det hittil.

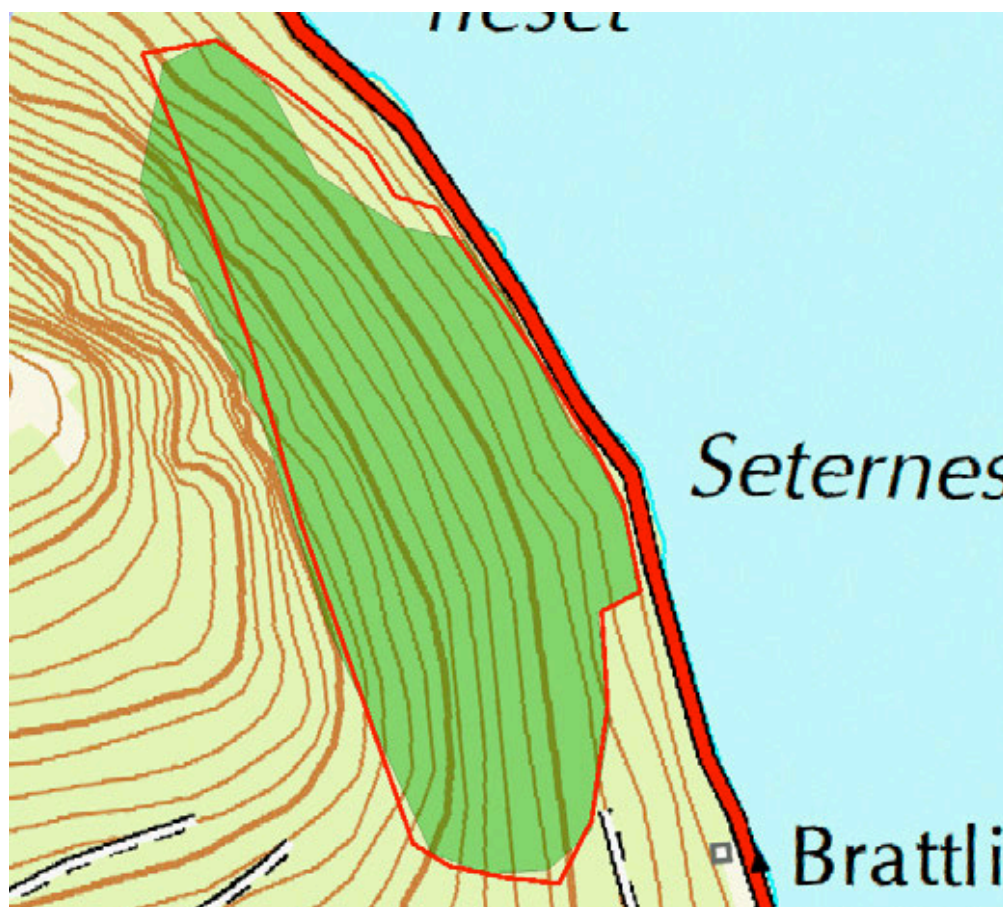
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Gamle og grove styvingstrær av alm ser det ut til å være lite av i dette distriktet.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår treet trolig lav vekt på størrelse (ikke målt!) og rødlistearter, mens det ikke ble funnet grunnlag for middels vekt på noen punkt. Dette tilsier verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Treet bør stå nokså fristilt. Det beste hadde nok vært å hogge av et par av de tyngste greinene for å unngå at hele treet går over ende.

Det er gjort små justeringer på gammel grense som følge av kontroll av flyfoto.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Rasmark-almeskog

Mosaikk: Totalt 5 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Rasmark-almeskog F0113 (30%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0702 (20%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel ospeskog F0701 (40%), Rik edellauvskog F01 - Lågurt-hasselkratt F0103 (5%), Gammel fattig edellauvskog F02 - F0103 (30%).

Feltsjekk: (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er primært utarbeidet av John Bjarne Jordal i 2004 (Jordal 2004), der denne er basert på informasjon mottatt fra Geir Gaarder med grunnlag i flere feltturer i området på 1990-tallet fram til ca 2001. Den er her oppdatert av Geir Gaarder 01.04.2014 i forhold til ny beskrivelsesmal, samt med grunnlag i feltarbeid av John Bjarne Jordal og Bjørn Nordén 08.05.2012 (som del av ARKO-prosjekt på høstingsskog), samt litt feltarbeid av undertegnede også de siste par årene. Oppdateringen har skjedd i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Nordmøre, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten har ligget inne i Naturbase tidligere (ID BN00020383). Det er gjort noen små justeringer på avgrensning, med grunnlag i flyfoto.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt nord i Sunndal kommune, på vestsiden av Ålvundfjorden nesten fram til kommunegrensa mot Tingvoll. Under fjellet Mulvikknuku er det bratte, østvendt lisse ned til fjorden, der avgrenset lokalitet ligger under noen skogkledte berghamre og består i øvre deler av skogkledt rasmark, før det går over i noe mer stabilisert jordsmonn i nedre deler av lia. Mindre partier er åpen blokkmark og opp mot berget holder isras mv også partier åpne. Muligens er det innslag av litt rikere berggrunn her, men det er litt usikkert.

Lokaliteten grenser mot bergvegger i vest, mot riksveg 70 og dels granplantefelt i øst, mer uthogd og noe yngre skog i nord og sør. Lia er bratt og i sentrale deler er det et par skredfar der skog har problemer med å komme opp. Både eksposisjon, helningsgrad og markforhold fører til at skogen gir et uvanlig fuktig preg til å ligge så langt inn i fjorden.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Høgstaudeskog og høgstaudeenger preger mye av skogen. En god del av denne kan ut fra artsforekomster betraktes som gråor-almeskog. I den grove blokkmarka er det noe blåbær- og bærlyngskog. Det er også litt innslag av lågurtskog og blåbærskog på finere masser, særlig i nordligste og sørligste partier.

Artsmangfold: Registeringer fram til 2004: Lokaliteten er dominert av lauvskog, der alm, osp, dunbjørk og selje er viktige treslag. I tillegg finnes noe hassel, rogn, hegg, gråor og furu. Det er noe variasjon i treslagssammensetning innenfor området som følge av variasjon i næringstilgang og løsmasser. I søndre og dels nedre del er osp dominerende, furu dominerer på mindre partier med grov blokkmark, mens alm og selje preger de frodige midtre delene. Generelt er lia artsrik med godt innslag av kravfulle og dels rødlistede arter fra flere organismegrupper. Av fugl forekommer flere rødlistearter, deriblant spetter som dvergspett og trolig kvitryggspett. Det varmekjære elementet blant karplanter er ikke spesielt godt utviklet, men flere av de typiske, mindre varmekjære edellauvskogsartene forekommer, som myske, gullstjerne, lerkespore og tannrot. Regionalt sjeldne arter som vaniljerot og bruntelg (sistnevnte var tidligere rødlistet) er også funnet sparsomt. Lavfloraen er rik, med godt utviklede lungenever-samfunn, særlig på osp, selje og dels hassel, bl.a. med rødlistearten skorpefiltlav (NT), samt sølvnever, rund porelav og buktporelav (de to siste sparsomt). Også knappenåslavfloraen er rik, særlig på de gamle almetrærne, med både blådoggnål *Sclerophora farinacea* (VU), hvithodenål *Cybebe gracilentia* (NT) og bleikdoggnål *Sclerophora nivea* (NT), sammen med almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og bleik kraterlav *Gyalecta flotowii* (VU). I nord opptrer både vortenål *Chaenotheca chlorella*, kystdoggnål *Sclerophora peronella* (NT) og rustdoggnål *Sclerophora coniophaea* (NT) på gamle bjørker. I tillegg er det gjort spredte funn av andre kravfulle skorpelav i området, som hasselrurlav *Thelotrema suecicum* (NT) og *Thelotrema lepadinum* (på hassel), *Arthonia arthonioides* (på bjørk), *Opegrapha ochrocheila* (VU) og *Opegrapha vermicellifera* (VU). Av moser er det grunn til å trekke fram den rødlistete råtevedmosen grønnsko *Buxbaumia viridis*, som her ble funnet ny for Vestlandet, voksende sparsomt på grove seljelæger. I tillegg opptrer andre kravfulle råtevedmoser som råteflak *Calypogeia suecica* og pusledraugmose *Anastrophyllum hellerianum* ganske rikelig. Det er også en godt utviklet moseflora på bakken, steinblokker og bergvegger, bl.a. med skjerfmose *Apometzgeria pubescens*. Av påviste sopparter kan nevnes skorpepiggsopp *Gloiodon strigosus* (NT), narrepiggsopp *Kavinia himantia* (NT), rustkjuke *Phellinus ferruginosus*, skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT - spredt på alm) og skarlagen vårbeger *Sarcoscypha austriaca*. En usikker bestemmelse av rødlistearten *Hypochnicium polonense* (VU- på død alm, Even Høgholen, Løten). Av fugl er havørn funnet hekkende, samt at gammelskogsarter som grønnspekk og kattugle opptrer (og området bør være godt egnet for bl.a. kvitryggspett). Under ARKO-prosjektet i 2012 fant J. B. Jordal og B. Nordén her i tillegg arter som skorpeglye (VU), klosterlav (NT), almekullsopp (NT) samt *Mycocesis ovalis*, en gallemugg ny for Norge. Mangfoldet av pyrenomyceter som de påviste var av de aller høyeste som er kjent fra deres undersøkelser. I tillegg kommer et stort antall andre arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten grenser dels til hogstflater og granplantefelt i nord og sør, samt at det har blitt hogd litt (til ved?) i kantsoner mot veien. Ellers er det ikke nyere menneskelige tiltak av betydning som har vært gjennomført i området, men barkgnag av hjort på almetrærne representerer en ny påvirkning av betydning for skogstrukturen. Det er knapt funnet spor etter eldre hogster i området (bortsett fra noen gamle furustubber), men dette skyldes trolig delvis den raske nedbrytningen av trevirke i det fuktige miljøet. Lokaliteten har noen ti-talls grove almetrær som antakelig har vært styvet tidligere. Flere av disse er enten hardt skadd som følge av hjortebeite, eller døde/døende av andre årsaker, samtidig som rekrutteringen er meget dårlig. For øvrig er det mye storvokst og ganske grov osp her, samt også grove trær av både bjørk, rogn og

selje og dels også enkelte furutrær. Lokalt er det store mengder dødt trevirke, men mest ferskt til middels nedbrutt, mens morkne læger er noe mer sparsomme.

Fremmede arter: Sekundærspredt gran er så vidt funnet.

Del av helhetlig landskap: Rik og gammel edellauvskog finnes hist og her i landskapet, men er ikke vanlig og de nærmeste forekomstene av betydning er på nordsiden av fjorden, rundt Stangvika og Kvanne. Gammel lauvskog er noe mer vanlig og finnes ikke minst like på nordsiden av lokaliteten, under Durmålhaugen i Tingvoll.

Verdivurdering: Jordal (2004) hadde denne verdivurderingen: Nordøstsiden av Mulvikknugen representerer en av de best utviklede fuktige, gamle lauvskogene/edellauvskogene i fjordstrøk som er dokumentert fra Vestlandet, med et uvanlig høyt mangfold av sjeldne og kravfulle gammelskogsarter innenfor flere organismegrupper. Lokaliteten har stort innslag av grove, gamle lauvtrær og stedvis også en god del dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier. Sammen med forekomsten av rødlistearter tilsier dette at området har stor biologisk verdi og gis her verdi A (svært viktig). Basert på faktaark fra 2013 er det også helt opplagt at lokaliteten skal ha verdien svært viktig - A, siden den oppnår høy vekt på de aller fleste relevante parametere, enten det gjelder gammel edellauvskoger eller gammel boreal lauvskog.

Skjøtsel og hensyn: Alle former for inngrep i området frarådes, og det er også ønskelig med restaurering av en del av omliggende skog til eldre, flersjiktet lauvskog (arealer som nå er granplantefelt eller hogstflater). Man bør også vurdere om det kan finnes tiltak for å unngå ytterligere tap av almetrær og for å få opp ny foryngelse av alm.

Litteratur

Jordal, J. B. 2004. Et gløtt inn i Sunndalsnaturen - en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.